

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Varčevanje

Ob besedi varčevanje se dandanes grenko nasmehujemo. Čemu bi varčevali, če je naš dinar vse manj vreden, če so cene tako podivjale, da smo komajda na tekočem, koliko kaj stane.

V takšnih razmerah je smešno svetovni dan varčevanja še naprej oblepiti z bančnimi lepaki, ki pozivajo k varčevanju, predvajati reklamni film, kako malček meče svoje dinarčke v hranilnik.

Visoka inflacija je dinarju vzela ugled. Šepeta nam na uho, da prihraniš največ, če ga hitro potrošiš in tako morda ujameš cene preteklega meseca.

Kako se izviti iz krempljev inflacije? Z varčevanjem! Toda ne z varčevanjem v smislu hranjenja, temveč s tehnološkim razvojem, ki je danes edino pametno varčevanje.

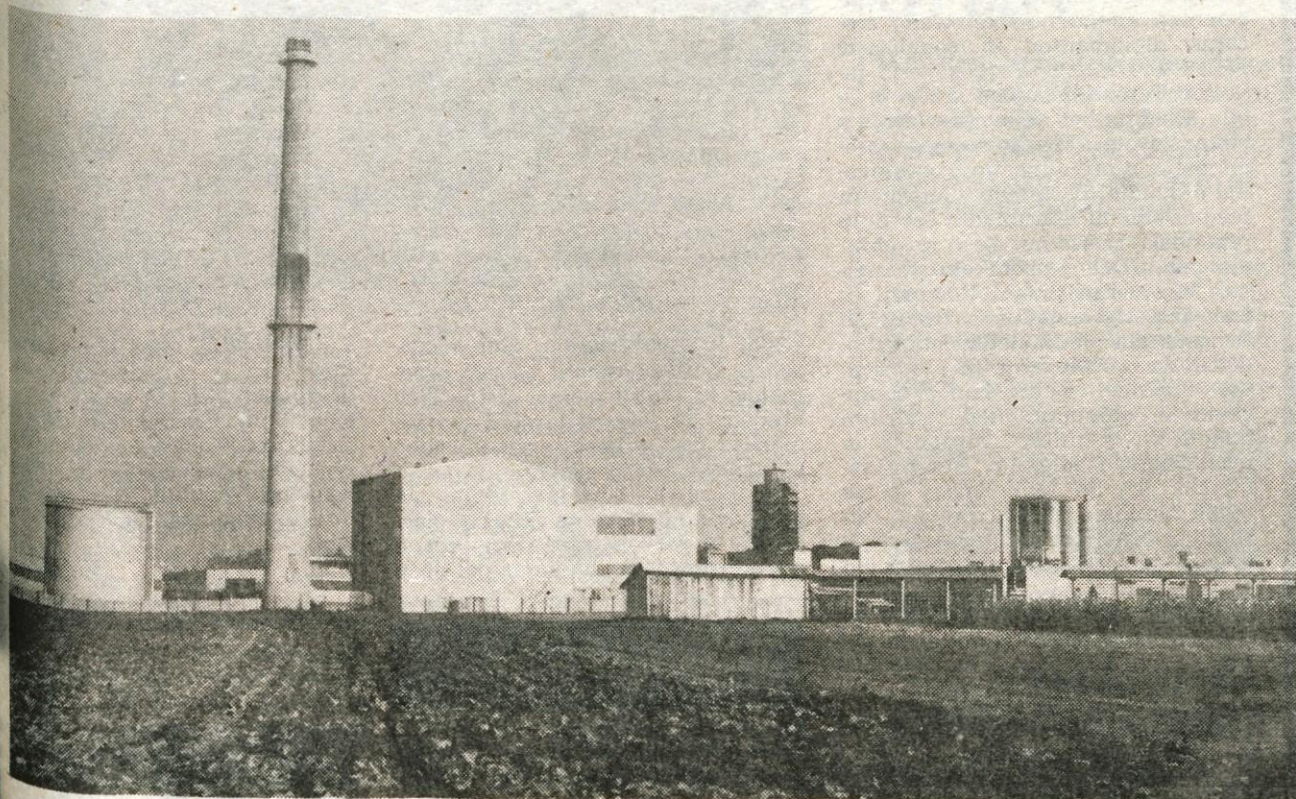
Inflacija namreč ni bolezen, je le vročina, ki bolezen naznanja, ki kaže na obolenost gospodarstva. Inflacije torej ni moč odpraviti s tabletami za zbijanje vročine (beri: z umetnim zadrževanjem cen). Kaj hitro se pokaže v še hujši obliki in tabletko proti vročini ne pomagajo več. Inflacija bo izginila le z ozdravitvijo gospodarstva, z odpravo napak, ki povzročajo njegovo pregretost.

Zapoved današnjega časa je tehnološki razvoj. Kolikor bolj bomo izgubljali tehnološki korak s svetom, toliko več težav bo imelo naše gospodarstvo, toliko bolj se bomo zvižali v krempljih inflacije. Tehnološki razvoj, denimo, ukazuje, da naše tovarne ne smejo več izdelovati avtomobilov, ki pokurijo deset litrov bencina na sto kilometrov, saj se po svetovnih cestah že vozijo takšni, ki pokurijo le štiri. Rešitev je torej avto, ki manj pokuri, ne pa bencinski boni ali prepo-ved vožnje ob določenih dnevih.

Ob delu in denarju postaja znanje vse bolj poglobilni dejavnik razvoja. Neumiljeno prihajajo časi, ko pridne roke same po sebi ne bodo pomenile veliko, če jih ne bo vodila glava, polna znanja. Znanja, ki bo vsaj dohitevalo, če se že ne bo moglo postaviti ob bok svetovnemu.

Na znanje oprt tehnološki razvoj je danes edino pametno varčevanje. Na to smo skušali opozoriti ob svetovnem dnevu varčevanja, da ne bo imela ta beseda le grenkega prizvoka.

M. Volčjak

V kranjski tovarni Sava so že veliko naredili za varčno porabo energije, varčevanje z energijo bo prej ali slej moralo postati sestavni del prizadevanj sleherne tovarne. Pri Ljubljanski banki je trenutno odprt natečaj pridobitve tujega posojila za financiranje energetske varčnih programov, 60 milijonov dinarjev kredita je namenila svetovna banka za obnovo in razvoj. Doslej je prispelo za okoli 20 milijonov dolarjev programov. Tuje posojilo, ki računa na polovično udeležbo lastnih sredstev, je namenjeno financiranju programov, ki bodo zmanjšali specifično porabo energije, ki bodo proizvodnjo preusmerili k cenejšim in domačim virom energije in ki predstavljajo vlaganja v energetske varčne opreme in materiale. Svetovna banka bi rada čim bolj razporedila posojila, posamezni krediti bodo znašali od 1,3 do največ 5 milijonov dolarjev. M. V.

Naslednja številka
Gorenjskega glasa
bo izšla v torek,
5. novembra

V Selcih glasovali za samoprispevek

V nedeljo so se v krajevni skupnosti Selca odločili za uvedbo krajevnega samoprispevka, ki ga bodo za vzdrževanje komunalnih objektov, izboljšanje turistične ponudbe in druge naložbe po vaseh plačevali naslednjih pet let. Za uvedbo samoprispevka so na referendumu glasovali več kot tri četrtine volilcev.

L. B.

17. seja CK ZKS Poročilo bo sprejeto po javni razpravi

Javna razprava o osnutku poročila o delu zveze komunistov med 9. in 10. kongresom naj bo akcijska. Povezati jo je treba z ustvarjalnim uresničevanjem sprejete politike zveze komunistov. V razpravo naj se ne bi vključevali le člani zveze komunistov, ampak tudi drugi družbenopolitični delavci, množične organizacije, delegati, člani samoupravnih organov, strokovnjaki in mladina. Zlasti slednja se mora bolj vključiti v družbeno dogajanje.

To so poudarili v razpravi na 17. seji centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije, na kateri so obravnavali in sprejeli osnutek poročila o delu zveze komunistov Slovenije v obdobju od 9. kongresa dalje. Uvodni referat je imel sekretar predsedstva CK ZKS Miha Ravnik, ki je poudaril, da komunisti v Sloveniji lahko uresničujemo svojo avantgardno vlogo le v tesni povezanosti s komunisti vseh narodov in narodnosti v Jugoslaviji. Priprave na kongrese morajo mobilizirati komuniste v vseh institucijah političnega sistema, zlasti pa v SZDL. Dokončno oceno dela med kongresom bomo sprejeli po javni razpravi o poročilu, ki mora biti kritična in realna. Jasno je treba opredeliti, kako postopno preiti v novo, bolj kakovostno obdobje razvoja Slovenije in Jugoslavije. Dejal je tudi, da mora zveza komunistov dosledno spoštovati pluralizem samoupravnih interesov in se zavzemati za sintezo teh interesov, v kateri morajo prevladati napredni.

Darilo slikarja Rudolfa Arha Gorenjskemu muzeju

Ob zaključku razstave risb Stanovi in staje v bohinjskih in blejskih planinah in senožetih v galerijskih prostorih Prešernove hiše v Kranju je avtor del inž. Rudolf Arh podaril celotno zbirko Gorenjskemu muzeju. Zbirka, ki je nastajala skoraj dve desetletji, obsega 53 listov in predstavlja pomemben dokument ljudskega stavbarstva na Gorenjskem, še posebej, ker mnogih spomenikov, ki so upodobljeni na razstavi, danes ni več.

C. A.

NNNP v kranjski občini Nabrali 350 kubičnih metrov odpadkov

V soboto so se množične očiščevalne akcije še posebno resno in zavzeto lotili v šolah — Varstvo okolja še naprej stalna skrb

Kranj — Varstvo okolja je letošnja glavna obrambnozaščitna akcija Nič nas ne sme presenetiti. Odbor za izvedbo akcije je dobil iz delovnih organizacij in krajevnih skupnosti precej programov za odpravo slabosti na tem področju. Domala vsi vključujejo tudi redno čiščenje okolice.

V soboto je bila na območju celotne občine množična očiščevalna akcija. Še posebno resno in zavzeto so

se je lotili v šolah, malo manj pa ponekod v krajevnih skupnostih. Kamioni Komunalnega obrtnega gradbenega podjetja Kranj so odpeljali okrog 350 kubičnih metrov odpadkov. Pozornost pa je zbudila tudi razstava šolarjev o varstvu okolja na stojnicah na Titovem trgu v Kranju. Nedvomno je ostalo še precej nepočiščenega, a je akcija vendarle uspešna. Varstvo okolja pa ostaja še naprej stalna skrb. Več na 8. strani.

A. Ž.

Šenčurjani gostili zdomske otroke — V soboto zjutraj so se iz Stuttgarta pripeljali učenci slovenske dopolnilne šole, ki bodo do četrtega gostje vrstnikov iz osnovne šole Janka in Stanka Mlakarja v Šenčurju. Že dopoldne so se z njimi pomerili v zabavnih športnih igrah. Otroci naših delavcev iz Stuttgarta se gostiteljem pridružujejo tudi pri dopoldanskem delu v šoli. — Foto: F. Perdan

Akcija na Jezerskem

Jezersko — Delavci KŽK-jeve farme Cerklje, ki so jim priskočili na pomoč še vojaki iz V. P. 1098/40, so v soboto dokončno očistili pašnik na posestvu na Jezerskem, že pred tem pa so uredili ovčarsko stajo. S tem so zagotovili vse potrebno, da bodo lahko ovce ostale na Jezerskem tudi prek zime in jih ne bo treba voziti v Cerklje. Vojaki, ki so izkopali 350 metrov jarka, položili vodovodne cevi in pobrali kamenje in vejevje po pašniku, so živinorejcem obljubili, da jim bodo še priskočili na pomoč. — Lado Stojič

VAŠ TURISTIČNI SERVIS

KOMPAS
KRANJ
tel.:
28-472
28-473

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Zadružništvo na majavih temeljih

Gorenjski kmetje so lani, sodeč po številu oddanih kož, na »črno« zaklali dva tisoč govedi (verjetno pa še precej več, saj je šlo več kož tudi neposredno v strojenje), kar je približno toliko, kot so zaklali govedi v jeseniški ali radovljiški klavnici. In drugo: zadružniki Gorenjske kmetijske zadruge bodo (so) letos zanesljivo prodali mimo zadruge več kot deset tisoč ton krompirja.

Ni težko najti skupnega imenovalca obeh podatkov: zadružništvo je v hudi krizi, tako da se nekateri kmetijski strokovnjaki že resno sprašujejo, ali tovrstno nespoštovanje pogodb (množično klanje živine in oddaja mimo zadruge) ne vodi — vsaj dolgoročno — k propadu zadruge. Pojav ni od včeraj, vsekakor pa se je v razmerah, ko je živinoreja kot tudi sicer vse kmetijstvo v hudi krizi, še močneje razširil. Špekulanti, ki kupujejo gnojila in ostali reprodukcijski material v zadružnih trgovinah, prejema regrese in premije ter so deležni še drugih ugodnosti (davčnih olajšav, na primer), dobivajo čedalje več posnemovalcev. Zato je tudi poštenih zadružnikov, ki bi zadrugi oddali večino, že ne vseh tržnih presežkov, tako kot to predvideva pogodba, vse manj. In vse manj jih bo, če jim z različnimi gospodarskimi ukrepi ne bomo zagotovili prednosti pred špekulanti.

Zadružništvo, takšno kot je, sloni na trhljih temeljih in pogodba med zadrugo in kmeti je le papir, ki si ga vsak kroji po svoji koži.

C. Zaplotnik

Ob robu gozda - Janez Hafner

Dan mrtvih — dan, ko se spomnimo naših dragih, ki jih ni več med nami. Naj bodo ta dan grobovi odeti v cvetje, zagore naj svečke, naj ta dan oživi spomin nanje, ki so bili, kar smo danes mi, in so, kar bomo jutri tudi mi...

Študentje v Kranju živijo najdražje V študentskem domu ne plačujejo izračunane stanarine

Študent v domu Ivo Lola Ribar v Kranju naj bi na mesec plačal 4145 dinarjev stanarine, izračunane po normativih republiške izobraževalne skupnosti, izračunana po realnih stroških bi veljala 5600 dinarjev. Študentje pa plačujejo le akontacijo 2700 dinarjev.

Kranj — Problematika Doma učencev in študentov Ivo Lola Ribar v Kranju je aktualna že lep čas, zaradi dveh razlogov pa jo je te dni obravnavalo tudi predsedstvo kranjske mladine. Eden od razlogov je prezasedenost doma (ob 144 študentih je v njem nastanjenih še 24 alžirskih študentov), zaradi česar je omajen študentski standard, drugi razlog pa je višina stanarine, ki je študentje niso voljni plačevati.

Kranjski študentski dom je najdražji v Sloveniji. Trenutno nudi streho 144 študentom, v ljubljanskem ali mariborskem jih je po 6 tisoč. Stanarina, ki naj jo plačuje kranjski študent, pa je izračunana po normativih, ki veljajo za velika študentska centra v Ljubljani in Mariboru. Cena bivanja je visoka, saj zdaj zneso 4145 dinarjev, kar je bilo še do nedavna še enkrat več kot drugje v Sloveniji. Zato študentje v Kranju niso voljni plačati izračunane cene in zdaj prispevajo 2700 dinarjev mesečne akontacije. Kako to vpliva na poslovanje Doma učencev in študentov Ivo Lola Ribar, je jasno. Cena bivanja študentov v tem domu je zaradi majhnosti seveda še višja, 5600 dinarjev, ekonomska celo prek 9000 dinarjev. Dom je v težkem položaju. Primanjkljaj, nastal pri študentskih stanarinah, so prisiljeni pokrивati s prelivanjem sredstev, deloma iz osebnih dohodkov zaposlenih, deloma iz dijaških oskrbnin, nekaj pa tudi iz dodatne komercialne dejavnosti. Kronično pomanjkanje sredstev dodobra izboljšuje tudi 24 študentov iz Alžirije, ki za bivanje plačujejo turistične cene. Zaradi njih je dom prezaseden, saj morajo v 15 sobah prebivati po trije študentje skupaj, kar ni v skladu z normativi študentskih domov. Zato je domska skupnost študentov v Kranju sklenila, da morajo alžirski gostje do 10. novembra oditi. Seveda bi dom s tem izgubil vir dodatnega financiranja.

Predsedstvo kranjske mladine se je zavzelo, naj bi študentje kljub vsemu plačevali 5600 dinarjev stanarine, saj s sedanjo akontacijo že zaostajajo za ceno ljubljanskih študentskih domov. Seveda pa kaže najprej oceniti socialni položaj študentov in pomagati tistim, ki tolikšne obremenitve ne zmorejo. Študentje zdaj namreč zasedajo v osebni dohodek zaposlenih in dijaške oskrbnine, česar se oboji dobro zavedajo. Na ceno bivanja je mogoče vplivati tudi s skrajnim varčevanjem. Tega so se študentje že zavedli, saj so sami predlagali, naj bi v dom vgradili števec porabe. Pripravljeni so tudi doplačati vse, kar bi porabili nad normativ. Standard študentov je zaradi bivanja alžirskih vrstnikov v domu res nižji, toda tudi cena za one, ki po trije bivajo v sobi, je nižja za 24 odstotkov. Zato bi se bilo treba pomeniti s študenti, ki so prikrajšani pri standardu, ali lahko še vzdržijo do začetka prihodnjega semestra, ko bo tudi osip razredil študentske vrste. Republiški izobraževalni skupnosti pa mladi sporočajo, naj znova pretehta specifičnost kranjskega študentskega doma in oceni, ali zanj morebiti ne bi veljala drugačna merila kot pri obeh gigantih. Skrbneje bo to treba v prihodnje posvetiti tudi osebnim dohodkom zaposlenih v domu, ki so na zadnjem mestu v občini. Izvršnemu svetu je predsedstvo kranjske mladine predlagalo, naj izjemoma preprese možnost za dvig osnov.

D. Z. Zlebir

Mladi naj bodo graditelji družbe

Škofja Loka — Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani je letos že sedmič zapored organizirala Zihlerlove dneve v Škofji Loki. Zihlerovi dnevi so tradicionalno strokovno-znanstveno srečanje diplomantov in sodelavcev FSPN ter drugih družboslovnih fakultet. Tema letošnjega srečanja je bila Mladina kot dejavnik razvoja s podnaslovom Mladina med preteklostjo in prihodnostjo. Posvetovanje o mladini pa je bilo v letošnjem mednarodnem letu mladih osrednje republiško posvetovanje o tej aktualni temi. Delo je potekalo v skupinah, ki so razpravljale o vzgoji in izobraževanju mladih, o teoretično konceptualnih in metodoloških izhodiščih za raziskovanje in proučevanje mladine, o družbenoekonomskem in samoupravnem položaju mladih ter o kulturi, vrednotah in ustvarjalnosti mladine. Petkov zaključni plenum je dokazal, da se mladi zanimajo za svoje probleme in so jih pripravljene tudi reševati. Najbolje se je to pokazalo pri razpravi o

vzgoji in izobraževanju, kjer so posebno kritično ocenili preveč predmetov, ki se jih morajo učiti. Tudi predmet samoupravljanje s temelji marksizma naj bi se spremenil tako po naslovu kot po vsebini.

Mladina ni socialno, idejno in vrednostno homogena skupina. Spoznanje o razvoju specifične, notranje diferencirane, idejne in politične

subjektivitete mladih je našlo odmev tudi v stopnjevanju interesov družbenopolitičnih dejavnikov, raziskovalnih, strokovnih in drugih institucij za probleme mladih. Tako začetan Jugoslovanski program raziskovanja mladine, ki se mu aktivno pridružujejo tudi slovenski raziskovalci.

V. Primožič

Seje zborov skupščine občine

JESENICE — V sredo, 30. oktobra, bodo v občini ločene seje vseh treh zborov skupščine občine Jesenice.

Na sejah zborov bodo delegati obravnavali stanje in razvoj trgovine v občini, organizacijo in nadaljnje delo delovne organizacije Gorenjska bolnišnica Jesenice ter problematiko avtobusnih prevozov. Delegati bodo razpravljali tudi o osnutku odloka o pogrebnih svečanostih, o osnutku odloka o pokopališkem vrdu, o stavbnih zemljiščih ter določili organizacijo za opravljanje upravnih nalog varstva premične narave in kulturne dediščine na območju Jesenic.

D. S.

NAŠ SOGOVORNIK

Verena Mencinger

Tajnica, ki ne dela le za pisalno mizo

Radovljica — Pred nedavnim so ji podelili zlati častni znak Planinske zveze Slovenije. Z njim so ji ob visokem jubileju Planinskega društva Radovljica izrekli zahvalo za dolgoletno delo v njem. Ker to ni bilo njeno prvo priznanje za planinsko dejavnost, smo Vereno Mencinger zaprosili, naj zaupa, kako si jih je prislužila.

Kdaj in zakaj ste se začeli ukvarjati s planinstvom?

»V gore sta me popeljala starša, ki sta aktivno sodelovala v radovljiškem planinskem društvu. Sprva sem pomagala njima, pozneje, leta 1963, pa sem se pridružila društvenim aktivistom. Postala sem članica upravnega odbora in bila kot domačinka poverjenik za mladino v osnovni šoli Lesce. Leta 1968 sem prevzela tajniške naloge, ki jih opravljam še sedaj.«

Kaj pomeni biti tajnik v planinskem društvu?

»V društvu, kakršno je naše — imamo prek 2400 članov od Žirovnice do Podnarta pa tri planinske postojanke v treh gorenjskih občinah — to ni lahka naloga. Tajnica nikakor ne more opraviti vsega dela za pisalno mizo po telefonu, ampak mora zaradi številnih drobnih opravil pogosto sama stopiti sem in tja ter urediti to in ono, nemalokrat tudi namesto drugih. Če mi zvečer sporočijo, da v neki postojanki ne teče voda, ali naj jim rečem, naj gredo k vodovodarju? Gotovo ne, ampak sama postorim, kar morem, da je vse čim prej v redu.«

Kako izgleda vaše tajniško delo?

»Zelo pestro je. Na začetku leta moram razdeliti osmim poverjenikom članske znamkice. Že pozimi se pripravljamo na sezono; po inventurnih zapisih ugotavljam potrebe v kočah in izdajam naročilnice, z osebjem se dogovarjam o sodelovanju in sestavljam pogodbe, izdelujem cenike ter urejam razne druge formalnosti. Z nastopom sezone se pravo delo šele začne: od jutra do večera zvoni telefon, potrjevanje rezervacij za prenočišča, uskladitev obiska, dajanje obvestil o zasedenosti koč in urejenosti poti ter še marsikaj drugega pa poteka tudi pisarsko. Vsako sredo med 16. in 18. uro sem dežurna v društveni pisarni, kjer pregledujem in razdeljujem pošto ter skušam ustreči željam članov. Poleg tega skrbim za pisanje zapisnikov raznih sestankov, blagajniška opravila, zalogo literature in propagandnega gradiva, urejanje arhiva, sodelovanje z drugimi društvi in še kaj. Po sezoni imam največ dela z obračunom članarine in vodenjem članske kartoteke. In lastnega veselja zbiram tudi slikovno in pisno gradivo o društveni dejavnosti.«

Ali vam ob tolikšnem delu ostaja kaj časa za obisk gora?

»V sezoni skoraj ne. Ker sem v preteklosti veliko zahajala v visokogorje, se zdaj zadovoljim s krajšimi, enodnevnimi turami na bližnje nižje vrhove. Delam rada in niti ne razmišljam o zaposlenosti. Sprva skušam narediti vse potrebno, da ni preveč dela hkrati. Včasih se tudi nad čem zjezim, vendar me to ne odvrne od nadaljnega sodelovanja.«

Katere nepravilnosti vas motijo in kaj ovira društveno delo?

»Domači planinci ponavadi zelo pozno sporočajo svoje namere o skupinskih izletih, razen tega pa so ture najpogostejše konec tedna. Zato v društvih skoraj ne moremo vplivati na zmanjšanje gneče v postojankah. Še manj moremo preprečiti neplaninsko obnašanje in škodljivo ravnanje posameznikov, ki se ne ozirajo niti na želje drugih obiskovalcev niti na opozorila oskrbnikov. Moti me tudi neobzirnost nekaterih naših članov, ki tik pred odhodom v gore prihitijo k meni po člansko znamkico ali kaj drugega, kar bi si lahko priskrbeli že prej. Društveno delo pa najbolj ovira pomanjkanje ustreznega prostora, saj je graščina v Radovljici pozimi premrzla za sestajanje.«

S. Saje

PREJELI SMO

Zmeda z obračunavanjem nadomestil

V nekaterih delovnih organizacijah na Gorenjskem obračunavajo nadomestila za bolniško odsotnost oziroma pripravljajo podatke za njen izračun v nasprotju z navodili strokovne službe MZS Kranj — Dvome je povzročila napačna metodologija, ki jo je pripravila Zveza društev računovodskih in finančnih delavcev SRS

Kranj — Pri obračunavanju nadomestil osebnega dohodka za čas bolezenske odsotnosti z dela vlada v nekaterih delovnih organizacijah na Gorenjskem precejšnja zmeda. Potem ko so delegati vseh občinskih zdravstvenih skupnosti 30. septembra letos sprejeli predlagane spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o ureditvi zdravstvenega varstva, med njimi tudi sprememb o obračunavanju nadomestil, je strokovna služba Medobčinske zdravstvene skupnosti Kranj poslala navodila za obračunavanje oziroma valorizacijo nadomestil vsem organizacijam združenega dela na Gorenjskem. Skoraj istočasno s tem navodilom pa so računovodje v delovnih organizacijah prejeli tolmačenje o preračunavanju nadomestil za čas boleznih tudi od Zveze društev računovodskih in finančnih delavcev SRS v Ljubljani. Obračunavanje nadomestil po metodologiji, kot jo razlaga Zveza društev računovodskih delavcev, pa se razlikuje od metodologije, ki sledi iz spremenjenih določb samoupravnega sporazuma, sprejetega na Gorenjskem, prav malo skupnega pa ima tudi s konkretnim primerom obračunavanja nadomestil po novem, ki je bil naveden v republiškem sporazumu.

Vse delovne organizacije na Gorenjskem pa so se dolžne ravnati po določbah samoupravnega sporazuma s spremembami in dopolnitvami, kot so ga sprejele skupščine gorenjskih zdravstvenih skupnosti; do konca tega meseca bo objavljen v Uradnem vestniku Gorenjske. Ta sporazum se v nekaterih določbah razlikuje od republiškega sporazuma, predstavlja pa največji obseg pravic, ki ga gorenjske zdravstvene skupnosti glede na materialne možnosti še lahko zagotove.

Delovne organizacije oziroma pristojni računovodski delavci morajo torej upoštevati metodologijo obračunavanja nadomestil, ki jo je pripravila strokovna služba Medobčinske zdravstvene skupnosti; to velja za posredovanje podatkov za obračun nadomestil nad 30 dni, kar pošiljajo zdravstvenim skupnostim, enako pa velja tudi za vse

pooblaščenice organizacije združenega dela, ki izplačujejo nadomestila nad 30 dni.

Pri nadomestilih do 30 dni morajo delovne organizacije upoštevati v sporazumu določeno višino nadomestil le kot obvezno spodnjo mejo, ki jo mora nadomestilo obvezno dosegati, oziroma zgornjo mejo, ki je ne sme presehati; višino nadomestil osebnih dohodkov do 30 dni pa morajo določiti v svojih samoupravnih aktih. Če se v organizacijah združenega dela tako dogovorijo in tudi zapišejo v samoupravne akte, lahko delavci dobe tudi določen dodatek k nadomestilu osebnega dohodka, ki ga dobijo iz sredstev zdravstvene skupnosti za odsotnost zaradi boleznih nad 30 dni ali za odsotnost zaradi nege, izolacije, spremstva itd. od prvega dne naprej. Pooblaščenice organizacije združenega dela pa lahko enako izplačujejo delavcem za odsotnost nad 30 dni višja nadomestila, kot pa so po določbi samoupravnega sporazuma; vendar pa so do refundacije izplačanih nadomestil iz sredstev zdravstvene skupnosti upravičene le do višine, ki bi jo nadomestila dosegala po veljavni metodologiji.

Za izračun nadomestila osebnega dohodka za posameznega delavca se potrebuje:

- povprečni mesečni osebni dohodek v preteklem letu po zaključnem računu, kar je osnova za nadomestilo
- osebni dohodek delavca za mesec december
- indeks porasta povprečnega osebnega dohodka v OZD (TOZD, TS) do meseca pred mesecem, za katerega se izplačuje nadomestilo

Poračuni za nazaj oziroma enkratna izplačila (v tekočem letu) se pri tem ne upoštevajo, upoštevajo pa se, seveda, naslednje leto pri določanju osnove.

Najpogostejše dileme v zvezi z nadomestili:

1. Ali se mora v primeru poročila za preteklo leto v, na primer, mesecu aprilu ponovno izračunati oziroma popraviti nadomestila za januar, februar in marec? Da, ker se ob upoštevanju poročila za preteklo leto zviša povprečni osebni dohodek za preteklo leto oziroma osnova za nadomestilo, je treba vsa nadomestila ustrezno povečati in delavcu izplačati razliko.

2. Osebni dohodki v decembru so običajno mnogi višji kot v drugih mesecih, januarski pa mnogo nižji, tako da na primer indeks porasta osebnega dohodka glede na december šele aprila letos doseže 100. Za decembrski osebni dohodek, na katerega se računa indeks porasta, se upošteva dohodek, ki je delavcu dejansko pripadal za delo v decembru, toda brez izplačila za prejšnje mesece; vendar pa se ta izplačila seveda upoštevajo pri izračunu povprečnega mesečnega osebnega dohodka v preteklem letu oziroma osnove za izračun nadomestila.

3. Septembra so v OZD, na primer, povečali osebni dohodek za 10 odstotkov, razen tega pa so delavci dobili tudi 10-odstotni poročilni osebni dohodek od januarja do avgusta; indeks porasta osebnih dohodkov v septembru glede na december lani znaša kar 250 (v avgustu 160). S katerim indeksom je treba valorizirati osnovo za nadomestilo za mesec oktober? Z indeksom 170, ker je toliko dejansko znašal porast povprečnega osebnega dohodka v OZD glede na december. Zaradi poročila za nazaj se nadomestila, izplačana od januarja do septembra, dodatno ne valorizirajo, upoštevajo pa se pri izračunavanju osnove v naslednjem letu. Res pa je, da so delavci s takim načinom poročilnega prikrajšani zaradi nižjega indeksa porasta osebnega dohodka in s tem v zvezi tudi nadomestil. Zato o tem kaže razmisliti pri oblikovanju sistema delitve osebnih dohodkov.

Strokovna služba
Medobčinske zdravstvene
skupnosti Kranj

GORENJSKI GLAS

Glavni urednik: Milan Bajželj
Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Voltjak, Cveto Zaplotnik, dr. Zalar in Danica Zavrli-Zlebir — Fotoreporter: Franc Perdan — Tehnični urednik: Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec in Tone Gorenjski — Predsednik izdajateljskega sveta Mirko Birk (Radovljica) — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1964 kot tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk, tisk ZP — Prava Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefon: 041-28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, propaganda, računovodstvo 21-835, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Naročnina za II. polletje 1981

Volitve 1986

Med evidentiranimi je polovica žensk

Na Jesenicah so do zdaj evidentirali 4071 delegatov, od tega 1020 na novo — Zamujajo v delovnih organizacijah, medtem ko priprave na volitve bolj potekajo v krajevnih skupnostih

Jesenice — Predsedstvo občinske konference SZDL Jesenice ocenjuje, da priprave na skupščinske volitve v občini potekajo zadovoljivo, vendar pa se pri vsebinskih, kadrovskih in organizacijskih nalogah v marsikaterem okolju pojavlja več težav, kot so pričakovali.

Se vedno je preveč temeljnih samoupravnih skupnosti, v katerih zamujajo z nalogami, medtem ko se v krajevnih skupnostih lotili dela veliko bolj zavzeto. Marsikje enačijo pobude z evidentiranjem in pri tem pozabljajo, da da lahko pobudo vsak posameznik, samoupravni organ delegacije, društva, evidentiranje pa poteka na zboru delovnih ljudi, na seji osnovne organizacije sindikata, na sestanku krajevne organizacije SZDL. Marsikje tudi ne poznajo ali ne razumejo vloge koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja in evidentirajo v ozkih krogih.

Med predlogi za kandidate na volitvah je veliko novih imen, mladih kadrov in tudi struktura je zadovoljiva. Zdaj morajo pobude posredovati v temeljna samoupravna okolja, jih spreminiti in evidentirati in delo pravočasno opraviti.

Pri občinski konferenci SZDL na Jesenicah imajo 300 imen za najodgovornejše funkcije, a to so šele pobude in predlogi. Razočarani so, ker kar polovica organizacij združenega dela ni poslal nobenega novevidentiranega kandidata. Nihče pa ne more več kot dvakrat kandidirati za delegatsko mesto. Nesprejemljivo je tudi, da nekateri za delegatsko mesto v zbor združe-

nega dela evidentirajo kar vodje temeljnih organizacij.

Do zdaj je evidentiranih 4071 kandidatov, od tega 1020 na novo. Med njimi je 2160 žensk, kar je za industrijsko jeseniško občino veliko, vendar je obenem treba ugotoviti, da je zdaj v občini že blizu polovica vseh zaposlenih žensk. V samoupravnih interesnih skupnostih nedvomno dajejo več poudarka prav ženam.

Zaskrbljuje, da je med evidentiranimi le 9 odstotkov mladih in od teh le 13 odstotkov članov zveze komunistov. Med vsemi evidentiranimi je 1286 s srednjo, višjo ali visoko izobrazbo, tretjina ima več kot srednjo šolsko izobrazbo. Starostna struktura je zadovoljiva, saj je starih nad 55 let le 10 odstotkov kandidatov in so zatorej dajali prednost mladim.

712 evidentiranih je drugih narodnosti, se pravi tistih, ki so se pri popisu izrekli za to, da so neopredeljeni ali državljani SFRJ.

Vzporedno s tem evidentiranjem so evidentirali tudi kandidate za republiške funkcije in do zdaj jih imajo trinajst. Čeprav je bilo predlogov več, so se domenili, da evidentirajo le tiste ljudi, ki so strokovnjaki na posameznih področjih, ki so značilna za jeseniško občino. Zato, ker imajo do zdaj imena evidentiranih za odgovorne funkcije šele značaj pobude ali predloga, bodo imena vseh delegatov za odgovorne funkcije objavili po 15. decembru, ko bodo do zdaj evidentirane obravnavali po vseh predvidenih postopkih. D. Sedej

Kranj do leta 2000

Po poti že razvitih držav

Osnutek dolgoročnega plana občine Kranj kot usmeritveni planski akt temelji na porastu prebivalstva. Znanje bo osnovni pogoj za razvoj in dosego opredeljenih ciljev

Kranj — Smernice za dolgoročni plan občine Kranj do leta 2000 so bile sprejete lani, junija letos pa je občinska skupščina sprejela osnutek in ga dala v javno razpravo. Tako o dolgoročnem planu kot o osnutku dogovora o temeljnih družbenega načrta občine do leta 1990 (srednjeročni načrt) je v tem mesecu potekala v občini široka javna razprava, ki še ni končana. Pričakovati je, da bo vrh vseh dosedanjih razprav in precej konkretno opredelitev za sestavo predlogov obeh dokumentov dala občinska problemska konferenca, ki jo pripravlja občinska konferenca socialistične zveze in naj bi bila v Kranju 13. novembra.

Ob osnutku dolgoročnega plana velja poudariti, da je to usmeritveni planski akt. Njegovo uresničevanje pa je opredeljeno oziroma konkretizirano v srednjeročnih planih. Zakon s tem v zvezi terja od občin, da pri dolgoročnem planiranju upoštevajo predvsem prostor in demografsko oziroma kadrovske pogoje. Pri upoštevanju obeh temeljnih izhodišč pa so v Kranju izhajali še iz tretjega. Ta pa je, da se bomo v prihodnjem srednjeročnem obdobju in še dlje srečevali s precejšnjimi materialnimi pro-

blemi. Na to ugotovitev kažejo visoka inflacija, poslabšan življenjski standard, zmanjšano investiranje, visoke obrestne mere...

83 000 PREBIVALCEV

Prebivalstvo naj bi naraščalo počasneje, kot v preteklih petnajstih letih. Še vedno pa s povprečno 1,1-odstotno letno stopnjo rasti. Tako naj bi bilo leta 2000 v občini 83 000 prebivalcev ali približno 15 000 več kot letos. Osnovna značilnost prebivalstva v tem obdobju bo njegovo staranje. Število aktivnega prebivalstva pa se bo vsako leto povečevalo za približno 1 odstotek. To pa je po opredelitvah razvoja tudi zgornja meja povečanja zaposlovanja.

V združenem delu naj bi se vsako leto zaposlilo za polovico odstotka več delavcev, v samostojnem osebnem delu pa za 5 odstotkov več. Število aktivnih kmetov naj bi se zmanjšalo od sedanjih 1930 na 1500 leta 2000. Vsako leto naj bi zaradi neuskladenosti med izobrazbo in »povpraševanjem« organizacij združenega dela iskalo zaposlitev okrog 600 oseb. Organizacije združenega dela s tem viškom računajo. Predvsem pa načrtujejo, da se bo število zaposlenih z višjo in visoko izobrazbo v tem obdobju povečalo za 16 odstotkov. To je celo več kot predvidevajo v Sloveniji. Gospodarstvo torej izpostavlja še posebej povečanje (vlaganje) razvojno-raziskovalnih delavcev.

LE Z IZVOZOM

Materialne možnosti kažejo, da bi v prihodnjem obdobju lahko dosegli nekaj več kot 3-odstotno povprečno letno realno rast dohodka. Pogoj za takšno rast pa je stalno povečevanje izvoza in doseganje precejšnjega presežka nad uvozom. S tem pa bo lahko razvoj temeljil predvsem na znanju. Torej ne na pretiranem zaposlovanju, marveč na kakovosti oziroma preusmerjanju k razvojno intenzivnim panogam. Začrtana smer razvoja je zato takšna, kot so jo že uresničile razvite države sveta. Znanje bo merilo uspeha v občini v tekstilni in elektronski industriji. To načrtujejo tudi v organizacijah združenega dela.

ZNANJE POMEMBNO TUDI V KMETIJSTVU

V kmetijstvu v občini je za dolgoročno obdobje predvidena 2-3-od-

stotna letna rast proizvodnje. To zagotavljajo ugodne naravne možnosti, saj je v občini 80 odstotkov obdelovalnih površin v ravnini, 60 odstotkov kmetijskih površin pa je v prvem kakovostnem razredu. Vendar pa bosta tudi v kmetijstvu v tem obdobju pomembna znanje in tehnologija. Predvideno je namreč zmanjšanje števila kmečkega prebivalstva.

TRGOVINA, GRADBENIŠTVO...

Čeprav je trgovina že zdaj sorazmerno slabo razvita, ne predvideva hitrega razvoja. Za nekaj časa je namreč v težkem ekonomskem položaju. Da pa bi ohranili vsaj sedanjost raven razvitosti, bi morali v občini do leta 2000 zgraditi okrog 7000 kvadratnih metrov trgovskih površin.

Drugače je v gradbeništvu. Načrtovalci ocenjujejo, da je najhujša kriza že minila in da bi zato lahko dosegli precejšen vzpon. Zavedajo pa se, da bo to izvedljivo le v boljšim delom doma in v tujini. S tem v zvezi velja omeniti cilj v stanovanjskem gospodarstvu. Vsako leto bi morali zgraditi 400 stanovanj, da bi jih imeli leta 2000 v občini toliko, kot bo takrat družin. Prostorsko bi bilo takšno gradnjo moč zagotoviti. Bistveno težje pa bo zbrati denar zanjo. Na komunalnem področju pa je osnovna opredelitev varstvo okolja. Le-to je bilo z dosedanjim hitro urbanizacijo zanemarjeno. Zato naj bi tudi v prihodnje stremeli za boljše vzdrževanje in obnavljanje obstoječih infrastrukturnih objektov.

Dokaj zadržani pa so načrtovalci glede razvoja družbenih dejavnosti v občini do leta 2000. Menijo, da na tem področju ni moč pričakovati bistvenega napredka, saj bo precejšen del denarja porabljen že za ohranjanje sedanjega stanja. Zaradi povečanja števila prebivalstva pa bo treba vse sile usmeriti k izboljšanju materialnega položaja vseh delavcev, še posebej pa v tistih dejavnostih, kjer se je materialni položaj zaposlenih v zadnjih petih letih precej poslabšal.

Za prostorski del dolgoročnega plana velja enaka ugotovitev kot za celotni osnutek. Konkretno bo opredeljen v srednjeročnih planih. Dolgoročno pa je ta dokument usklajen z opredeljenimi cilji drugih načrtovalcev.

A. Žalar

Trideset let Tria V pol leta od projekta do otvoritve

Jubilej so v Triu proslavili z dobrim poslovnim uspehom in z odprtjem novih prostorov

Tržič — V soboto je 200-članski kolektiv Tržiške industrije obutve in konfekcije slavil trideset let obstoja. »V trideset let je ujeta delo cele generacije,« je uvodoma dejal Ivan Kapel, predsednik tržiškega izvršnega sveta. »Od začetkov s komaj osmimi zaposlenimi, z iskanjem pravega programa, je Trio prerasel v uspešno delovno organizacijo, ki se je sposobna vključevati v zahtevno zahodno trgovino.«

Ivan Kapel je zatem na kratko orisal letošnje uspehe tržiškega gospodarstva, izpostavil predvsem veliko povečanje proizvodnje in izvoza, govoril pa je tudi o težavah. »Porast stroškov, obresti, večanje zalog, pomanjkanje trajnih obratnih sredstev zaskrbljuje. V razpravi so planski dokumenti, iz katerih je razvidno, da je vse tržiško združeno delo na razpotju. Imamo

zastarelo industrijo in izjemno slabo izobrazbeno strukturo zaposlenih. Če hočemo ustvariti večji dohodek, moramo tehnološko napredovati, uvajati zahtevnejše programe in bolj strokovno delati,« je dejal Ivan Kapel.

Za njim je povzel besedo direktor Tria Bruno Godnov, ki je še posebej pozdravil nekdanje delavce Tria. »Nova poslovna hala je eden od rezultatov dobrega dela. Od 600 kvadratnih metrov je 200 metrov namenjenih za skladiščenje materialov, 120 metrov pa za vzdrževalno službo, ki bo zdaj lahko delala bolje. S preselitvijo dosedanjih skladiščnih prostorov smo dali proizvodnji možnost, da uporabi površine za svoj razvoj, tehnološki pripravi dela pa, da se reši utesnitve.«

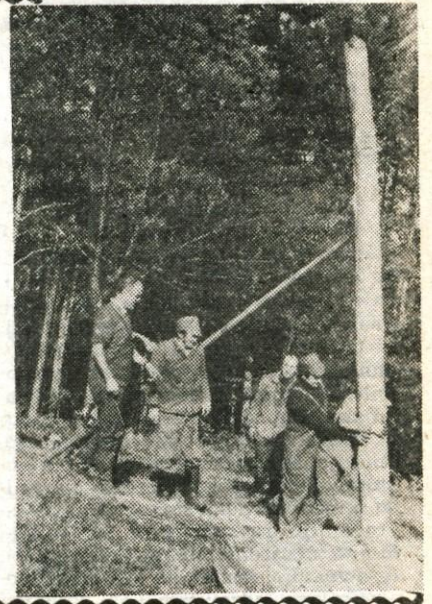
Kot je povedal Bruno Godnov, je stavba stala 46 milijonov dinarjev in je zgrajena z denarjem Tria. »Gradili smo hitro. S pripravljalnimi deli smo začeli aprila. V pol leta smo prišli od projekta do otvoritve. S tem nas inflacija ni bistveno zadel, tudi prekoračitve stroškov ni bilo. Gradili smo tako, da bo mogoča kasnejša dograditev s podkletitvijo. Gradis in SGP Tržič sta bila izredno solidna graditelja.«

V Triu že nekaj let niso dosegli tako blestečih poslovnih uspehov kot letos. Proizvodnjo so povečali skoraj za petnajst odstotkov z istimi proizvodnimi zmogljivostmi. Veliko časa, truda in strokovnega znanja so namenili nagrajevanju. Po dobrih dveh letih so sprejeli sistem nagrajevanja, ki je že pokazal ugodne rezultate. Delavci vedno bolj izpolnjujejo planske naloge, še neizkoriščene možnosti pa so v organizaciji in boljši kakovosti dela. Zato bodo še lahko proslavljali zmage.

Na proslavi so podelili posebno priznanje Nadi Salberger za trideset let dela v Triu, Antona Bahuna in Staneta Vodopivca pa so nagradili ob odhodu v pokoj.

H. Jelovčan

Žirovski vrh — V soboto in v nedeljo so vaščani Žirovskega vrha nad Gorenjo vasjo kopali jame in postavljali drogove za telefonsko omrežje. Vas ima trinajst hišnih števil, telefon pa bodo napeljali do desetih. Zato morajo postaviti 170 drogov. Vsak naročnik mora prispevati 150.000 dinarjev, pet drogov in opraviti petdeset delovnih ur. Vaščani pravijo, da bodo prav gotovo delali vsak po 100 ur, pa tudi drogovi so nekateri prispevali veliko več. Največ jih je dal Jože Kavčič-Jermanca in to kar 61. Domačinom je pri delu pomagalo tudi nekaj ljudi iz Gorenje vasi. Telefon naj bi jim priključili prihodnjo jesen. Foto: L. B.

Narodni heroj Vinko Zevnik-Viktor-Železnik je med Uzičani in Ariljci ostal legenda

Junak med junaki

Doma je bil iz Praš pri Mavčičah, Kokolčeve mance nezakonski sin. Mladost je bila temu pri- en, vsak te sme ozmerjati. V njem se je dvigoval že takrat neki uporen duh. Menda ni bilo prete- na na vasi, kjer bi ne bil zraven tudi Kokolčev. Mama Manca ni imela denarja za uk. Malo se je ložnostno je zidaril. V srbskih zapisih piše, da je pleskar ni bil, vedo povedati sovaščani. Vse je bi- ni priložnostno, kar se mu je ponudilo. Ko so me- ni selili Škofjeločane, je Vinko Zevnik delal so ga zajeli in kmalu je bil v ariljskem okraju. Po stanovitvi Prve ariljske partizanske čete ter po- nepelnih akcijah sežiganja občinskih arhivov in- rožarozitvi orožnikov v Brekovu in v Arilju je postal borec te čete.

Ariljska četa, ki je šela preko sto borcev, med njimi je bila skoraj polovica Slovencev, je na Karanju, Kosjeriči, Subjelu, Druškovcih in Ariljcih, kjer so bile zbrane močne enote čete Vinko Zevnik-Viktor-Železnik. Bila je tu- najtežja za partizanske enote v Srbiji. Položa-

Na tem mestu je v Prašah stala lesena Kokolčeva bajta, kjer je Vinko Zevnik živel s svojo materjo Manco. — Foto: D. Dolenc

je so zavzemali zdaj četniki zdaj partizani. Odlo- čilni boj pa je bil 18. in 19. novembra 1941, v njem so sodelovali borci Prve ariljske, Druge Po- žeške in Moravičke partizanske čete. Bojevali so se tudi ponoči. Četniki so se borili volčje, ker so spoznali, da gre za obstoj. Dež je padal, ponekod na položajih je bilo blata do kolen. Četniki so imeli prednost, ker so poznali teren. Priplazili so se v neposredno bližino partizanskih položajev in se s strašnim vpitjem vrgli v juriš. To je bila borba na življenje in smrt. Nadaljevala se je še ves naslednji dan. Ariljci, ki so bili na vzhodni strani Prvanjov, so se morali od desetih dopoln- do treh popoldne trikrat umakniti. Četniki so jih potisnili nazaj tudi po dva kilometra. Potem se je obrnilo. Ariljci in slovenska partizanska četa Ivana Cankarja, katere komandant je bil Albin Pibernik z Jesenic, je še enkrat zbrala vse svoje moči in z jurišem udarila s tako silo, da so bili četniki povsem iznenađeni. Nekaj minut so

se vrteli v krogu, ne vedoč, kaj naj delajo, potem so se spustili v beg, Ariljci pa so zavzeli svoje stare položaje. Od tu jih četniki niso mogli spravi- ti. Isti dan so bili četniki Draže Mihajlovića do konca razbiti in so se umaknili proti Braji- čem.

V tej borbi in Prvanjih se je, pripovedujejo še danes Uzičani in Ariljci, posebno odlikoval tu- di Slovenec Vinko Zevnik-Viktor. Vendar pa bi bil ta zadnji večer zanj kmalu tudi usoden.

Zevnikova navada je bila, da se je dostikrat ločil od čete in napadal sam. Potihem se je pono- či priplazil na četniške položaje in se vrnil v ta- bor z orožjem. Nič kolikokrat v četo prinesel oro- žje. Nihče ni vedel, kako se mu to posreči.

Tudi ta večer v Prvanjih je Vinko izgubil. Po bitki so se borci nastanili v nekem poslopju, Viktorja pa od nikoder. Predolgo je že bilo, da bi soborci verjeli, da je šel v eno svojih »kratkih« akcij. Ker ga po boju nihče ni videl, so bili pre- pričani, da je padel.

Vinko je šel res v akcijo, vendar tokrat ni imel sreče. Padel je v četniško zasedo. Ko so mu odvzeli puško in samokres, jim je govoril, da je Slovenec, da so Slovenci in Srbi prijatelji, da se ne bojuje proti njim, da bi rad »sodeloval« z nji- mi. A ni nič pomagalo. Zvezali so ga in dva četni- ka sta ga odpeljala na strteljanje. Zdaj je vedel, da ga čaka smrt. A je še vedno upal, pod srjaco je namreč nosil še en samokres. Da bi mu četni- ka, preden ga ustrelita, razvezala roki, mu je šlo po glavi. Obljubljal jima je, da bo ostal s četniki, pa sta ga osvobodila. V trenutku je imel v rokah samokres in oba ubila. Mrtvima četnikoma je od- vzel orožje, ju zvezal s pasovima in odvel do partizanskih položajev. Tu se je s četnikoma in orožjem javil Ratku Jovanoviću, komandirju Pr- ve ariljske partizanske čete. Kako veseli so ga bili soborci! Takrat si je nataknil na glavo tudi četniško »šubaro« in jo nosil nekaj dni.

Viktor je imel posebno veselje s preblače- njem; ko je prišel do nove uniforme, je odvr- gel

staro in si oblekel novo. Tudi s soborci je zame- njaval oblečila. Nekoč jih je ta njegova »žilica« celo rešila. Med umikom se je Ariljska četa ne- kaj časa zadrževala tudi na položajih okoli Kli- sure, kjer je samostan. Tu je našel »kamilavko«, valjasto kapo pravoslavnih menihov in si jo po- sadil na glavo. Tak je šel tudi na stražarsko me- sto. Megla jim je prekrila Klisuro, na 50 metrov ni bilo mogoče videti človeka. Medtem so šli četniki in Nemci v napad. Hoteli so presenetiti partiza- ne. Megla jim je pomagala, da so prišli čisto bli- zu. Ko so zagledali pred seboj Viktorja s »kami- lavko«, ki je v megli izgledala kot četniška ku- čma, niso napadli. Viktor pa je lahko pravočasno obvestil tovariše, da so se umaknili brez izgub.

»Vinko Zevnik-Viktor je naš heroj!« pravijo Srbi. »Naš, kajti boril se je z nami, z nami pobijal četnike, tu je napravil svoja herojstva.«

O Vinku Zevniku je šel glas po Srbiji. Kako se je 6. januarja 1942 boril s četniki v vasi Visoka pri Arilju. Veliko junaštva je pokazal tudi v bojih okoli Uvca, predvsem kot bombaš. Tam je bil tu- di ranjen, potem se je zdrvil v partizanski bolni- ci v Novi Varoši.

Ko so sestavili Drugo proletarsko brigado, je Viktor z borci z ariljskega področja stopil v se- stav druge čete prvega bataljona.

Poleti 1942 so ga poslali v Slovenijo. Najprej je bil vodnik v četi, ki je spremljala slovenski Glavni štab, v začetku leta 1943 je prišel v zaščit- no četo partijskega vodstva Gorenjske. Septem- bra 1943. leta je postal komandant bataljona v brigadi Janka Premrla-Vojka. Novembra 1943 je padel na Otaležu nad Idrijo, kjer je jurišal na nemške tanke.

Vinko Zevnik-Viktor-Železnik je bil za narod- nega heroja proglašen 20. decembra 1951. leta. Ariljci in Uzičani ga ne bodo nikoli pozabili. Po njem se imenuje ulica v Arilju, v spominsko kostnico v parku herojev pa je v marmor vkleso- no tudi ime Viktorja Zevnika.

D. Dolenc

Je plan realen

Družbeni proizvod naj bi se na Gorenjskem v prihodnjih letih povečeval za 3 odstotke letno, dohodek pa za malenkost manj ob povprečnem letnem porastu števila zaposlenih za 0,7 odstotka.

Bomo te cilje lahko dosegli? Ali pa je planirana gospodarska rast bolj posledica izračuna, koliko več moramo v prihodnjih petih letih ustvariti, da bi izboljšali razmere v družbenih dejavnostih, gospodarski infrastrukturi, da bi osebni dohodki začeli ponovno naraščati in da bi tudi gospodarstvo lahko uresničilo planirane investicije v razvoj.

V analizi razvojnih možnosti Gorenjske lahko preberemo, da sta se v letih od 1980 do 1984 tako ekonomičnost kot rentabilnost poslovanja poslabšali, odpisanost osnovnih sredstev pa se je povečala. Dohodek na zaposlenega se je sicer povečal, dohodek na povprečno uporabljena poslovna sredstva pa je upadel. Osebni dohodki so realno padli za 14 odstotkov in se je povečala akumulacija, vendar pa se investicijska vlaganja zato niso ustrezno povečala, niti se ni povečala učinkovitost vlaganja. Delež izvoza v celotnem prihodu kot merilo uspešnosti gospodarstva v primerjavi s svetom je sicer porasel za 8,5 na 12,5 odstotka, vendar sloni na sorazmerno majhnem številu delovnih organizacij.

Zanimiva je tudi primerjava uspešnosti gorenjskega gospodarstva s slovenskim. V začetku srednjeročnega obdobja je imelo gorenjsko gospodarstvo prednost pred slovenskim, ki je v letih 1983 in 1984 ugasnila. Vidi se, da gorenjsko gospodarstvo stagnira, slovensko pa hitro napreduje.

Kako torej zaostajanje obrniti v hitrejši razvoj?

Ekonomisti, ki so izdelali analizo razvojnih možnosti, menijo, da je to mogoče, ker lahko računamonaviso-ko usposobljenost prebivalstva za delo, imamo relativno dobro razvito gospodarstvo in družbeno infrastrukturo, visoko raven znanja in tehnološkega napredka v proizvodnji, dobro razvito kmetijstvo in ker pravkar poteka na Gorenjskem več velikih investicij, za katere se združuje denar iz vse Slovenije.

Je gorenjski plan dober ali je le skupek želja? Odgovora ta hip ni mogoče dati, četudi bi imeli vse številke na mizi. Vsaj dotlej ne, dokler ne bodo znani pogoji gospodarjenja, ki jih prinaša nova devizna zakonodaja, zakon o planiranju in drugi predpisi, ki naj bi bili sprejeti do novega leta.

Osnutek dogovora o skupnih gorenjskih nalogah do leta 1990

Več hrane, boljše ceste in več telefonov

Do 15. novembra je v javni razpravi osnutek dogovora o skupnih temeljnih planov gorenjskih občin za obdobje od 1986 do 1990, ki naj bi ga sprejeli do konca leta. Podpiše ga vseh pet občinskih izvršnih svetov, medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko, Ljubljanska banka — Temeljna banka Gorenjske, sis za PTT promet Gorenjske, Območna vodna skupnost, medobčinska zdravstvena skupnost, energetska skupnost za območje gorenjskih občin in skupnost za zaposlovanje. Osnutek dogovora je pripravila posebna planerska skupina pri medobčinski gospodarski zbornici, ki jo vodi Tone Jenko iz Škofje Loke.

Osnova za planiranje razvoja družbene in gospodarske infrastrukture je gospodarski razvoj. Na osnovi občinskih planov so sestavljali osnutek gorenjskega plana predvideli, da se bo družbeni proizvod povečeval 3 odstotke na leto. Dohodek naj bi bil vsako leto večji v povprečju za 2,8 odstotka ob 0,7 odstotka več zaposlenih in z 2,2 odstotka večjo produktivnostjo. Izvoz naj bi se povečeval za 8 odstotkov na leto, od tega konvertibilni za 10,5 odstotka. Uvoz naj bi bil večji za 6,5 odstotka na leto, konvertibilni pa za 8 odstotkov. Delež investicij naj bi porasel in naj bi znašal 15,5 odstotka družbenega proizvoda. Osebni dohodki naj bi se letno povečevali za 2,6 odstotka, družbene dejavnosti naj bi dobile vsako leto 3,1 odstotka več denarja, občinski proračuni pa 2,9 odstotka. Dohodek in družbeni proizvod se bosta lahko povečevala le s preusmeritvijo proizvodnje k zahtevnejšim in dražjim izdelkom in večjo produktivnostjo, ker ne bo več možnosti za ekstenzivno zaposlovanje. Gorenjsko združeno delo lahko računa na 2.500 do 2.600 delavcev letno, vendar pa jih bo hkrati zaradi upokojitve in drugih pogojev odšlo med 1950 leta 1986 in 2700 leta 1990.

Kmetijstvo in gozdarstvo

Pridelovanje hrane naj bi se vsako leto povečevalo in leta 1990 naj bi gorenjsko kmetijstvo pridelalo 86 odstotka potrebne hrane. Prevladovala bo proizvodnja mleka, mesa, jeditnega in semenskega krompirja. Za doseg tega cilja naj bi v vseh občinah združevali denar najmanj v višini 0,8 odstotka bruto osebnih dohodkov. Poenotili bodo politiko do kmetijstva in ukrepe za pospeševanje kmetijske proizvodnje v višinskem svetu. Posebej bodo pripravili skupen program razvoja kmečkega turizma in ponovno preverili razvojne programe živilsko-predelovalne industrije. Sestavljali plana menijo, da samo upravne interesne skupnosti za preskrbo ne potrebujemo, potrebno pa bo nadalje razvijati sodelovanje intervencijskih skladov.

Skupaj z ŽVZG Kranj naj bi vse gorenjske občine zgradile skupni veterinarsko-higienski obrat na Kokri in skladišče za trimesečno zalogo zdravil. Podprle bodo zgraditev centralne hladilnice na Trati, posodobitev klavno-predelovalnih obratov v Škofji Loki, v Kranju in na Jesenicah, združevanje predelave mleka v Kranju in peko osnovnih vrst kruha v leski, kranjski in škofjeloški pekarni.

Najpomembnejša naloga na področju gozdarstva je razen načrtnega gospodarjenja z gozdovi in izgradnje 27 km gozdnih cest na leto doseči skladnejše razmerje med posekom lesa in njegovo porabo v gorenjski lesno-predelovalni industriji. Večino lesa naj bi gorenjski gozdarji prodali lesni industriji, ta pa bi jim zagotovila devize, tako da jim lesa ne bo treba izvažati.

Industrija

Podprli bodo večje investicije, med njimi dokončanje elektroeklarne na Jesenicah, posodobitev proizvodnje telekomunikacijskih naprav na osnovi digitalne tehnike v Iskri, povečanje proizvodnje merilne in regulacijske opreme hidravličnih komponent, sredstev za avtomatizacijo v industriji in prometu v žirovskem Klavdivarju, razvoj in uvedbo novih avtoplaščev, transportnih trakov z jekleno kombinacijo v kranjski Savi in vse druge naložbe, ki bodo upoštevale merila preusmeritve.

Na področju gradbeništva se bodo gorenjske občine dogovorile za načrtno izkoriščanje peskokopov in drugih naravnih gradbenih materialov, na področju rudarstva pa o zaščiti rudnih bogastev pred urbanizacijo. Hkrati pa bodo podprle ukrepe za varstvo okolja in gradnjo potrebne družbene in komunalne, prometne in oskrbne infrastrukture za potrebe Rudnika urana Žirovski vrh.

Čeprav sta razvoja drobnega gospodarstva in turizma skupaj s trgovino opredeljena kot prednostni nalogi, planerji v skupen plan niso zapisali nobenih konkretnih naložb oziroma zadolžitve. To kaže na pomanjkanje razvojnih programov zlasti v turizmu, hkrati pa tudi, da se gospodarstvo oziroma Gorenjska v celoti še vse premalo zaveda prednosti dobro razvite turistične ponudbe. Sedaj bi že morali točno vedeti, kaj naj bi zgradili in izboljšali v prihodnjih petih letih, ne pa, da se šele planira izdelava razvojnih programov in splošno deklarativno podpiranje turistične ponudbe oziroma drobnega gospodarstva.

Gospodarska infrastruktura

Tu je seznam naložb, ki naj bi podprle vse podpisnice, veliko daljši. Železniško gospodarstvo Ljubljana predvideva gradnjo drugega tira železnice med Podnartom in Bledom ter posodobitev železniških postaj v Škofji Loki, Kranju in na Jesenicah. Prva bo na vrsti jeseniška železniška postaja. Občine pa bodo opredelile rezervat za izgradnjo hitre železnice in proučile ekonomsko upravičenost ponovne usposobitve železniških prog Jesenice—Rateče in Kranj—Tržič.

V cestnem gospodarstvu ima prednost izgradnja ustrezne infrastrukture ob novi avtocesti in karavanskem predoru. Največja naložba pa je v tem obdobju izgradnja karavanskega predora ter avtoceste na odseku Hrušica—Žirovnica. Posodobili naj bi tudi ceste Kranjska gora—Dovje, Kranj—Črnivec in Podkoren—Korenško sedlo.

Med regionalnimi cestami naj bi imele prednost posodobitev ceste Trebija—Ziri, dokončanje uranske ceste, izgradnja blejske obvoznice in ceste Britof—Hotemaže. V okviru medregionalnih povezav ima prednost cesta Sovodnj—Kladje—Cerkno. Če pa bo denar, naj bi posodobili tudi cesto Petrovo brdo—Sorica—Vresje—Bohinj.

Za zadrževanje cest naj bi v vseh občinah združevali denar v višini najmanj 1 odstotka bruto osebnih dohodkov.

Velika vlaganja so predvidena tudi v telefonijo. Zanje naj bi združili

1,6 milijarde dinarjev, računajo pa tudi na prispevke naročnikov in drugih uporabnikov. Zgrajena naj bi bila GATC Kranj in VATC Radovljica ter Škofje Loka. Del denarja naj bi prispevali tudi za izgradnjo prenosnih sistemov Ljubljana—Kranj—Avstrija, Kranj—Ljubljana, Kranj—Radovljica—Jesenice, Kranj—Škofja Loka in Tržič ter medkrajevnih povezav. V vseh občinah naj bi vsaj 10 odstotkov sredstev za SLO in DS, zbranih na ravni občine, investirali v razvoj telefonije.

S temi naložbami naj bi dosegli, da bi ob koncu leta 1990 imeli na Gorenjskem skoraj 40.000 telefonskih naročnikov ali 20 telefonskih priključkov na 100 prebivalcev.

Energetika, vodno in komunalno gospodarstvo

V naslednjih letih računajo, da se bo na Gorenjskem poraba vseh vrst energije še povečevala. Električne naj bi porabili vsako leto 2,9 odstotka več, energije iz trdnih goriv za 3,6 odstotka več, poraba naftnih derivatov naj bi se povečevala za 2,5 odstotka na leto, zemeljskega plina za 3 odstotka in toplotne energije za 2,8 odstotka. Elektrogospodarstvo bo nadaljevalo gradnjo distribucijske mreže, tako bodo začeli na novo graditi ali pa bodo nadaljevali gradnjo 400-KV daljnovoda Kranj—Beričevce, 110-KV daljnovoda Kranj—Jesenice, daljnovoda Kranj—Tržič, RTP 110/20KV Jesenice, Primskovo in Tržič, RTP 400/110-KV Jesenice ter RTP v Škofji Loki in v Radovljici. S sofinanciranjem iz sredstev za ljudsko obrambo in ugodnejšimi kreditnimi pogoji bodo spodbujali gradnjo malih hidroelektrarn ter obnovili hidroelektrarno Lomšičica.

Vodno gospodarstvo predvideva naslednja večja dela: regulacijo Sore v Zireh, Tržiške Bistrice, hudournika Koprivnik, Žabnice in Dupeljščice. Zgradili naj bi tudi zadrževalnik Viševnica. Predvidena je izgradnja čistilnih naprav v Radovljici, Kranju, na Jesenicah in v Tržiču, za kar bodo občine zagotovile vsaj tretjino denarja.

Ponovno naj bi skupaj z Ljubljano in drugimi, ki jih to zanima, usposobili sežigalnice odpadkov v Stražišču pri Kranju, za shranjevanje nevarnih odpadkov pa naj bi se dogovorili na republiški ravni.

Družbene dejavnosti

Posebej velja opozoriti na zdravstvo. Delež družbenega proizvoda, ki ga na Gorenjskem namenjamo za zdravstvo, je zdrsnil nizko pod republiško raven in znaša le še 3,5 odstotka. Do leta 1990 naj bi za zdravstvo vsako leto namenili več denarja, tako da bi njegov delež v delitvi družbenega proizvoda leta 1990 znašal 4,15 odstotka. Posebej pa naj bi reševali problem zastarelosti zdravstvene opreme. Zanj naj bi združili 690 milijonov dinarjev.

Več denarja kot doslej naj bi namenili tudi za skupne raziskovalne naloge, pomembne za več občin. V ta namen naj bi občine združevale denar iz dohodka združenega dela najmanj v višini 0,05 odstotka bruto osebnih dohodkov.

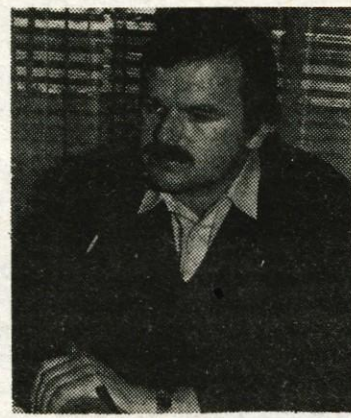
Nova je tudi naloga na področju informiranja. Povezali naj bi lokalne radijske postaje in tako ustvarili pogoje za delovanje regijskega radia in tem primerno preuredili oddajnik na Kravcu.

Varstvo okolja

Na Gorenjskem naj bi skupno reševali problem nevarnih odpadkov in skupno financirali naloge v zvezi s sanacijo ekoloških problemov. Vse občine pa naj bi sprejele dolžnost, da bodo sprejele sanacijske programe za vsa žarišča onesnaževanja zraka, za vse vodotoke in druge vire onesnaževanja.

Zaradi varovanja okolja in ohranjanja najpomembnejših razvojnih možnosti turizma na Gorenjskem bodo vse občine in drugi podpisniki dogovora proti večjim energetskogospodarskim posegom na Bohinjskem jezeru, Radovni, Savi in v pivovarni Save Dolinke v Zelencih.

L. Bogataj

Tekstilindus Kranj

Plin zagotovljen do konca leta

Inž. Andrej Krč, vodja vzdrževalno-energetske službe: »Naše nadomestno gorivo je mazut, ki ga imamo na zalogi za 15 do 20 obratovalnih dni. Tudi če bi nastale težave pri preskrbi s plinom in mazutom, ne razmišljamo o ponovnem vračanju na premogov prah. Prizadevamo si, da bi se čimprej znebili 'požrešnih' strojev.«

Kranj — Ob precejšnjem pomanjkanju različnih goriv, ob sedanjih vsesplošni energetski stiski, smo se oglasili v Tekstilindusu v Kranju. Ko so lani prešli s premoga na plin, so se, žal, morali sprijazniti tudi s tem, da še nekaj časa ne bodo uvrščeni med tiste porabnike plina, ki imajo zagotovljeno nemoteno preskrbo čez vse leto. Kako kaže s plinom do konca leta, smo povprašali vodjo vzdrževalno-energetske službe inž. Andreja Krča.

»V naši pogodbi glede preskrbe s plinom sta opredeljeni dve obdobji. Od 1. maja do 30. septembra je neprekinljiva dobava in zagotovljena 100-odstotna preskrba. Od 1. oktobra naprej pa je v pogodbi opredeljena prekinljiva dobava. To pa pomeni, da nas v tem času iz Petrola, DO Zemeljski plin, po predhodnem obvestilu lahko opozorijo, da moramo preiti na nadomestno gorivo. Sedaj pa imamo zagotovila, da do konca leta plina ne bi smelo primanjkovati.«

»Kako pa ste bili letos preskrbljeni s plinom?«

»V začetku leta, januarja in februarja, smo ostali brez plina in smo se morali preusmeriti na mazut. Zaradi mraza pa je bila takrat tudi preskrba z mazutom motena in smo živeli tako rekoč iz rok v usta. Kakó bo v začetku prihodnjega leta, še ne vemo. Napovedane so težave zaradi premanjnih transportnih zmogljivosti sovjetskega plina prek Avstrije, od koder ga dobivajo tudi Italijani. Ti so bili pri gradnji menda sovlagatelji, zdaj pa napovedujejo, da bodo svoje potrebe povečali. Če bo res tako, bodo pri nas preskrbljeni s plinom le prvi podpisniki sporazuma iz let 1973 in 1974. V Kranju pa sta to le Sava in Iskra.«

»Vaše nadomestno gorivo je mazut. Se lahko zgodi, da bi morali ponovno preiti na premog?«

»Da bi ponovno prešli na premogov prah, je izključeno. Moralo bi priti do vsesplošne katastrofe, da bi se spet odločili za tak način. Na zalogi imamo 900 ton mazuta, kar zadošča za 15 do 20 delovnih dni. Če pa bi bila dobava plina prekinjena dlje časa, upamo, da bi nas v Petrolu spet tako zavzeto in redno oskrbovali z mazutom, kot letos v začetku leta. Pričakujemo, da bomo v zadnjem četrtletju leta 1988 tudi mi vključeni med redne in nemotene porabnike plina. Takrat naj bi bili namreč priključeni tudi mi na alžirski plin. Moram pa poudariti, da imamo vseeno precej težav zaradi pomanjkanja premoga, od katerega smo odvisni v našem drugem obratu. Čeprav redno izpolnjujemo obveznosti in sovlagamo v bosanske rudnike, od njih ne dobivamo ustreznega premoga.«

»Nedvomno imate v Tekstilindusu tudi program varčevanja z energijo nasploh?«

»Imamo. Pri tem pa se spopadamo predvsem z zastarelo tehnologijo. 30 in več let stari stroji so zelo požrešni. Z mednarodnim posojilom bomo nekatere zamenjali in ponekod prihranili kar 60 odstotkov vložene energije za vročo vodo. V prihodnjem srednjeročnem obdobju pa bo to vsekakor glavna naloga. Najprej moramo ugotoviti, pri katerih starejših strojih bomo lahko uresničili program vračanja energije. Vse druge pa bomo postopoma izključili.«

A. Žalar

Mlada ustvarjalnost Štiri inovacije pri 21 letih

Emil Gašperin z Jesenic pri svojem delu razmišlja — Predstavljamo njegov elektronski števec

Blejska Dobrava — V temeljni organizaciji Iskra, Tovarna telefonskih enot Blejska Dobrava — Telematika Kranj, je kot razvijalec tri leta zaposlen tudi Emil Gašperin z Jesenic.

21 let star, s komaj tremi leti delovne prakse se je izkazal kot zelo uspešen inovator. Ob nedavnem dnevu inovatorjev so med drugimi inovacijami in tehničnimi izboljšavami na Jesenicah razstavili tudi elektronski števec, ki ga je pomembno izboljšal.

Gašperin je končal Iskrino srednjo šolo v Kranju in se zaposlil na Blejski Dobravi. Na delovnem mestu se je srečal z dokaj zastarelo opremo, s starimi navijalnimi stroji in začel je razmišljati, kako bi števec podaljšal življenjsko dobo in ga prilagodil vsem zahtevam. Uspelo mu je, tako da se je elektronski števec s čipom pridružil ostalim trem njegovim inovacijam.

»Predvsem si prizadevamo, da čimveč uvožene opreme zamenjamo domačo,« pravi Emil Gašperin. »Tem so izboljšave posameznih strojev in opreme. Sam pač razmišljam in če pridem do rešitve in mi uspe, sem vesel. V temeljni organizaciji imajo za inovacijska razmišljanja dovolj posluha in razumevanja. Inovatorji dobe od ugotovljenih prihrankov nagrado, ki se izmeri po posameznih kriterijih, kot so izboljšanje zamisel, delež uvoženega materiala in uporabnost. Dobil sem tudi 100.000 škodnino, pri delu pa se naprosto ukvarjam predvsem s tistimi stroji, ki povzročajo zastoje v proizvodnji in razmišljam, kako bi se jih bilo bolje usposobiti.«

Emil Gašperin je vsekakor eden najmlajših inovatorjev in avtorjev tehničnih izboljšav, delavec, ki ob delu tudi vztrajno razmišlja in predlagati nove, pomembne inovacije. D. Sedla

Mali mojster violine

Svet ima malo takih, kot je Stefano Milenković, droben fantič črnih oči in košatih las, iz Zemuna, ki je s svojo violino v petek zvečer na koncertu v kranjski glasbeni šoli navdušil in raznel publiko.

Osem let in pol mu je, šest let že igra violino. S tremi leti je imel že prvi nastop na beograjski televiziji. Potem se je začelo v družini Milenković-Kajnacovo burno življenje. Nastopal je povsod po domovini. S šestimi leti, leta 1983, je dobil že prvo nagrado na republiškem tekmovanju v Srbiji in prvo nagrado na zveznem tekmovanju, leto kasneje pa prvo nagrado na festivalu glasbenih šol Srbije in prvo nagrado na mednarodnem tekmovanju na Čehoslovaškem v kategoriji do 16 let. Letos januarja je na svoji 8. rojstni dan posnel prvo veliko ploščo.

Ziv, razposajen. Pred nastopom, po nastopu. Kakšna trema! Nobene treme ne pozna! Zanj je vse to otročje lahko. Verjetno je ima več mama, Lidija Kajnacova, ki ga spremlja na klavirju. Ulovi mi ga za par besed. In ko je tu, ga trdno drži in mu dopoveduje, naj bo miren in priden, da bo tole za časopis, zdrži le toliko, da mi pove, da je začel igrati violino, ko je bil star dve leti in pol in mi s kazalcema pokaže, kako majhna je bila prva violina, potem se pa spet izpuli: »Saj ti veš vse,« pravi mami, »kaj bi jaz govoril,« in že izgine v množici na hodniku.

Tale v kranjski glasbeni šoli je bil že njegov 297. nastop. Kranjčanom je zaigral Appassionato J. Suka. Igral je po vsej Jugoslaviji, v Ameriki, v Moskvi. 28. oktobra gre na turnejo po Španiji, kjer bo imel deset solističnih koncertov.

Igral je že z raznimi orkestri, med drugim z orkestrom RTV Beograd, z beograjsko filharmonijo, s filharmonijo mladih v Beogradu, z makedonsko filharmonijo, z orkestrom Boljšoj teatra v Moskvi in drugimi.

Letos avgusta je bil v poletni šoli Igorja Ozima. Takrat je tudi nastopil na Bledu in v Rogški Slatini in imel pet koncertov, tri v Ljubljani, po enega pa v Titovem Velenju in v Celovcu.

Tudi polno načrtov ima mali Stefano oziroma njegova glasbena starša, mama Lidija Kajnacova in oče Zoran Milenković. Henrik Šeringo, eden največjih svetovnih

Stefano Milenković, učenec 5. razreda glasbene šole Kosta Manojlović iz Zemuna je naš »čudežni otrok«. Violino je pričel igrati z dvema letoma in pol, danes, pri osmih letih in pol, pa je za njim že skoraj tristo nastopov in koncertov. — Foto: D. Dolenc

violinistov. Poljak po rodu, ga bo prihodnje leto vzel v svojo poletno šolo v Ženevi, kjer bo seveda daleč najmlajši učenec.

In kakšen je njegov repertoar? Bach, Dvoržak, Beethoven, Mozart, Kreisler, Paganini, sonatine, koncertini, koncerti...

Na dan vadi po dve uri, pravi mama Lidija, sicer pa je otrok, kot drugi. Hodi v tretji razred osnovne šole in v peti razred glasbene šole. S štirimi leti je bil že v glasbeni šoli. Ima še mlajšega brata, a ta je drugačnega testa. Rad poslušata starejšega brata, da bi pa sam prijel za instrument — ne, to pa ne.

S težavo mi je mama Lidija poiskala Stefana, da bi napravila bližnji posnetek. Kje je že pustil violino? Ko jo najde, se postavi k steni, lok na strune, pozira, a z očmi že lovi tovariše. Le to še pričakujem, da mi bo nagajivo pomežiknil, ko se bo v aparatu sprožilo. Pa ni. Bil je priden, kot mu je naročala mama, in slika je uspešna. Naslednji trenutek je bil že spet zunaj...

Pa srečno, mali Stefan. Veliko uspehov ti želimo in pridi še kdaj med Kranjce.

D. Dolenc

Ex tempore Jošt 85

V organizaciji ZKO Kranj, pod pokroviteljstvom delovne organizacije Sava Kranj in s sodelovanjem gostišča na Joštu je septembra potekal ex tempore Jošt 85 — Razstava bo v večjem obsegu iz razstavnih prostorov Save prenešana v Iskro

Ob pričujoči razstavi likovnih del v razstavnem prostoru tovarne Sava v Kranju, ki so nastala na ex tempore Jošt 85 moramo najprej povedati, da je to le izbor slik in risb, nastalih na Joštu 20. in 21. septembra. Sodelovalo je deset slikark in slikarjev, ki svoja dela tudi razstavljajo, to so: Anton Gaber, Branko Škofic, Igor Pokoren, Bojan Frantar, Zdravko Purgar, Izidor Vrhovnik, Vida Štemberger, Alenka Bizovičar, Damjan Štirn in Tomaž Šebrek. Čeprav ex tempore časovno omejuje ustvarjalno delo slikarjev, je v dveh dneh vseeno nastalo kar precej del, ki so motivno usmerjena z ozkim pogledom na stavbe in drevesa na samem Joštu ali pa so široko razprti v pokrajinske razsežnosti, kakršne ponuja pogled z vrha. Ob podobnih razstavah smo že večkrat govorili o likovnem amaterizmu, ki spada med zanimiv družbeni pojav v Sloveniji. Od sedemdesetih let se je vedno več ljudi iz še neugotovljivih vzrokov začelo ukvarjati s slikarstvom ob svojem rednem in ob poklicnem delu.

Rastoče število ljubiteljskih likovnikov je narastlo v pravo ljudsko gibanje, saj jih je bilo po podatkih izpred treh let že več kot 900 organiziranih v okoli tridesetih likovnih skupinah ali društvih pri Zvezi kulturnih organizacij ali v delovnih organizacijah. Kot da je nakopičena ustvarjalna energija ljudstva našla v likovnem izražanju eno od primernih oblik sproščanja in uresničevanja ustvarjalnosti. Kljub temu da ne vemo vzroka za ta pojav, smo lahko zadovoljni, da si je ljudska ustvarjalna sila našla tako globoko humano obliko opredmetenja. K vsemu je treba dodati še naravno potrebo, da slikar amater postavi svoj izdelek na ogled in drugim v presojo. Vsakdo si želi, da bi v delu, v katerem je sam užival, mogli tudi drugi najti zadovoljstvo in užitek. To potrjuje globoke človeške in družbene korenine likovnega izražanja, ali še drugače, globoko potrebo posameznika, da bi se potrdil v soljudeh. Tako se tudi ta razstava sklada s povedanim. Marsikatero delo vsebuje strah pred pomankanjem časa, ki je tako značilen za

način dela pri ex tempore. Tudi pisca o razstavi prostor in čas ne dopuščata globlje analize posameznikovega dela, zato je pogled na razstavo naravnano nekoliko posplošeno: vsi udeleženci ex tempore na Joštu ustvarjajo znotraj širše pojmovane realizma, razen morda redke izjeme (Bojan Frantar). Eni se posvečajo bolj risbi (Pokorn Sabar, Štirn) ali nasploh risarskemu pojmovanju obdelave motiva (Gaber, Hralenka, Bizovičar, Purgar) drugi so bolj slikarsko naravnani in se izpovedujejo v kolorizmu (Škofic, Vrhovnik, predvsem pa Vida Štemberger).

Razstava kot celota je le izsek iz delovanja kranjskega ljubiteljskega likovnega ustvarjanja in kot taka je dosegla svoj namen.

A. Pavlovec

Srečanje s pisateljem Ingoličem

Tržič — Tržiška knjižnica prireja ob mesecu knjige zanimivo prireditel. Danes, 29. oktobra 1985, ob 17. uri bo v pionirskem oddelku knjižnice srečanje s slovenskim pisateljem Antonom Ingoličem. Prireditelji vabijo vse, ki bi ga radi boljše spoznali in se z njim pogovorili. (S)

Nagrada Jožetu Volariču

V okviru prireditel, ki so jih organizirali na 18. jugoslovanskem srečanju Bratstvo in enotnost v Kraljevu, je tudi razstava del likovnih umetnikov Jugoslavije, na kateri so sodelovali nekateri slovenski slikarji in kiparji. Jože Volarič je za razstavljeno kiparsko delo **Kmečki upor** prejel nagrado Sveta zveze sindikatov Jugoslavije in odkupno nagrado sveta sindikatov občine Kraljevo.

Jože Volarič in Pero Mandić v Mestni hiši v Kranju

Groteska in poezija

Jože Volarič, ki se skupaj s slikarjem Perom Mandičem predstavlja v galeriji Mestne hiše v Kranju, si je za gradivo, iz katerega nastajajo njegove plastike, izbral železo oziroma jeklo, ki ga vari in oblikuje v različnejše figuralne skupine. V resnici je Jože Volarič bolj naklonjen skupinski kot individualni plastiki. Celotno številno, na videz samostojne človeške in živalske figure so na svoj način povezane med seboj in jih je mogoče sestaviti v različne prizore.

Volaričevo kiparstvo je izšlo iz navčnih likovnih predstav o svetu in njegovih pojavih. Sprejelo je motivni svet, ki so ga upodabljali naivci, predvsem kmečko okolje z vsó pestrostjo. S postopnim uveljavljanjem realističnih elementov v Volaričevem delu, se je širil krog tem, s katerimi se v prejšnjem obdobju navadno nismo srečevali, povečalo se je na eni strani zanimanje za zgodovinsko dogajanje in na drugi strani za sodobno življenje, pa tudi, kot imamo priložnosti videti prav na naši razstavi, za pisan živalski svet.

Vendar Jože Volarič še zdaleč ni želel tekmovati z neko oblikovno dognano realnostjo, bolj mu je ugajal odmik v groteskno ali v dobrodušen humor, s katerim je obogatil likovni in vsebinski izraz svojih upodobljenec. S tem je tudi premagal statičnost figur, ki je tako pogosto obvladovala naivno kiparstvo naše časa, in jih skušal čim bolj razgibati. V upodobljenih telesih so se pojavili napetost, življenje in predvsem želja po komuniciranju z obdajajočim okoljem, kar kaže skupaj s prečiščenim izborom tem tudi na močne socialne tendence v Volaričevem delu. Te tendence so v simbolni obliki skrite tudi v galeriji predstavljenem svetlu živalskih oblik.

Slikarstvo Pera Mandiča, slikarja iz Sanskega mostu v Bosni, je vpeto v dve razsežnosti: med realizem in naivo. Tako so na primer nekatera

Plastike Jožeta Volariča. Foto: D. Dolenc

njegovih del prava dokumentarna podoba Bosne in življenja v njej, medtem ko so druge polne nežne in tople fantazije in poetičnega razpoloženja, ki ga v takem obsegu zasledimo le pri malokaterem slikarju navne smeri. V obeh okvirih bo Pero Mandić ostal pomemben likovni upodobljalec: v risbi nemalokrat kot zanimiv in iskan dokumentarist, v sliki in grafiki, s katero se seznanjamo v Kranju, pa kot izviren ustvarjalec in pesnik svoje zemlje. Če natančneje proučujemo njegova dela lahko ugotovimo, da pomenijo Mandičeve skice in grafike nekakšen uvod v kasnejše slikarske stvaritve, ki nastajajo v olju in v katerih se spletata pestrost bosanske vasi in slikarjeva sveža in polna fantazija v ugašeno celoto? Ki se nam ne zdi prav nič tuja in odmaknjena, temveč topla in domača.

Cene Avguštin

Doživet glasbeni večer

Kranj — Kranjska glasbena šola je v petek, 25. oktobra, doživela izredno lep glasbeni večer. Gostila je mlade glasbenike, učence Glasbene šole Kosta Manojlović iz pobratenege Zemuna. Dobra dva dni so mladi Zemunčani preživeli s Kranjčani, obiskali Celovec, si ogledali Gorenjsko, ob koncu obiska pa so priredili koncert, ki je bil resnično pravo doživetje.

Težko bi izbrali tistega, ki je bolj navdušil. Prišli so najboljši, kajti sito izbora je bilo gosto. Program je bil pester. Jelena Vukajlović, violina, Dušan Vukajlović, violončelo, in Lidija Bizjak, klavir, so nam predstavili Markovičevo Medimursko narodno, Nikoleta Simić nam je pred flauti zaigrala Gluckovega Orfeja, Stefan Milenković, najmlajši gost, z osmimi in pol leti doma in po svetu poznan violinist, se je predstavil s Sukovo Appassionato, Lidija Bizjak je na klavirju zaigrala Čajkovskega Oktobra, Svetlana Serdar pa zapela Scarlattija Se tu della mia morte. Mirjana Vujović je s polno ognja zaigrala na klavirju Simičevo Toccatu, Nikola Aleksandrov pa na violini Dvoržakovo Humoresko. Stevan Vrca se je na klavirju predstavil s Skrjabinovo Etudo in dis-molu, Vladan Dobrivojević pa je bil s klarinetom in Perminovo Balado pravo doživetje. Prav tako odlična sta bila Tanja Jablanović z dvema Brahmovima capricoma in Dušan Mihalović z Albenizovo Asturias. Lidija Marković je na violončelo zaigrala Allegro Saint-Saënsa, Lidija Paligorić pa na klavir Balkanske ples. Vrhunec večera je bil brez dvoma harmonikarski orkester, ki je pod vodstvom dirigenta Antona Govednika zaigral Šišakove Koncertne variacije ter Ples rožnih deklet in Ples s sabljami A. Hačaturijana.

D. Dolenc

Štrideset mladih glasbenikov iz Zemuna je v petek, 25. oktobra, zvečer nastopilo v kranjski glasbeni šoli. Vrhunec večera pa je bil harmonikarski orkester in Hačaturijanov Ples s sabljami. — Foto: D. Dolenc

Opera Don Pasquale v begunjski bolnici

Mogočna begunjska graščina je v sredo, 16. oktobra, sprejela imenitne goste. Priznani operni pevci Sonja Hočevarjeva, Ladko Korošec, Marcel Ostashevski, Rajko Koritnik in Anton Prus so ob spremljavi pianista Leona Engelmana uprizorili opero DON PASQUALE, skladatelja Gaetana Donizettija.

Resnično lepa dvorana s starinskim pohištvo je predstavljala navadno primerno in izvirno sceno. Nekdo izmed pevcev se je pred predstavo na vprašanje, kako je zadovoljen z dvorano, hudomušno posmejaj: »Bolje kot v Ljubljani!«

Nastopajoči so s svojo domišljeno igro in pevsko izrazno močjo na mah osvojili številne gledalce, ki so z rastočim zanimanjem sledili dogajanju na odru in izvajalce večkrat nagradili z dolgotrajnim aplavzom. Iz skrbno uigranega ansambla je izstopal Ladko Korošec tako s svojimi glasovnimi kvaliteta kot s svojim nenavadnim smislom za humor in komično. Prepričani smo, da pri nas še dolgo ne bo pevca, ki bi tako suvereno odigral in odpel vlogo don Pasquala.

Prijetno je bilo tudi po predstavi. V sproščnem pogovoru so gostje obujali spomine in anekdote iz svojega bogatega opernega življenja. Vse nas je prevevala želja, da bi se na ta ali podoben način še srečali.

Organizacija opernega večera sodi v prizadevanje Psihiatrične bolnice Begunje, da bi prispevala h kulturnemu utripu svojega kraja. To je bil letos že četrti koncert pri nas. Izredno akustična dvorana je kot nalašč za razne pevske nastope in nastope instrumentalnih skupin. Takšni dogodki pa imajo še globlji pomen. S tem, ko bolnišnica odpira svoja vrata krajanom in okoličanom, si obnem prizadeva spreminjati tudi miselnost, ki v preteklosti psihiatrski pogosto ni bila naklonjena.

Franci Debeljak

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (225)

»PERFEKTAN JUGOSLOVENSKI JEZIK«

»Pretekli teden sem bila službeno v Trstu. Pri vходу v mesto mi je nekdo vrgel v avto priloženo reklamo. Ko sem jo nekoliko kasneje podrobneje pogledala, sem bila presenečena: reklamo gradivo je bilo napisano v srbohrvaščini. Tudi v dveh trgovinah so me ogovarjali srbohrvaško. Najbolj pa me je začudilo, ko sem v reklamnem gradivu prebrala, da v tržaških trgovinah govorijo »perfekten jugoslovanski jezik«. Mislim, da bi bilo dobro prek jugoslovanskega konzulata v Trstu opozoriti podjetje Amar (in morda še katero), da v Jugoslaviji ni jugoslovanskega jezika, ampak da Jugoslovani, t. j. Slovenci, Srbi, Hrvatje, Črnogorci, Makedonci, Albanci, Madžari, Italijani, itd., govorijo razne jezike in ne enotnega jugoslovanskega jezika.«

V priloženem prospektu res beremo: »Parliamo perfettamente la lingua jugoslava. — Govorimo perfekten jugoslovanski jezik.«

Predlogu tov. A. M. iz Ljubljane se pridružujemo in pozivamo naš konzulat v Trstu, naj ustrezno posreduje, t. j. obvesti italijanska podjetja in pristojne organe, da je srbohrvaščina samo eden izmed jugoslovanskih jezikov (navsezadnje ima na določenih območjih Jugoslavije uradno veljavo tudi italijanščina). Ker pa omenjeni prospekt dovolijo deliti tudi na naši strani meje, kot nam sporoča J. D. 21. 9. 1985 s Fernečičev, bi morali ukrepati tudi naši obmejni organi — vsebina citirane besedila je namreč v nasprotju z jugoslovansko ustavno ureditvijo. Poleg tega je tudi srbohrvaški prevod tako slab (npr. »U očekujemo vašu posjetu, hvala.«), da po našem mnenju lahko žali srbohrvaško govoreče Jugoslovane.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

VARSTVO PRED HRUPOM

(nadaljevanje in konec)

Varstvo pred hrupom je pomembna oblika skrbi za zdravje, ki pa je pri nas šele na začetku poti. Ne zavedamo se še dovolj, kako pomembno je zavarovati sluh — če ga hočemo obdržati neprizadetega. Tega se ne zavedajo niti v tovarnah, še manj obrtniki in kmetje. Tudi pri običajnih domačih delih, kjer je hrup povečan, ne vidimo nobene zaščite. Posebej moram opozoriti obrtnike in kmete, ki so prepuščeni svoji (ne)uvidenosti. Žaganje z motorno žago je nedvomno prvo dejanje, kjer bi delavec moral uporabiti ustrezne glušnike. Na jesen poslušamo neprestano cviljenje cirkulark, ki traja ure in ure. Tistim, ki so blizu ali celo delajo pri žagi, piska v ušesih še več dni po žaganju, nekateri nekaj dni tudi slabše slišijo. Žagar sam je navadno nedovzeten za opozorila: pač že preslabo sliši, da bi ga nauk sploh lahko dosegel.

V večjih tovarnah se ukvarjajo z varstvom pri delu posebnih strokovnjaki, ki so dolžni skrbeti tudi za varstvo proti hrupu. Vedo povedati, da je izredno težko preprečiti ne le delavce, ampak tudi mojstre, da bi uporabljali zaščitna sredstva proti hrupu. Kaže, da še nismo dosegli, da bi se tega sploh zavedali. Neobčutiljivi za pretečo nevarnost so tudi načrtovalci in vodstva tovarn in delavnic, ki gradijo objekte v bližini stanovanj oziroma ne zaščitijo hrupnih strojev in naprav. Kaj potlej more posameznik, ki ga površ se označimo za preobčutljivega nevrotika, proti tako pomembni dejavnosti, ki poleg vsega daje krajanom celo sredstva za preživetje?

Vata v ušesih kaj slabo zaščiti pred hrupom. Posebne plastične vložke, ki se na toploti oblikujejo in priliježijo sluhovodu, je težko dobiti, ker so iz uvoza. Ker človek prevaja zvok tudi prek kosti ob zunanjem ušesu, bo še najboljša zaščita s pomočjo posebnih naušnikov, podobnih slušalkam, ki se tesno prilagajajo glavi in uhelj dejansko pokrivajo v celoti. Možno je tudi kombinacija ušesnega vložka in naušnika, ki ga je možno kupiti v trgovini, kjer prodajajo zaščitna sredstva za varstvo pri delu. Cena je v primerjavi s koristjo malenkostna. Več posluha za zaščitna sredstva — skupaj z naveti — bi morale imeti tudi kmetijske zadruge v svojih trgovinah, v katerih kupujejo največ kmetje.

Nerazumljivo je, da prodajalci strojev, predvsem motornih žag, cirkulark, obdelovalnih strojev za kovino in les, hkrati ne ponudijo tudi zaščitnih sredstev.

Tone Košir

AFRODIZIAK

DA ALI NE

Pravijo, da ginseng poveča spolno slo in preprečuje staranje. Strokovnjaki ugotavljajo, da ni znanstvenih dokazov za to trditev. Ginseng ni afrodiziak, pravijo, je pa zanimivo razmišljati, zakaj mu ljudje že tako dolgo pripisujejo lastnost spolnega dražila. Prave razlage ni mogoče najti. Menda se je ljudem zdelo, da je ginseng (kot tudi mandragora) podoben človeškemu trupu z nogama ali celo s penisom. Ta zunanji videz, naj bi bil vzrok, da so ginsengu začeli pripisovati zdravilno moč. Res pa je, da ima ginseng veliko vitaminov. Ponekod na vzhodu trdijo, da so iz ginsenga osamili snovi, ki spodbudno vplivajo na srce in ožilje, vendar evropska medicina teh snovi ni mogla ugotoviti.

DA ALI NE

Ali krompir izvira iz Afrike?

Odgovor: Ne. Doma je iz Čila. Prvič so ga prinesli v Evropo Španci med 1580. in 1585. letom. Najprej je bil okrasna rastlina. Gomolje so začeli uživati šele v 18. stoletju.

PRAV JE, DA VEMO

Čebula se bo oprazila lepo zlato rumeno, če ji med prženjem dvakrat ali trikrat prilijete nekaj kapljic vode.

Slaščice bodo ostale dolgo sveže, če jih hranite v zaprti porcelanasti posodi.

Za prežganje ni vedno nujna maščoba. Moka postane lepo svetlojava, če jo previdno prepražite v popolnoma suhi kozici.

Sveže madeže od sadja boste najlažje očistili s surovim mlekom. Blago namakajte v njem eno uro, nato pa ga operite še v blagi raztopini detergenta.

Pokvarjenih jajc ne odvrzite, so namreč odlično gnojilo. Premešajte jih z vodo in zalijte rože na vrtu.

MODA

Darja Bidovec:

Modne novosti letošnje jeseni in zime

Krila, obleke

Letos ženske rade poudarjamo svojo linijo, to pa lahko dosežemo z ozkimi krili. Prav bi bilo, da bi jih malo podaljšale in morda na kakšni strani vstavile kos pliseja, lahko jih zapenjamo ob strani z gumbi, lahko so spredaj in zadaj malenkostno razprta, da bo hoja udobnejša.

TA MESEC NA VRTU

Proti koncu oktobra moramo pred zimo zavarovati vrtnice, ki smo jih na novo nasadili, pa tudi stare nasade. Nizke vrtnice je najbolje posuti s kompostnico, ne s prstjo z grede. Če jemljemo prst z grede, s tem lahko preveč odkrijemo korenine. Osuti moramo tako visoko, da je pod zemljo kakih 15 cm zlahtnega dela vrtnice. Debelca stebelnih vrtnic tudi obsujemo, večinoma pa zadostuje, če jih zavarujemo z vrečevino ali smrečjem.

Kakor hitro prične odpadati listje, moramo trato vsaj vsak drugi dan pograbiti. To lahko delamo tudi s pahljačastimi grabljami (metlo). Kdor pušča listje na trati, mora računati, da bodo zaradi gnitja posamezna mesta ogolela.

Konec oktobra trato še zadnjič pokosimo. Ob tem populimo in spodrežemo tudi morebiten plevel. Razen tega pa je treba pokoseno travo skrbno pograbiti. Tako urejena trata je tudi pozimi lepa.

Do konca oktobra in do konca mrazov lahko še zme-

raj delimo in presajamo krepkejšo trajnico. Take trajnice so predvsem zlata rozga, astre in rudbekije. Dobro pa je, če pokrijemo tla okrog presejanih rastlin s preperehim gnojom ali šoto.

Gomolje dalj izkopljemo, kakor hitro nadzemni deli zmrznejo. Paziti moramo, da gomoljev pri izkopavanju ne ranimo, sicer v šhrabi gnijejo. Zato gomoljev ne izkopavamo s štiharico, temveč z vilami za štihanje. Z gomoljev otresemo in odstranimo vsi prst. Nadzemne dele dalj porežemo 10 od tal. Tako pripravljene gomolje damo v suho, zračen prostor, da se posuše. Tam seveda ne sme zmrzovati.

V prezimovališče damo lahko le dobro suhe gomolje dalj. Prostor, v katerem dalje prezimujejo, mora biti mrzel, zmerno vlažen in v njem ne sme zmrzovati. V takem prostoru lahko damo dalje tudi na kup. Pri tem pa moramo paziti, da so gomoljni vratovi prosti. Če v prostoru za dalje občasno tudi zmrzuje, moramo gomolje dobro pokriti s suho šoto, ki je mo-

ra biti okrog gomoljev najmanj 20 cm. Na gomoljih s štrclji ne sme biti ostanok listja ali poganjkov.

Ko se proti koncu oktobra začnejo močnejši mrazovi, moramo pobrati iz zemlje tudi pozno cvetoče gladiole. Nikakor pa ne smemo čakati, da bi tla zmrznila.

Po prvih mrazovih poberejo iz zemlje tudi korenike kane, z njih ne otresemo zemlje. Nadzemne dele porežemo tako, da ostanejo okrog 10 cm dolgi štrclji. Vse ostanke listov poberejo. Prostor, v katerem prezimujemo kane, ne sme biti preveč hladno; najbolje prezimijo pri 10 do 12 stopinjah. V prezimovališče damo korenike take, kot smo jih izkopali, in jih nič ne sušimo.

Zimskih krizantem, ki prezimujejo na prostem, ne delimo in ne presajamo jeseni, temveč šele spomladi.

Ciklame, ki prezimujejo na prostem, moramo dobro zavarovati zoper mraz. Najbolje jih pokrijemo z borovimi iglicami. V normalnih zimah zadostuje že 5 cm debela plast iglic.

RIMSKA OLJNATA KOPEL

Že leta 212 pr. n. št. so imeli rimski aristokrati v razkošnem Karakalovem kopalšču na izbiro petindvajset različnih vrst kopele. Ženske so najraje uporabljale najdražjo oljnato kopele v marmornati kadi, napolnjeni s prijetno toplo vodo, dragocenimi olji in dišavami. Take kopeli so dandanes modne tudi v Ameriki, verjetno zato, ker so se ženske prepričale, da pravo olje za kopeli, razpršeno v milijone drobnih oljnih kapljic v topli vodi, napravi suho kožo mehko in voljno. Naj vam zapišem recept za razkošno in izbrano oljno kopele,

kakršne Rimljani niso poznali:

1 kozarec žitnega olja (Rimljani so uporabljali sezamovo ali olivno olje)

1 žlico kakega tekočega čistilnega šampona

1/2 žličke rožnega olja ali kake druge prijetne dišave.

Vlij olje, šampon in dišavo v steklenico. Pred vsako uporabo dodobra pretresi. Šampon razprši olje v milijone drobnih kapljic, ki se priljepljajo na sedem milijonov kožnih luknjic (por). Dve žlički te mašanice sta dovolj za kad tople vode. Kopele mehča suho kožo, vrh tega pa ne stane veliko.

IZ ŠOLSkih KLOPI

CESTA ZA JEZEROM

Zadnje čase nas vedno znova presenečajo vesti v časopisih, v katerih poročajo o cesti za jezerom. Najdejo se ljudje, ki govorijo v prid Bohinjcem, veliko več pa je taktih, ki so nas vse po vrsti ožigosali kot nes pametne in nepreračunljive. Pa smo res tega krivi vsi mi?

Marsikdo se sprašuje, kdo je krivec. Morda smo krivca že našli ali pa so ga našli novinarji in vsi tisti, ki o tem vedo največ. Zanimivo pa se mi zdi, da po tolikem času nekateri še vedno izgubljajo besede. Ali je mogoče to tako hud prekršek, če se spelje cesta po tako rekoč pusti in za obdelovanje nepriemni pokrajini? Veliko večji greh je uničevati polja na koncu Bohinjske Bele, kjer delajo priključek za asfaltno cesto. Že res, da priključek mora biti, toda razvaline se širijo nekam čudno daleč pod gozd. Končno pa pustimo probleme Bele njim, saj imamo Bohinjški svojih dovolj.

Za piko na i pa še tole. Če je cesta za jezerom v tako spotiko turistom in jim kviri lepote bohinjskega kota, kako neki se počutijo ob pogledu na številne »zastavice« ob Savi in na kupe smeti v gozdovih.

Cesta je del pokrajine, se staplja z njo, kaj pa prazne konzerve?

Barbara Hribar, 8. a r.
OŠ J. Mencingerja Boh. Bistrica

NAGRADNA UGANKA

V muzej sta preurejeni hiši F. S. Finžgarja v Doslovčah in Franceta Prešerna v Vrbi. Tak je pravilen odgovor na prejšnjo nagradno uganko. Poslal ga je tudi Roman Poljak, 64248 Lesce, Na vrtači 3, ki je bil izžreban in bo prejel Aerove akvarne barve.

Na fotografiji je slavna angleška glasbena skupina, ki se zadnje čase deli na dve. Več ne bomo izdali, saj jo gotovo dobro poznate. Odgovorite, katera skupina je na sliki in kako se imenujeta skupini, v katerih ločeno igrajo in prepevajo njeni člani. Hočemo torej tri imena.

Odgovore pošljite do 15. novembra na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 — nagradna uganka. Izžrebanca čakajo Aerove barvice.

S ČOLNOM PO BREGU

Borut ima počen čoln. Z njim sva se spuščala po hribu navzdol. Vozila sva se po travi. Marko naju je gledal, kako sva se zabavala.

Spustil sem se sam. Skočil sem čez hriček. Vrglo me je iz čolna. V zraku sem se obrnil in priletel na vse štiri. Potem sva šla z Borutom skupaj. Borut se je ustrašil in skočil dol, jaz pa sem se peljal naprej. Nato se je Borut peljal še enkrat sam in se zavalil. Šel sem še jaz in sem se tudi zavalil.

Pospravila sva čoln in odšla domov.

Robert Hudolin, 3. r.
COŠ Selca

NABIRANJE KOSTANJA

V četrtek, po drugi šolski uri, smo šli nabirat kostanj v Žiganjo vas. Kostanj smo nato oddali lovčev za hranjenje gozdnih živali v zimskem času, ko si srne, jeleni in mufloni ne najdejo dovolj hrane.

Šli smo po cesti do Žiganje vasi, kjer smo pri sošolkinini hiši pobrali po tleh ves divji kostanj. Potem smo šli v gozd. V gozdu je bilo polno pravega kostanja in želoda. Kostanja smo morali nabirati veliko, če smo hoteli, da bi zmagali. Kostanj in želod smo odnesli v šolo, kjer ga je hišnik stehtal. Stehtal je tudi tisti kostanj, ki smo ga nekateri prinesli nekaj dni pred tem. Vsi smo bili veseli, ker smo zmagali. Nabrali smo kar 226 kilogramov kostanja in želoda. Zaradi neposlušnosti se je v gozdu izgubilo osem učencev, vendar se je na koncu vse srečno izteklo. V šoli smo imeli kosilo, potem pa smo šli domov.

Alenka Teran, 4. a r.
OŠ Kokrškega odreda
Križe

SREČANJE

Ko sem šla v trgovino, sem ob cesti videla ostarelega moža. Zdel se mi je osamljen in žalosten. Ko sem šla mimo njega, sem ga prijazno pozdravila. Mož se je obrnil in nasmejalo. Videla sem, da mu je kar odleglo. Odšla sem domov. Vesela sem bila in in gotovo tudi.

Svetlana Akalovič,
5. a r. OŠ heroja
Grajzerja Tržič

Bojan Eljon, OŠ Simona Jenka Kranj

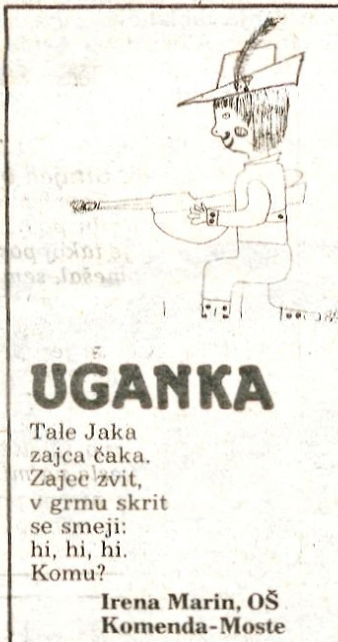
ZBOR MLADIH DOPISNIKOV

Primož Knez iz dopisniškega krožka osnovne šole Petra Kavčiča v Škofji Loki je bil naš predstavnik na srečanju pionirjev dopisnikov. Iz Slovenskih Konjic nam je na razglednici poslal lepe pozdrave, ko se je vrnil domov, pa je napisal še tole »poročilo«.

V četrtek sem odšel na 17. srečanje pionirjev dopisnikov v Slovenske Konjice. Peljal sem se po Gorenjski in Stajerski šole in nas odpeljali v osnovno šolo Dušana Jereba. Tu je že čakal moj gostitelj Vojko. Ta deček je mojih let. Televiziji so snemali Periskop in mi smo izkoristili priložnost in hitro intervjuvali Josa. Zvečer me je Vojko peljal na svoj dom.

V petek smo imeli zjutraj novinarsko delavnico. Delali smo časopis. S pomočjo Boža Kosa smo sestavili časopis za vse, ki rastemo, Klicaj. Najbolj so mi bili všeč mali oglasi. Na koncu smo se pod rubriko Glavni uredniki podpisali kar vsi mladi dopisniki. Obiskal sem tudi delovno organizacijo Konus, kjer izdelujejo usnjene izdelke. Zvečer pa so nam mladi pesniki iz Stranic na literarnem večeru brali svoje pesmi.

V soboto smo obiskali spomenik in grobišče stotih talcev, ki so jih Nemci spomladi 1945 obesili kot povračilo za ubitega nemškega nacističnega Antona Dorfmeistra. Srečanje se je končalo s podelitvijo nagrad nagrajenim šolskim glasilom. Poln lepih vtisov sem se vrnil domov.

UGANKA

Tale Jaka zajca čaka.
Zajec zvit,
v grmu skrit
se smeji:
hi, hi, hi.
Komu?

Irena Marin, OŠ
Komenda-Moste

IZ NASLEDNJIH BESED SESTAVI NOVE:

SKAKALEC
PESNIK
RAČUNALNIK
VETERINAR
SKLADATELJ
Primer: ILUSTRATOR — star, sir, ata, star, ris, torta ...

MLADA LJUBEZEN

Mlada ljubezen na pesek se piše, veterček pihne, črke izbriše.

Monika

Varčeval bom tako, da bom pazil na šolske potrebščine in da ne bom metal hrane proč.

Sašo Močnik, OŠ
Davorin Jenko Cerklje

JESEN NA JEZERSKEM

Pogled skozi okno mi ožre nja, da je prišla jesen tudi na Jezersko. Letos je bila jesen zelo prijazna. Prinesla nam je obilo sonca in lepega vremena.

Čprav je naša vas visoko med gorami, je letos jesen dozorelo. Tudi zelenjavo z vrta in pridelke z njiv smo pravčasno pospravili. Šlo je tako kratka.

Klara Lahajnar, 2. r.
OŠ Jezersko

Krajevna skupnost Blejska Dobrava

Voda redko priteče iz pip

Krajani Blejske Dobrave imajo že nekaj mesecev probleme zaradi pomanjkanja pitne vode — Obvoznica mimo Jesenic bi »razpolovila« plodno dobravsko polje — Gasilci načrtujejo gradnjo orodišča

BLEJSKA DOBRAVA — V treh naseljih krajevne skupnosti Blejska Dobrava — na Kočni, Lipcah in Dobravi — že nekaj mesecev primanjkuje vode, ker zaradi pomanjkanja denarja jeseniški Vodovod še ne more napeljati vodovodnih cevi iz novega vodovodnega zajetja v Završnici. Krajani Blejske Dobrave pa se srečujejo tudi z drugimi problemi, ki jih rešujejo v dokaj delovni in aktivni krajevni samoupravi, krajevnih društvih in organizacijah.

Blejska Dobrava ima 1470 prebivalcev, večinoma so delavci, ostalo je le enajst zaščitnih kmetij. Dobravski kmetje dobro gospodarijo, saj so kar na tretjem mestu v občini pri oddajanju tržnih viškov — mleka. Lani so pridni kmetje s pomočjo občine in kmetijskih skladov uredili pašnik na Poljanah, kjer se pase živina tedaj, ko prihaja ali odhaja na planine. Med kmeti pa je precej razprav o tem, kako bo in če bo potekala obvoznica mimo Jesenic, saj bi »vzela« veliko dobravskega polja — v širini sto metrov in najmanj 2.800 kvadratnih metrov. Skupaj s pospeševalno službo se že pogovarjajo o nadomestnih kmetijskih površinah.

»V minulih petih letih nam je uspelo položiti asfalt na Kočni, uredili smo visokonapetostno omrežje, s pomočjo krajanov in krajevne skupnosti smo kupili zabojnike za smeti in postavili avtobusna postajališča,« pravi predsednik sveta Franc Srpčič in predsednik skupščine Zdenko Tratnik.

»Blejska Dobrava ima primarno kanalizacijsko omrežje in vse hiše imajo možnost za priklop na kanalizacijo. Lipce in Dobrava imata 40 telefonskih priključkov, kar je bilo največ, kar smo lahko dobili iz av-

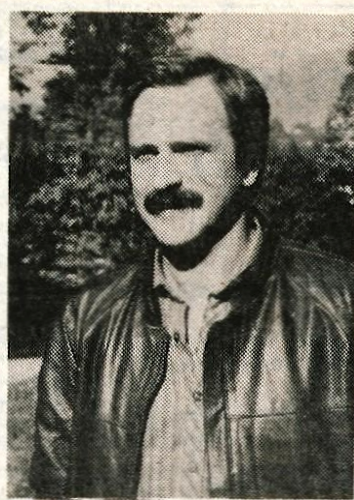
tomatske telefonske centrale na Jesenicah. Predlanskim smo dobili trgovino in pošto, Kovinar in komunalna skupnost pa se trudita, da bi dokončno uredili stavbo ob pokopališču. Moram reči, da so cestišča dobro urejena tudi po zaslugi in ob razumevanju samoupravne komunalne skupnosti in krajanov, ki so prispevali denar.«

Zaradi vode ni novogradnje

V prihodnjem srednjeročnem planu čaka krajevno skupnost Blejska Dobrava še precej nalog in problemov. Med prvimi težavami je oskrba krajev s pitno vodo, saj je v sušnem obdobju treba vodo dovažati s cisternami. Edino posamezniki, ki so blizu vaških zajetij, imajo vode za prvo silo, vsem ostalim redko priteče iz pip. Samo tedaj, ko jo črpalka na Lipcah načrpa, nato pa so spet brez nje. Iskra na Blejski Dobravi je velik potrošnik, kar se krajanom nedvomno še bolj pozna.

Letos so obravnavali nov zazi-dalni načrt, po katerem naj bi zgradili več stanovanjskih blokov in rušili nekatere stanovanjske hiše. Krajani so se odločno uprli, tudi zato, ker v kraju ni vode.

Težave imajo s skromnimi prostori, saj je vse v kleti, in upajo, da bodo skupaj z gasilci prišli do novih prostorov v orodišču, ki ga gasilci načrtujejo. Kljub vsemu pa je aktivnost velika, saj so letos prslavili 10-letnico plodnega sodelovanja s pobrateno krajevno skupnostjo Ravne-Bate nad Novo Gorico, njihov taborniški Špikov odred je med najaktivnejšimi v občini, gasilci dosegajo pomembne uspehe na tekmovanjih.

ZDENKO TRATNIK, predsednik skupščine krajevne skupnosti Blejska Dobrava

Med vsemi problemi pa se krajevna skupnost trudi, da bi se vendarle sporazumela s tozdom za železniški promet Nova Gorica, saj so v železniški postaji Vintgar na Dobravi v čakalnici in v prometni pisarni naselili svoje železniške delavce. Zdej mora potnik stati kar na peronu, vozovnico pa si za Novo Gorico ali za Jesenice lahko kupi le na vlaku.

Kaj pravijo krajani o pomanjkanju vode?

● **Alojz Zorman:** »Zadnje tri mesece vode zelo primanjkuje, ker je Iskra na Dobravi velik porabnik. Za nas jo je bilo vedno dovolj. Ne smemo zalivati vrtoev ne prati avtomobilov. Razumljivo je, da je zaradi pomanjkanja vode ogrožena požarna varnost, ob morebitnih požarih nam lahko priskoči na pomoč le poklicna gasilska enota jeseniške Železarne.«

● **Milan Čop:** »Dosedanja količina bi za naselje vsekakor zado-stovala, če ne bi bilo letošnjega sušnega obdobja in če ne bi bila Iskra velik porabnik. Nekateri krajani jo uporabljajo iz vaških zajetij, vendar pa se pomanjkanje vode čuti že vsaj štiri leta. Vsekakor bo potrebno čimprej poskrbeti za zadostne vire pitne vode.«

● **Miha Svetina:** »Vode ni včasih tudi po ves dan, mislim pa, da bi jo bilo dovolj, ko bi poiskali dodatne vire in izvire. Res je, da je Iskra porabnik, vendar zato ne bi smeli biti krajani brez vode. Če bi na Dobravi gradili nove bloke in hiše, bi ob tem pomanjkanju nastale še večje težave.«

D. Sedej

Ali starši znajo vzgajati otroke?

Kar tretjina sklenjenih zakonov v kranjski občini se razbije, posledice tega pa včasih trajno nosijo otroci, ki jim nihče ni povedal in pokazal, da je lahko družinsko življenje tudi srečno — Čas prinaša na kupe stisk mladih in odraslih, družina jih ne zna reševati, imamo pa institucije, kjer bi jih lahko — O teh vprašanih so govorili na nedavnem posvetu v Kranju šolski in zdravstveni delavci, delavci v skrbstvu in varstvu otrok, predstavniki delovnih organizacij in drugi.

Kranj — V začetku tega leta je Center za socialno delo Kranj opustil nad podatki o številu razvezanih zakonov v kranjski občini. To, da se v Kranju razveže kar tretjina vseh sklenjenih zakonov, je skupaj z nekaterimi drugimi pokazatelji, kot so na primer mladinsko prestopništvo, alkoholizem in drugo, kaj klavrna slika kvalitete družinskega življenja. Otroci iz takšnih družin pa zrastejo v ljudi, ki niso imeli pravih vzorcev obnašanja, ki v družini niso opazili, da bi se starši pogovarjali kaj drugega kot le najnujnejše, kjer ni bilo časa niti za poslušanje drobnih in tudi velikih težav odrasčanja, kjer so ekonomske skrbi vedno odrivale v kot čustvene potrebe otrok in tudi zakoncev samih. Takšna spoznanja o družini niso od včeraj; v Kranju so že pred leti spoznali, da je treba družini pa tudi mladimi v najrazličnejših težavah nuditi strokovno pomoč. Tako je, na primer, uspešna posvetovalnica za mlade, vendar pa se ukvarja v glavnem s problemi spolnosti pri mladih. Te pa vznemirja še vse kaj drugega, stiske mladih so včasih hude, česar pa, na žalost, ne opazi ne družina ne šola ne zdravnik.

Kje reševati takšne probleme mladih in tudi odraslih, je bil namen posvetovanja, ki ga je prejšnji teden sklical skupnost socialnega varstva Kranj. Bi bilo potrebno ustanoviti zakonsko posvetovalnico, razširiti sedanjo posvetovalnico za mlade z dodatnimi strokovnjaki, kot je psiholog?

Razpravljalci so dvomili, da bi bila nova institucija pravi odgovor na vsa ta vprašanja. Še posebej zato, ker se je izkazalo, da bi lahko že vse dosedanje institucije, ki se ukvarjajo z otroki, odraslimi in družino sploh, lahko naredile nekaj več. Če začnemo že pri šoli, kjer so tako imenovani medčloveške odnose, vrednote, lastnosti, pomembne za življenje, družino in podobno že vključeni v vzgojno izobraževalni program v osnovnih in srednjih šolah. Drugo je seveda, kako te smotre posredujejo učencem in tudi to, ali je šolski kader tudi za ta namen dovolj usposobljen. V večjih šolah imajo svetovalne službe, ki bi morale najti stalno obliko ne le sku-

Ugotovitve posvetovanja

Dr. Valičeva: »Starši pripeljejo otroke v ambulanto zaradi banalnih zdravstvenih težav, za resne probleme pa zmanjka časa. Za stresne situacije petnajstletnikov ne ve nihče, nikogar nimajo, da bi mu povedali, kako so žalostni, o hudih težavah, ki se skrivajo za glavobolom, o želodčnih težavah, zbadanju pri srcu.«

R. Pavlin: Družini je treba pomagati, da bo znala vzgajati otroke. Vrtni, šole, taborniki so le dodatek k družinski vzgoji. Le skladna, urejena, srečna družina lahko izpolnjuje tudi vzgojne naloge.«

D. Erzar: »Družina se je pozabila pogovarjati. Med zakonci, ki resno mislijo na razvezo in so prišli na spravi poskus, je kar 40 odstotkov takih, ki se ne znajo ali ne morejo pogovarjati.«

B. Konjar: »V Kranju si prizadevamo širiti šolske svetovalne službe. Na roditelskem sestanku starši ne bodo razlagali družinskih težav, temveč v pogovoru s pedagogom ali šolskim psihologom na štiri oči.«

M. Černe: »V družini morajo mladi iskati vzorce obnašanja in odnosov med ljudmi. Žal danes družine te naloge ne izpolnjujejo dovolj, zato imamo na sodišču tudi toliko predlogov za razvezo zakonske zveze.«

M. Perkovič: »V neprimerni družini otroci dobivajo zmalničene predstave o vlogi družine in o odnosih med zakoncem. Otroci verjamejo, kar delamo odrasli, ne, kar govorimo.«

pinske, temveč tudi individualne moči učencem in tudi njihovim staršem. Priluhnitni stiski mladega človeka tudi v zdravstveni ambulanci ne bi smelo biti problem zaradi zdravstvene stiske; posebna pozornost vzgojiteljev v dijaških domovih ne bi veljala prav mladim, ki se prve to znajdejo proč od doma v novem okolju, na katerega se morajo prilagoditi.

Če mladina, ki se šola, še neka najde pot do strokovne pomoči, vendar je to potrebno, pa je mladina, ki je že zaposlena; v dokaj slabšem položaju. Težko bi rekli, da prav ti mladi niso brez problemov, ne ekonomskih ne drugih, saj imajo nekateri tudi družine. Žal dosedanjih posvetovanj niso bili uspešni; s predavanji kot program široko zastavljenega svetovanja Humanizacija odnosov spoloma, ki jih pripravljajo sodelavci Centra za socialno delo Kranj, bi pridrli v delovne organizacije krajevne skupnosti. Prav te bele se, ki se pojavljajo v prizadevanju, da bi mladim nudili vsaj nekaj nje o medsebojnih odnosih — kar bi sicer morali naučiti že v družini — bodo morale biti spodbuda za boljše delo institucij za mladino in odrasle.

Najprej čisto, potem zdravo okolje

Predvsem mladi za zgled

V sobotnem množičnem čiščenju v kranjski občini v okviru letošnje obrambno-zaščitne akcije Nič nas ne sme presenetiti so marsikje marsikaj počistili. Okrog 350 kubičnih metrov odpadkov ni malo. Lahko pa bi jih bilo še več, če ne bi v akciji sodelovali v glavnem le šolarji.

Kranj — Odbor za izvedbo letošnje obrambno-zaščitne akcije. Nič nas ne sme presenetiti je na letošnjo temo Varstvo okolja iz delovnih organizacij in krajevnih skupnosti dobil precej programov. Prenekateri načrti bodo lahko uresničeni v prihodnjem obdobju. V okviru programov Varstva okolja pa je v soboto posej občini potekala množična očiščevalna akcija.

»Merim, da je današnja akcija uspela,« nam je ob koncu sončnega

dopoldneva povedal Milan Kos, vodja delovne enote Odvoz smeti v tozdu Komunala v KOGP Kranj. »Posebno šole so se dobro pripravile in mladi so bili tokrat za zgled. Najprej so počistili okolico pa tudi okrog drugih objektov v krajevnih skupnostih.«

Tam, kjer so se tudi krajani lotili čiščenja, uspeh vsekakor ni izostal. Žal pa kljub lepi soboti takšnih krajevnih skupnosti, kot kaže, ni bilo veliko.

»Zares dobro so se pripravili in opravili delo v krajevnih skupnostih Orehek-Drulovka in v Bescnici. Od šolarjev pa velja še posebej pohvaliti učence osnovne šole Helene Puharjeve, šole Bratstvo in enotnost na Planini in tudi šolarje osnovne šole Franceta Prešerna na Zlatem polju.«

Že bežna anketa in priložnostno prisluškovanje tistim, ki so si v soboto lahko mimogrede ogledali razstavo o problemih in dosežkih na ekoloških stojnicah na Titovem trgu, kaže, da nismo kaj dosti vedeli o sobotni akciji. Škoda, da v nekaterih krajevnih skupnostih obveščanja skoraj ni bilo, čeprav so bili odgovorni v njih pravočasno obveščeni.

»Precej prijav za odvoz odpadkov smo dobili po objavi v Gorenjskem glasu. Na podlagi teh smo tudi rezervirali osem kamionov. Žal pa so tudi še danes dopoldne prihajala obvestila o akcijah in odvozu odpadkov. To pa nam je ob današnji, sicer prosti soboti v kolektivu povzročilo nekaj organizacijskih težav. Ponekod so nas tudi potegnili, na primer

Krajani so se, kot na primer v krajevni skupnosti Vodovodni stolp, lotili obrezovanja drevja

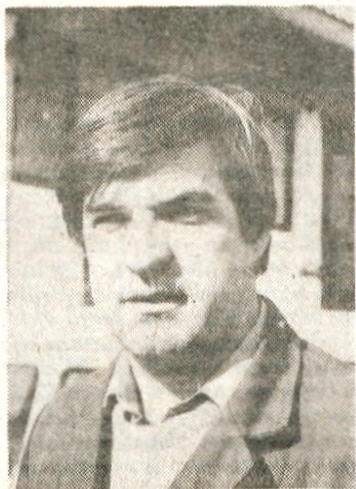
na Golniku, kjer ob dogovorjeni uri ni bilo ne ljudi ne odpadkov. Po prvih podatkih pa so bili dobro organizirani na Jezerskem, v Kokri, Olševku, na Belu in še v nekaterih krajevnih skupnostih,« je ocenil Milan Kos.

Po podatkih, ki smo jih dobili, so v prenekaterih krajevnih skupnostih (kot na primer na cerkljanskem območju in v Bitnjah) tudi sami organizirali odvoz. Zato bi bila ocena vseeno lahko: marsikje so marsikaj počistili. Prav gotovo 350 kubičnih metrov odpadkov, kolikor so jih prepegljali samo kamioni Komunale, ni malo. Lahko pa bi jih bilo še več, če ponekod v akciji ne bi sodelovali pretežno le šolarji. Sicer pa to nedvomno ni bila zadnja tovrstna akcija.

A. Žalar

Škološke stojnice z likovnim, pisnim in slikovnim gradivom šolarjev na Titovem trgu so bile prav gotovo posrečena in primerna propagandna akcija.

Milan Kos, vodja delovne enote Odvoz smeti: »Okrog 350 m³ odpadkov se bo nabralo. Lahko bi jih bilo več.«

Delegati sprašujejo Rodine bodo še brez vode

JESENICE — Delegacija iz Rodine pri Žirovnici je opozorila na pomanjkanje vode, delovna organizacija Vodovod pa je na delegatno vprašanje odgovorila.

Zaradi sušnega obdobja je do vode v zajetju za Rodine le 0,6 litra na sekundo, kar je za tako naselje ob minimalnih izgubah na omrežju kritično. Povezavo starega vodovoda Rodin z novim naseljem naj bi napravili letos, če bodo dopustili vremenske razmere in če bo dovolj denarja. Krajevna skupnost Žirovnica je dala soglasje za projekt vodovoda Završnica—Smokuč, vendar po tem projektu v prvi fazi še ni predvidena povezava naselja Rodine na vodovod Završnica.

D. S.

Karavanški predor

»Zgodovinska napaka, če predora ne bo«

Hani Stana iz Ljubljane strokovno in razgledano sledi gradnji prometa v svetu in pri nas — Italijani bi nas radi prehiteli — Z odlašanjem trpi naš mednarodni in politični ugled

Ljubljana — O nujni gradnji predora Karavanke ne razmišljajo le »pristojni« organi in organizacije, temveč se potihem ali na glas zanj intenzivno zavzemajo tudi ljudje. Med njimi je morda najbolj zavzet, strokovno podkovan in razgledan Hani Stana iz Ljubljane, ki se z vsem srcem, voljo in močjo »bori« za nujno in čimprejšnjo gradnjo te pomembne prometne povezave Slovenije in Jugoslavije s svetom.

»Trdno sem prepričan,« pravi Hani Stana, ko nam razgrinja vse dostopne dokumente o predoru, »da bomo napravili zgodovinsko napako, če predora ne bo. Ne zaradi moje filozofije, temveč po moji zdravi kmečki pameti bi ga morali že zdavnaj imeti. Kako velika in boleča bo finančna devizna injekcija, če predora ne bo, si sploh ne moremo predstavljati.«

Povezava s konvertibilnim deviznim svetom

Hani Stana povsem upravičeno ugotavlja, da je naša dominantna družbena obveznost, da v naše planske dokumente vnesemo nujno izgradnjo vsega prometa. Pri izgradnji ima prednost cesta Bratstva in enotnosti od Karavank do Gevgelije, kar pomeni priključek vse Jugoslavije, Balkana in Orienta na evropske prometne tokove in direktno povezavo s konvertibilnim deviznim svetom. To nam bi moralo biti »sveto« prav v sedanjem času pomanjkanja in vračanja deviz (zaradi zgrešenih kapitalnih naložb). Še posebej opozarja na to, da je predor življenjskega pomena tudi za nadaljevanje cestne povezave z razvojem koprške luke in s tem celotnega Slovenskega primorja z Istro in Reko ter celotnim tržaškim zalivom.

»Moti me, da so priprave za gradnjo predora prepočasne,« pravi Stana, »izgubljam čas, stroški so večji, cesta pa pomeni tudi napredek, kulturo in idejo, omogoča nam razvoj in vključitev v mednarodno delitev dela. Koroški Slovenci prek državne meje se bodo počutili veliko manj osamljeni, če se jim bomo približali tudi s to cestno povezavo.«

Italijani bi nas radi prehiteli

Pomena predora se bolj kot mi, ki smo bolj »navijali« za gradnjo svojih cest, zavedajo sosedje, ki tudi kot konkurenca karavanškemu predoru hitijo z gradnjo najsodobnejših avtocest, čeprav v še težjih razmerah. Že naslednje leto naj bi bila na italijanski strani zgrajena okoli 100 kilometrov dolga — od tega 25 kilometrov predorov in viaduktov — magistralna avtocesta od Trsta prek Trbiža do avstrijske meje. Od tod pelje dalje prek Beljaka na Tursko avtocesto do Bavar-

ske. Izgradnje Plöckentunela — Montecroce Carnico ali pravkar načrtovane gradnje cestnega predora pri Kötschach-Mauthnu pod Karnskimi alpami sploh ne omenjam, ker je očitno, da bi nas Italijani radi prehiteli.

Znani so vsi dogovori in naše odlašanje in tako bi morali začeti z gradnjo julija letos, na avstrijski strani pa prihodnje leto. Toda z deli na naši strani nismo začeli, čeprav je bila o tem obveščena vsa evropska javnost. Mednarodni dogovor je postal javen in obvezen in kdo ima pooblastilo, da ga ruši? Kdo si sploh upa prevzeti odgovornost pred slovensko in jugoslovansko javnostjo za posledice izoliranosti? Zakaj zamujamo že zamujeno?

Vsak izgovor je neresen

Naši sosedje v Avstriji in Italiji prometne zveze grade z vsemi sredstvi in so več ali manj — predvsem zaradi svojih koristi — za cestno povezavo z našo državo. Žal pa se je prav zaradi odlašanja s predorom pojavila v Avstriji nam nenaklonjena smer, ki kot politični skrajnež sviri pred gradnjo predora, češ da bo škodoval avstrijskemu turizmu.

Mi moramo z gradnjo pohiteti ter se v okviru konzorcija Alpe-Adria pridružiti naporom, da ne bi ostali odrezani od sveta. Oddaljili bi se od gospodarskih tokov in vsak izgovor se pri tem zdi skrajno neresen. Komaj si lahko predstavljamo posledice, da niti ne govorim o tem, kako z zavlačevanjem trpi naš mednarodni in politični ugled. V drugih republikah kljub manjši akumulativnosti in dolgovom grade ceste, a dajejo prednost vsejugoslovanski cesti Bratstva in enotnosti.

Ne smemo prezreti gostinstva in turizma, s karavanškim predorom povezane izgradnje cest in prometa, ki bi nam zagotovila hitrejšo in racionalnejšo rast narodnega gospodarstva in s tem standarda delovnih ljudi in občanov,« pravi Hani Stana.

D. Sedej

Prebivalci KS Trata in Sv. Duh že več kot deset let čakajo na sanacijo proizvodnje v Termiki

Kaj smo ljudje?

Vprašanje, ki se je kot rdeča nit vleklo skozi razpravo na četrtkovi problemski konferenci o ekološki problematiki v okolici tovarne termizolacijskih materialov Termika — Skoraj dvesto krajanov je zahtevalo odgovor o sanaciji v Termiki, vendar ga zaradi odsotnosti predstavnikov tovarne, škofjeloškega izvršnega sveta in drugih odgovornih v vodstvu občinskih organov niso dobili

TRATA — Tudi predstavnikov republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora v četrtki ni bilo na problemski konferenci na Trati, čeprav so govorili o ekološki problematiki, o kateri bi prav oni morali spregovoriti odločilno besedo. Problemske konference pa so se udeležili predstavniki Zveze društev za varstvo okolja v Sloveniji, predstavnik skupine SEPO na inštitutu Jožef Stefan, ki ocenjuje posege v okolje, predsednik občinske konference SZDL Štefan Zargi in predstavnik republiške konference SZDL Slovenije Marjan Tepina. Torej so bili številni starejši pa tudi mladi krajanji Trate in Svetega Duha prikrajšani

za odgovore o poteku sanacije v Termiki. Predstavniki Termike so poslali pismo sporočilo, da so vsi vodilni na službenih potovanjih. Ostali, ki bi tudi lahko marsikaj pojasnili, pa se niso niti opravičili.

Okrog 20. tisoč ljudi, ki žive v okolici tovarne Termike, že več kot deset let terja takšno sanacijo Termike, ki ne bi ogrozila zdravja, predvsem pa ne zdravja otrok, ki zaradi žveplovega dioksida, žveplovodika, formaldehidov in drugih škodljivih snovi, prahu, smrada in hrupa v zadnjem času prekomerno obolevajo. Čeprav jim pripisujejo ime »zeleni« in jih obtožujejo, da hočejo zapirati tovarne, zaenkrat še mirno, toda odločno zahtevajo ekološko tako urejeno okolje, ki ne bo vplivalo na zdravje. Po osmih neuresničenih sanacijskih programih, trditvah vodstva Termike, da so za zmanjšanje onesnaževanja okolja v preteklih letih namenili 110 milijonov dinarjev, ne verjamejo več obljubam, izgubljajo pa tudi zaupanje v občinsko vodstvo.

Mitja Zupan, predsednik skupščine KS Trata: »To, da se niso udeležili naše problemske konference niti predstavniki Termike niti predstavniki vodstva občine Škofja Loka, ponovno potrjuje našo ugotovitev, kako malo se upošteva glas krajanov. Termika naj bi, kakor so obljubili, do 20. septembra organizirala problemsko konferenco, na kateri bi nas seznanila o poteku sanacije. Ker tega še ni storila, sklepamo, da ni naredila ničesar.«

Marjan Tepina, predstavnik RK SZDL Slovenije: »Predlagam vam sklep, da se obrnete na republiški komitej za varstvo okolja, če oni tega ne slišijo in ne ukrepajo, pa direktno na izvršni svet Slovenije, ki naj oceni, ali je Termika sposobna sama rešiti problem ali ne. Če bo odgovor negativen, najbrž bo, potem se je treba obrniti na ob-

čino, naj ona reši problem na širši osnovi kot je sama delovna organizacija. Kajti vsi ti so problem dolžni reševati.«

Franc Pintar, predstavnik KS Sv. Duh: »Že pred petnajstimi leti sem kot odbornik vprašal, kako se bo reševalo vedno hujše onesnaževanje na Trati. Namesto da bi že takrat začeli reševati onesnaževanje in bi bilo danes že bolje, je vedno slabše.«

Franci Feltrin, predsednik komisije, ki spremlja potek sanacije: »Ko smo začeli zbirati podatke o onesnaženju, tako zraka kot vode, o hrupu, smo od vodstva Termike zahtevali, da se sestanemo, dogovorimo o skupnih stališčih in poiščemo skupno pot za reševanje problemov, je nastal pri njih popoln odpor. Ko smo začeli sami pripravljati to problemsko konferenco, zbirati material, smo z vseh strani čutili odpor proti njej. Pred dvema dnevi pa je prišlo sporočilo, da ne bo nikogar, da so vsi na službenih potovanjih.«

Stefan Zargi, predsednik občinske konference SZDL: »Občinska konferenca se je že v začetku tega leta dogovorila, da bo vse probleme okolja v občini temeljito proučila na posebni problemski konferenci, uskladila pa jih bo s planskimi dokumenti. Za konferenco pa bomo vnaprej zagotovili prisotnost vseh in bomo dejansko razčistili, kaj je možno, kakšne so rešitve in kako naprej. To je naš cilj. Če ne bomo uspeli, potem bomo stvari zaostri.«

To so bile le besede nekaterih, ki so sodelovali v odločni, vendar tehtni razpravi o tem, kaj ukreniti, saj se krajanji kljub nekaterim očitkom nečesto pripravljajo in vzemirjati. Zahtevajo pa, naj bi človek vendarle postal prva vrednota v naši družbi, četudi na račun ekonomskih interesov.

V. Primožič

Pomnik Žirovski četi

V soboto so v Žirovskem vrhu, v bližini kraja, kjer je bila ustanovljena Žirovska četa, odkrili spominsko znamenje — Zbralo se je več kot trideset nekdanjih borcev in bork Žirovske čete

Žirovski vrh — V soboto dopoldne so v Žirovskem vrhu, v bližini kraja, kjer je bila 23. marca 1943. leta ustanovljena Žirovska četa 2. bataljona Gorenjskega odreda, odkrili spominsko znamenje, ki bo spominjalo na ta dogodek. V mrzlem jesenskem dnevu se je zbralo več kot trideset nekdanjih borcev in bork Žirovske čete, ki so v kratkem tovariškem srečanju obudili spomine na partizanska leta.

Na kratko je dogodke izpred 24-let opisal Janez Jan iz Žirov. Povedal je, da se zametki Žirovske čete kažejo

be. Sledilo je prestrukturiranje enot na Gorenjskem, prišla je kapitulacija Italije in večina borcev Žirovske čete je odšla na druge dolžnosti. Kljub temu da ni dolgo delovala, je dejal Janez Jan, je prav, da se Žirovske čete spominjamo, saj je bila izredno pomembna za razvoj partizanskega gibanja na tem koncu Poljanske doline.

V lovski koči na Javorcu, kjer so se nekdanji borci spet srečali in obujali spomine ter se poveseleli, smo se pogovarjali z nekaterimi.

Milka Sitarjeva-Irena, danes živi v Križah, je povedala, da je bilo v Žirovski četi tudi devet tovarišic. Ona je bila bolničarka.

»Doma sem iz Češnjice pri Železnikih, živila pa sem v Škofji Loki. Tam sem delala na terenu. Mara Lorenčičeva-Durjava, Poldka Stigličeva in jaz smo bile v trojki. Maja 1943 sem morala v Partizane. Najprej sem bila v škofjeloških hribih, potem sem šla v Selško dolino. Ob ustanovitvi Prešernove brigade sem bila v Davči in ob prihodu Prešernove brigade v Žirovski vrh sem se znašla v Žirovski četi. Ker sem bila bolničarka in sem se brigala le za ranjence, sem šele kasneje zvedela, da sem bila dodeljena v to enoto. V hajki na Žirovskem vrhu sem bila ujeta, potem sem bila zaprta v Begunjah, čas od novembra 1943. leta pa do konca vojne pa sem preživela v koncentracijskem taborišču Auschwitz na Poljskem.«

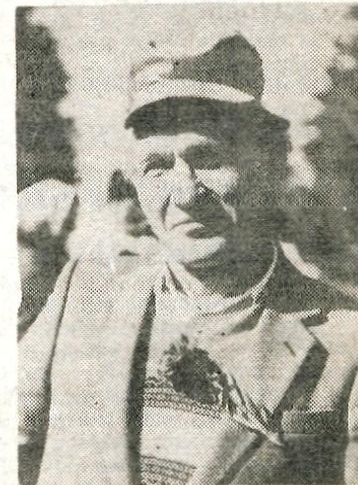
že na prelomu iz leta 1941 v 1942. leto, ko se je Vinko Oblak, Primcov iz Nove vasi, s skupino borcev vrnil iz Dražgoš. Prekaljeni borci so se vključili v Poljansko četo 2. bataljona II. grupe odredov. Poljanska četa je bila enota, v katero se je do marca 1943 vključevala večina borcev in bork iz Poljanske doline. V začetku leta 1943 je bil priliv prostovoljcev tako velik, da so morali ustanoviti več čet in s tem tudi Žirovsko četo, ki je imela v začetku 31 borcev in bork.

Prvi komandir čete je bil Adolf Kalan-Muki in politkomisar Branišlav Žigon-Sokol. Kasneje sta ji poveljevala še Anton Kavčič-Sever in Niko Blaznik-Rado. Politkomisarji pa so bili Franc Jerneje-Milče, Karol Kavčič-Iztok in Alojz Krelj-Simon. Skupno se je v žirovski četi borilo okoli 140 borcev in bork, med njimi bi težko našli katerega, ki bi bil prestar za mladinsko organizacijo.

Ko je bila nekaj mesecev kasneje ustanovljena Prešernova brigada, so bili najboljše oboje borci Žirovske čete vključeni v to prvo operativno enoto na Gorenjskem. Po hajki na Žirovskem vrhu, kjer je padlo veliko borcev Prešernove brigade, je imela tudi Žirovska četa velike izgu-

Andrej Fortuna-Izak iz Gorenje vasi je povedal, da so bili v Žirovski četi kar trije bratje. Razen njega še Franc in Tone. Prvi je odšel v partizane 21-letni Tone, z bratom Francem pa sta odšla v partizane julija, 1943. leta. France je padel v hajki na Žirovskem vrhu.

Karel Kavčič-Iztok je iz Žirov oziroma iz Dobračeve. V partizane je prišel januarja 1943. leta in sicer v Poljansko četo. »Imela je dva voda. Dodeljen sem bil vodu, ki ga je vodil Pavle Inglč-Bar iz Gorenje vasi, komisar pa je bil Žirovec Tone Kržišnik-Ljubo. On mi je dal partizansko ime. Še vedno se dobro spominjam raznih akcij, med njimi napada motorizirane patrole v Maharjevi grapi na Fužinah. Stirje Nemci so obležali, šest pa je bilo težje ranjenih in uničena sta bila dva avtomobila. Svoboda pa sem dočakal v Vidmu. Po odhodu iz Žirovske čete sem bil vse do konca vojne obveščevalec na terenu in vojaških enotah. Bil pa sem tudi delegat operativnega štaba za zahodno Primorsko, ko smo volili prvo slovensko vlado v Ajdovščini.«

L. Bogataj

V soboto se je v Žirovskem vrhu zbralo več kot 30 nekdanjih borcev Žirovske čete. Foto: L. B.

Slovenski program razvoja telesne kulture

KRANJ — V tem mesecu so se končali regijski posveti o planskih dokumentih v tako imenovanem slovenskem programu razvoja telesne kulture. Posvete so pripravili vodilni delavci naše telesne kulturne skupnosti in republiške ZTKO.

Posveti so bili potrebni in dokaj uspešni, kljub temu da je bilo veliko različnih stališč o mnogih vprašanjih. Razumljivo je bilo, da so vsi razpravljavci ocenili, da je razvoj naše telesne kulture do leta 2000 sprejemljiv in seveda tudi potreben. V vseh regijah so te predloge podprli, hkrati pa so nazkazali potrebo po jasni opredelitvi. Vsi so bili enotnega mnenja, da vseh štirinajstdeset športnih panog, toliko jih razvijamo v Sloveniji, ni mogoče enotno denarno podpirati in jim dajati enakih pogojev. Veliko je bilo takih, ki so zahtevali, naj bi imeli osem prednostnih panog, ki so razvite in imajo tudi določene uspehe.

Na vseh posvetih so tudi ugotovili, da prejšnji del programa, ki je bil sprejet pred desetimi leti, ni bil uresničen. Vsebinska izhodišča le-teh ni potrebno spreminjati. Pred sprejemom doku-

mentov bo potrebno doreči sistem financiranja in opredeliti merila za prednostni vrhunski šport in športno rekreacijo ter skupne naloge na ravni republike. Zavzeli so se za osnovno smer, da je šport treba dati mladim in potrebno bo uskladiti programe z mejnimi področji. Telesna vzgoja v izobraževanju je povsem neustrezna in to velja tudi za predšolsko telesno vzgojo.

Sicer ni bilo pripomb na skupno opredeljene naloge v republiki. Enoten je informacijski sistem, znanstveno raziskovanje, propagandna dejavnost in uvajanja statusa vrhunskih športnikov. Vse preveč pa je bilo preozkega gledanja in razmišljanja, kateremu športu se je treba odpovedati na račun kakovosti. Vse preveč je prekrivanja osnovnih potreb v krajevnih skupnosti in opredeljenimi nalogami športne rekreacije invalidskega športa. Izražena je bila tudi enotna zahteva, kako opredeliti tehnične športe kot so letalstvo, konjeništvu in druge panoge.

Na posvetih so na nekatera nedorečena vprašanja v predlogih dokumentov odgovore dobili, nekaj pa jih je še potrebno izluščiti. O končnem sprejemu dokumentov bodo razpravljali še na posvetu s predsedniki TKS, ZTKO in predstavniki republiških organizacij ter nato še na seji predsedstva TKS in ZTKO. Če se bo to vse uresničilo, potem bi vse planske dokumente sprejeli na republiški skupščini TKS, ki bo decembra.

D. Humer

Šport ob koncu tedna

KOŠARKA — Košarkarice kranjske Save-Commerce se bodo v tekmi 3. kola II. zvezne lige-zahod pomerile v soboto, 2. novembra, ob 17. uri v športni dvorani na Planini z ekipo Murse; kadetince pa bodo igrali v nedeljo ob desetih dopoldne tekmo republiške lige-zahod z vrstnicami z Jesenic.

Sindikalne športne igre občine Škofja Loka

Dosedanja tekmovanja brez večjih problemov

Škofja Loka — Pete sindikalne delavske športne igre občine Škofja Loka potekajo brez problemov, č čemur je veliko prispevalo ugodno vreme, saj so bila vsa tekmovanja na zunanjih igriščih. Prav tako ni bilo pripomb na organizacijo tekmovanja in drugih pritožb. Nekatera tekmovanja so že končana (balinanje, kolesarjenje, plavanje, ekipni teki), druga pa so se začela v športni dvorani Poden (odbojka, namizni tenis, streljanje, šah, kegljanje in pikado).

Najbolj množično dosedanje tekmovanje je bilo **balinanje**. Sodelovalo je 24 ekip s skupno 120 tekmovalci. Razveseljuje ugotovitev, da so se tekmovanja udeležila moštva iz vse občine. Balinarsko društvo Trata zasluži za organizacijo tekmovanja vse priznanje. Na občinski zvezi za telesno kulturo že razmišljajo o organizaciji balinarske trim lige. **Na sindikalnem tekmovanju je zmagala ekipa Jelovice (Danilo Bence) pred Kladivarjem in Centrom slepih.**

Presenetljivo dobra udeležba je bila tudi na **kolesarskem tekmovanju**. Kolesarji so tekmovali na 5 kilometrov dolgi in dokaj zahtevni progi v Hrastnici. Pri moških je sodelovalo 21 ekip, pri ženskah pa 12, kar je za začetek spodbudno. Kolesarski klub Janez Peternel je bil dober organizator, kar potrjuje tudi podatki, da na tekmovanju ni bilo poškodb in nesreč. Ekipno so zmagali kolesarji LTH, drugi so bili kolesarji CUI Boris Zihertl, tretji pa kolesarji Mercatorja-Sore iz Zirov. Pri ženskah pa je zmagala ekipa Alpine pred LTH in ABC Loka.

M. Kalamar

Pred letošnjo sezono v alpskem smučanju Načrtovane in skrbne priprave pot do uspehov

KRANJ — Nova smučarska sezona 1985-86 se z vsemi smučarskimi disciplinami približuje s hitrimi koraki. Alpski smučarji so svetovni alpski pokal že začeli s smukom v Argentini. Konec novembra bo svetovna serija najboljših moških in žensk v Sarajevu, v začetku decembra pa se že začne tudi domača smučarska alpska sezona.

Zato je prav, da pogledamo, kako so se na novo sezono pripravljali alpski smučarji in smučarke kranjskega Triglava. Njihovo geslo je: »Načrtne priprave pred sezono so porok in pot do uspehov v vsej sezoni. Tak način je tudi edino pravilen, saj bodo le tako Triglavani držali korak z najboljšimi smučarji v Jugoslaviji. Kondicijske priprave so fantej in dekleta Triglava pod vodstvom poklicnih trenerjev Zupanca in Štularja začeli že maja. S kondicijskimi pripravami je začelo petnajst mladincev in mladink ter petindvajset pionirjev in pionirk. Šestkrat tedensko so s teki in vajami nabirali kondicijo na stadionu Stanka Mlakarja in v okolici Kranja. Priprave so nadaljevali junija in julija. Bili so tudi na desetdnevni pripravah v Premanturi in nato še od petnajst do dvajset dni na Ledinah. Tu jim je šlo zelo na roko tudi Planinsko društvo Kranj, za kar se Triglavani iskreno zahvaljujejo. Avgusta so tre-

nirali na individualnih treningih po načrtih obeh trenerjev.

Skupne priprave so se začele septembra in nadaljevale oktobra, ko so imeli tudi priprave na snegu. Ker so bile v Kaprunu slabe snežne razmere za vadbo, so morali oditi na ledenik v Hintertux. Vse to pa je poslabšalo njihovo finančno stanje, saj take priprave v inozemstvu niso zastojni. To se dogaja že vrsto let in skoraj vsi stroški pa deajo na pleča staršev tekmovalcev Triglava. Alpski smučarski klub bo priprave nadaljeval novembra, pa vse do prvih decembrskih dni, ko se bo začela sezona tekmovanja.

V alpskem klubu Triglav pa imajo tudi precej državnih reprezentantov. V moški A reprezentanci trenira in vadi Grega Gril, v mladi B reprezentanci so Meta in Lea Dežman in Breda Tomažič, v mladi B ženski reprezentanci pa Barbara Nadižar. Od Triglavčanov so v moški B reprezentanci Matjaž Peneš, Jani Bohinc in Janez Šumi, med pionirji sta reprezentanta Grega in Urban Stojanovič, medtem ko je kandidatka za pionirke A Nina Dežman.

Kot lahko razberemo, pri alpskem klubu Triglav res skrbno in načrtno delajo. Prepričani smo, da bodo dobri tudi njihovi tekmovalni uspehi. To jim tudi želimo.

D. Humer

Partizan iz Škofje Loke in Trim klub Sava iz Kranja sta v soboto pripravila odprto prvenstvo Gorenjske v orientacijskem teku, na katerem so poleg tekmovalcev z Gorenjske nastopili tudi predstavniki sosednje Hrvaške. — Na sliki: trojka iz škofjeloške lesarske šole med tekom. — Foto: F. Perdan

Strelesko tekmovanje

Ribno — 108 rezervnih vojaških starešin iz dvanajstih krajevnih organizacij ZRVS se je v okviru letnega programa izobraževanja in urjenja pomerilo pod Ribensko goro v Ribnem v streljanju z avtomatsko puško in pištolo.

Rezultati — ekipno — pištola: 1. Radovljica II 232 krogov, 2. Kamna gorica 232, 3. Radovljica I 226; avtomatska puška: 1. Radovljica II 234, 2. Bohinjska Bistrica 206, 3. Radovljica I 167; avtomatska puška in pištola: 1. Radovljica II 466, 2. Bohinjska Bistrica I 402, 3. Radovljica I 393; **posamezno** — pištola: 1. Marjan Fon (Radovljica) 63, 2. Tone Šolar (Kamna gorica) 62, 3. Radivoj Zupan (Kropa) 62; avtomatska puška: 1. Beno Kukič (Radovljica) 56, 2. Jože Stare (Bohinjska Bistrica) 52, 3. Marjan Fon (Radovljica) 51; avtomatska puška in pištola: 1. Beno Kukič (Radovljica) 116, 2. Marjan Fon (Radovljica) 114, 3. Stanko Dežman (Bohinjska Bistrica) 106.

C. Rozman

Rokomet

VETA v Dupljah, Inles v Preddvoru

Ljubljana — V prostorih Rokometne zveze Slovenije so izžrebali pare četrtfinala pokala mladosti na področju Slovenije. Gorenjsko bosta letos zastopali ekipi Duplje (med ženskami) in Preddvor (med moškimi ekipami).

Zreb je hotel, da Gorenjska predstavnik igra četrtfinalni srečanja na domačem igrišču, 12. oziroma 14. novembra, polfinale in finale po bo marca 1986 leta. Med ženskami bosta najzanimivejši srečanja Ferrotehna : Olimpija in Duplje : Veta, med moškimi pa Ajdovščina : Dinos-Slovan in Preddvor : Inles.

J. Kuhar

Odbojgarsko prvenstvo

Radovljica — Komisija za odbojko pri Zvezi telesnokulturnih organizacij Radovljica prireja odbojgarsko tekmovanje za kadete, kadetince, mladince in mladinke. Prvenstvo za kadete se bo začelo 12. januarja naslednje leto, za mladinke 11. januarja ter za kadetince in mladince 15. decembra letos. Za tekmovanje se lahko prijavijo ekipe z vse Gorenjske. Od števila prijavljenih ekip iz radovljiške občine in iz ostale Gorenjske bo tudi odvisno, ali bo tekmovanje organizirano kot občinsko ali kot gorenjsko tekmovanje; od množičnosti pa bo odvisen tudi sistem tekmovanja.

Nogomet

Pričakovana zmagata Bohinja

KRANJ — V nadaljevanju nogometnega prvenstva Gorenjske je Bohinj doma brez težav premagal Kondor. Več težav so imeli Jeseničani, ki so na Bledu le s težavo premagali domačine. Blečjani so se pritožili, češ da jih je oškodoval sodnik. Polet je doma remiziral z Alplesom, medtem ko sta bili srečanja Lesce : Tržič in LTH : Rateče preloženi na kasnejši datum.

Izidi — Bohinj : Kondor 3:1, Polet : Alples 0:0, Bled : Jesenice 1:3. V vodstvu je Alpina pred Jesenicami, oba imata po 10 točk, in Lescami, ki jih ima 9;

mladinci — Alpina : Polet 3:3, Jesenice : Lesce 1:0, Vodjio Jesenice 7, Alpina 4, Polet 3 itd.;

pionirji A skupina — Lesce : Bled 2:5, Tržič : Bohinj 1:2, Vodjio Jeseničani 10, Bled 10, Tržič 5 itd.;

skupina B — LTH : Alpina 4:2, Polet : Alples 1:4. V vodstvu je LTH 10 pred Alplesom 7 in Alpino 4 itd. P. Novak

Evropski hokejski pokal

Jeseničani v drugem kolu z Davosom

JESENICE — Dvorana pod Mežakljo, povratno srečanje za evropski hokejski pokal: Jesenice: Durham Wasps (Anglija) 8:3 (3:0, 3:0, 2:3), gledalcev 2500, sodniki Wasching (Avstrija), linijska Dremelj, Petrič (oba Jesenice).

Strelici za Jesenice: Magazin 2, Mlinarec, Kopitar, Šuvak, Š. Ščap, Pajič in P. Klemenc po 1, za goste: S. Johnson, Schmid in Cooper po 1.

Jeseničani so v drugi tekmi za evropski hokejski pokal premagali goste iz Anglije. Železarji so bili uspešni že na gostovanju. Tudi tokrat so domačini brez težav ugnali goste in se zasluženo uvrstili v drugo kolo. Angleški hokejisti so svojo pravo vrednost pokazali šele v zadnji tretjini, ki pa ni več vplivala na končni izid.

Enaindvajsetkratni državni prvak Jesenice se bo v drugem kolu srečal z Davosom iz Švice.

Reprezentanca s Francozi

Jugoslovanska hokejska reprezentanca je v nedeljo z avtobusom odpotovala v Francijo, kjer se je včeraj in danes v prijateljskem srečanju pomerila z izbrano reprezentanco Francije. To prijateljsko mednarodno srečanje sodi v okvir reprezentančnih priprav na svetovno prvenstvo skupine B, ki bo marca na Nizozemskem. Enako kot Jugoslovani so tudi Francozi v B skupini svetovnega hokeja.

Vršilec dolžnosti zveznega kapetana Dušan Ilič je imel pri izbiri reprezentance obilo težav, saj je veliko naših odličnih hokejistov poškodovanih. Na srečanju s Francozi so igrali: D. Lamovšek, Tičar in rezerva obeh vratarjev Bolta ter igralci: Vidmar, M. Pajič, Mlinarec, Burnik, Kovač, Lajovar, Nenad Ilič, D. Horvat, Hafner, Klemenc, Šuvak, Kopitar, Borse, M. Gorenc, Beribak, Pavlin, Jovanovič in Vatovec, rezervi pa sta Bratina in Kozar. Reprezentanci bo s strokovnimi nasveti pomagal tudi ljubljanski Štefan Seme.

-dh

Hokej na ledu

Pričakovane zmage favoritov

KRANJ — Tudi to kolo državnega hokejskega prvenstva ni prineslo nič presenetljivega, saj so vsi favoriti za prvaka in visoka mesta brez težav premagovali svoje nasprotnike. Nekaterim boljšim treningom je bil to le boljši in dinamični trening. Porazena moštva pa so igrala res samo tako, kot znajo.

Jeseničani so tokrat doma v dvorani pod Mežakljo gostili zagrebške »medvede«. Medveščak je bil pred leti še trd oreh za vsa moštva prve zvezne lige, a imajo že dve leti pomlajeno moštvo in njihova igra še ni taka, kot bi bila lahko. Železarji se niso dosti trudili za nove točke prvenstva, saj so Zagrebčane z lahkoto premagali. Kranjskogorci so gostovali v hali Tivoli in so bili gostje Komasa Olimpije. Tudi ljubljani so bili boljši in so zasluženo visoko premagali goste iz Kranjske gore. Več dela so imeli hokejisti Crvene zvezde, ki so v Beogradu le s težavo premagali Bosno. Uspešni so bili tudi Partizanovci v Novem Sadu, medtem ko je bilo srečanje med Cinkarno in Avtoprevozom preloženo na 30. oktober.

Izidi: Kompas Olimpija : Kranjska gora 8:1 (2:0, 1:1, 5:0), Jesenice : Medveščak 14:2 (4:0, 5:2, 5:0), Crvena zvezda : Bosna 5:4 (3:2, 2:2, 0:0), Vojvodina : Partizan 2:14 (0:7, 1:4, 1:3).

Lestvica:

Partizan	12	11	0	1	117:	18	22
Jesenice	11	10	0	1	109:	27	20
Kompas							
Olimpija	12	9	0	3	117:	35	18
Crvena zvezda	12	9	0	3	72:	38	18
Kranjska gora	12	5	2	6	49:	68	12
Bosna	12	5	1	6	49:	68	11
Cinkarna	11	3	2	6	44:	85	8
Medveščak	12	2	0	10	40:	113	4
Vojvodina	11	1	1	9	35:	124	3
Avtoprevoz	11	0	0	11	28:	93	0

Pari prihodnjega kola (2. november)

— Jesenice : Kompas Olimpija, Medveščak : Crvena zvezda, Bosna : Cinkarna, Avtoprevoz : Vojvodina, Partizan : Kranjska gora.

V soboto start tudi v drugi ligi

KRANJ — V soboto in nedeljo bo start tudi za prvenstvene točke v drugi zvezni ligi. Od Gorenjcev v tej ligi čakajo na prvi nastop hokejisti Bleda in kranjskega Triglava. Oboji se bodo borili za sam vrh.

Kranjski Triglav bo že v soboto v dvorani Gorenjskega sejma v Kranju gostil moštvo Tivolija iz Ljubljane. **Srečanje Triglav : Tivoli bo v soboto ob 17.30.**

D. Humer

V devetem kolu članske slovenske nogometne lige je kranjski Triglav doma na pomožnem igrišču gostil ljubljansko Olimpijo. Kranjčani so imeli več od igre in so z golom Belančiča srečanje tudi dobili. Gostje so imeli z napadalci Triglava obilico težav. Cotman se je moral spopasti kar s tremi gostujočimi branilci. — Foto: F. Perdan

Slovenska nogometna liga

Triglav premagal Olimpijo

KRANJ — Stadion Stanka Mlakarja, SNL Triglav : Olimpija 1:0 (0:0), gledalcev 800, sodnik Babič (Izola).

Strelec — 1:0 Belančič (56).

Triglav — Stenovec, Gros, Tkalec, Murnik, Jakara, Belančič, Florjančič, Cotman (Eržen, Perhavec), Taneski, Radosavljevič, Juršič.

Olimpija — Bronič, Granov, Terčič, Petkič, Židan, Gruškovnjak (Plemeniti), Vončina (Pišek), Židan, Ubavič (Gliha).

Moštvi sta pokazali slabo nogometno predstavo. To je tudi razumljivo, saj se je srečanje igralo na pomožnem igrišču zaradi del na glavnem stadionu.

Boljše kot mlada postava ljubljanske Olimpije so začeli domačini, ki so že v prvem delu igre imeli kar pet zrelih priložnosti za zadetek. Toda žoge napadalec Triglava so zletele čez gol ali pa so bile v rokah gostujočega vratarja. Vse se odigralo v drugem delu srečanja. Spet so imeli več od igre Triglavani, ki so v šestindvajseti minuti tudi povedli. Iz hitrega napada je Florjančič po desnem krilu lepo podal v sredino, od koder je z glavo Belančič premagal vratarja Olimpije Broniča. Tudi gostje so imeli lepe priložnosti za gol, a jih niso znali izkoristiti. Še posebno ne od petinsedemdesete minute dalje, ko je sodnik zaradi prekrška in ugovaranja izključil domačega igralca Murnika.

-dh

Poslovilni kajakaški spust Še zadnjič po Savi od Kranja do Praš

Kajakaši z Gorenjske in tudi od drugod so se v soboto še zadnjič spustili po Savi od Kranja do Praš. Slikovito sotesko bo namreč prav kmalu zapolnilo umetno jezero, nastalo za jezom nove vodne elektrarne v Mavčičah.

Praš — Člani Brodarskega društva Kranj so sprva nameravali pripraviti za slovo od divjih voda Save tekmovalce za vse kategorije kajakašev in kanuistov, a so se premislili in namesto tega priredili organiziran »kajakaški izlet« za vse, ki so radi veslali po Savi od Kranja proti Zbiljam, si ogledovali čudovito sotesko, ki se je na nekaterih delih zajedla tudi trideset metrov globoko, občudovali rastlinske posebnosti in uživali ob bojevanju z bolj ali manj divjim tokom reke ... Poslovilni kajakaški spust je povsem uspel. Udeležba resda ni bila posebno množična, zato pa so prišli vsi, ki so leta in desetletja radi zahajali v sotesko Save, si tu nabirali izkušnje in v njenih vodah dosegli prve tekmovalne uspehe.

»Kajakaši dojemamo naravo s posebnega zornega kota, na način, ki ni dan vsakemu zemljanu — z divjih voda. Ta svet je čudovit. Zarica je Kranjčanom in številnim drugim prirasa k srcu. Narredok nam jo bo vzeli. Drugo leto se bomo sicer spet zbrali, kajpak na Savi, vendar v njenem toku od Kranja navzgor,« je na cilju kajakaškega spusta v Prašah pripovedoval Dare Bežek iz Kranja, ki je prav v Zarici pred več kot dvema desetletjema prvič postal republiški prvak.

»Umetno jezero, ki bo nastalo za jezom vodne elektrarne v Mavčičah, bo naložilo članom našega brodarskega društva nove naloge,« je povedal

Poslednji kajakaški spust po Savi od Kranja do Praš. — Foto: F. Perdan

selijo jadranci na deski, člani našega windsurfing kluba, ki so doslej stalno gostovali na Blejskem jezeru, pa tudi tekmovalci s pravimi jadrnicami. Jezero nam bo tudi omogočilo, da v našem društvu razvijemo novo dejavnost — veslanje. Urbanistom smo že tudi predlagali, da bi pri ureditvi okolice jezera načrtovali več brodarskih središč, od katerih naj bi bilo eno tudi v Trbojah.

Med tistimi, ki so ničkolikokrat preveslali Savo od Kranja do Mavčič in dodobra spoznali njene pasti, je vsekakor 42-letni obrtnik iz Srednjih Bitenj, šestkratni državni in večkratni republiški prvak, zdaj tudi med veterani brez pravega tekmeča —

Martin Grašič. Več kot dve desetletji že tekmuje na divjih vodah. Z brzicami se je bojeval po Jugoslaviji, Avstriji, Italiji, Češkoslovaški, Nemški demokratični republiki ...

»Návdal sem se divjih voda. Kajakaš se jih nikdar ne sme ustrašiti, tudi takrat ne, ko izgublja ravnotežje,« pravi Martin in dodaja, da ima s pravačanjem kar precej izkušenj. Še dobro se spominja spusta po Selski Sori, ko ga je tok narasle reke zanesel pod Krevsove zapornice in se je bolj po naključju kot s spretnostjo rešil iz objema smrti. Lepši spomini ga vežejo na Savo: po njej je veslal, ko je bila narasla in podivjana, in takrat, ko bi njenemu toku le težko rekli divje vode. »Velikokrat sem veslal po Savi od Kranja proti Zbiljam, a nikdar ni bila tako mirna in nizka kot danes, ko se poslavljamo od nje,« je pripomnil Martin.

Zasebni avtoprevoznik Jernej Zintnik iz Škofje Loke vesla na divjih vodah že sedemnajst let. Večkrat vzame kajak kar s seboj na dolgo pot, da si potem z veslanjem po divjih vodah razmiga kosti in si nabere moči za nadaljevanje vožnje. Med številnimi spusti po Savi od Kranja proti Zbiljam si je najbolj zapomnil vožnjo po deroči reki, takoj po povodnji. Prevrnil se je: čoln je odneslo, sam se je sicer rešil, čeprav je bil njegov prijatelj že prepričan, da je za vedno izgini v valovih narasle reke in je o tem celo obvestil miličnike. Še teden po tistem je kar težko prijel za veslo, potem je strah izgnal iz kosti in se znova vrnil k reki, v njen divji tok.

25-letni Tine Zupan iz Mošenj, zaposlen v Elanovem obratu jadrlnih letal, pozimi teče na smučeh za TVD Partizan Gorje (lani je bil tretji na državnem prvenstvu v teku na petdeset kilometrov), poleti vozi kajak po divjih vodah, kolesari, teče, plava. »Vode se nisem nikdar bal. Živim tik ob potoku, do Save imam od doma le pet minut,« je povedal Tine, ki med vsemi športi, s katerimi se ukvarja, daje prednost smučarskim tekom. »Prve veslajše s kajakom sem naredil pred petimi leti na Šobcu in čeprav sem se večkrat prevrnil, nisem obupal. Nasprotno: vse pogosteje sem se vračal k reki. Letos sem bil enajsti na republiškem prvenstvu. Veliko se vozim po Savi Dolinki in Bohinjki, med dopustom tudi po Soči in po tujih vodah. Lani sem se v Soči prevrnil, izpahnil sem si ramo, od bolečin domala omedlel in če me ne bi prijatelji potegnili na suho, bi verjetno za vedno končal v deroči reki.«

Tineta nezgoda ni odvrnila od veslanja po divjih vodah. V soboto je prišel v Kranj, da se je še poslednjič popeljal s kajakom skozi slikovito sotesko Zarico proti Prašam in grozečemu jezcu vodne elektrarne v Mavčičah. C. Zaplotnik

Tretjič: »Popravni izpit« iz telovadbe

KRANJ — V petek so člani sveta za telesno kulturo pri občinski konferenci SZDL v Kranju ocenjevali članek »Popravni izpit« iz telovadbe, ki je bil objavljen v torek, 15. oktobra, naslednji torek pa mu je sledil še kratak dodatek. Ocena članov sveta je, da je bila informacija novinarke o delu učiteljev telesne vzgoje v Šolskem centru Iskra v Kranju ne-preverjena in da se je v tem primeru premalo spoznala na to strokovno zahtevno vzgojno področje. Hkrati so člani sveta izrekli priznanje učiteljem telesne vzgoje v Šolskem centru Iskra, ki v slabih delovnih razmerah, brez telovadnice, dosegajo pri delu z učenci izredne uspehe. Pomagati jim je treba, da dobijo boljše delovne pogoje.

● Slava Pelko, zastopnica Društva pedagogov telesne vzgoje v kranjski občini ter učiteljica zdravstvene in telesne vzgoje, je uvodoma poudarila, da jim je treba ločevati telesno vzgojo od nekdanje telovadbe.

»Telesna vzgoja je naredila velik korak, prav tako pa lahko veliko naredijo učitelji pri vzgoji mladine v zdrave in delovne ljudi, če so dobri učitelji in če jih družba priznava. Vzgojni predmeti so zlasti v srednjih šolah še preveč zanemarjeni, prednost imajo predmeti za znanje. Z učitelji teh predmetov nismo enakopravni. Delamo v slabših razmerah, v mrazu, prahu, delamo več, nagrajani pa smo slabše. Težave pa imamo tudi z nekaterimi učenci. Cooperjev test, ki ga bo sprejela vsa Jugoslavija, ne pokaže samo zdravstvenih sposobnosti učencev, ampak tudi voljo, vztrajnost, sposobnost premagovanja bolečine. Sama rečem učenkam, naj pretečejo, kolikor morejo. Trudijo se. Učitelji moramo imeti pred očmi najprej zdravje učencev; ne smemo jih pustiti, da pretiravajo, če so bolni. Ne smemo pa jim tudi popuščati, ker bi se še bolj poleenili. Mlade včasih preveč zavijamo v vato. Žal nimamo natančnih meril za testiranje, koliko je kdo res sposoben dati od sebe.«

Slava Pelko je poudarila tudi pomen telesne vzgoje pri navajanju učencev na red.

»V šolah je preveč neopravičenih izostankov, laganja. Če gre v Šolskem centru Iskra ali v katerikoli šoli za lenarjenje, »špiciranje«, učencev pri tem ne smemo podpirati, saj bi sicer lahko prišlo do popolne anarhije. Že tako ali tako gremo v Kranju s telesno vzgojo kakovostno tako navzdol, da bomo prej ali slej obžalovali.«

● Franc Lebar, ravnatelj Šolskega centra Iskra, je dejal, da v družbi ne govorimo samo o delavnosti, ampak tudi o rezultatih dela. »V šoli seveda privzgapamo delavnost. Telesno vzgojo bi lahko postavili ob bok praktičnemu pouku. Že pred petindvajsetimi leti smo nehali ločevati predmete. Telesna vzgoja je verjetno eden od najpomembnejših vzgojnih predmetov. O njenem pomenu in vplivu na vzgojo v usmerjenem izobraževanju se pripravljamo problemska konferenca. V strokovnost naših učiteljev se ne bi vmešaval, nezadovoljen pa bi bil, če bi dali učencem samo žogo, sami pa v bundah stali zraven. Naši učitelji delajo z njimi, jim vsako novo vajo pokažejo.«

● Franc Zupan, učitelj telesne vzgoje v Šolskem centru Iskra in predsednik sveta za telesno kulturo pri občinski konferenci SZDL Kranj, pa je prisotne seznanil s cilji telesne vzgoje v usmerjenem izobraževanju in z načinom dela učiteljev v Iskrinem centru.

»Rekreativnih dejavnosti je danes učencem dovolj na voljo, telesne vzgoje ne,« je med drugim dejal. »Da lahko ovrednotimo gibalne sposobnosti, imamo telesnovzgojni karton, katera zahteva so obvezne za šolo, učitelja in učence. Zgodovina telesnovzgojnega kartona v Šolskem centru Iskra sega v leto 1963. Sedanji karton vsebuje podatke o telesnih meritvah, odnosu učenca do dela, pridobljenih znanjih, gibalnih navadah in spretnosti ter telesnih sposobnostih. Smo edina šola v Sloveniji, ki imamo svoj telesnovzgojni karton.«

Tek dvanajst minut po Cooperju je test vzdržljivosti, pri katerem pridejo do izraza delovne navade, trud in tudi psihofizične sposobnosti. Učenec ga ponavlja, dokler ga ne opravi uspešno. Znižane norme imajo učenci, ki z zdravniškim potrdilom dokažejo okvaro ali so predebeli. S kartonom so seznanjeni učenci, starši in razredniki. V vseh letih še nismo dobili od staršev nobene pripombe, da zahtevamo preveč.

Naša obveznost je, da neplavalce usposobimo za plavanje. Smo verjetno edina srednja šola v Jugoslaviji, ki imamo poletno šolo v naravi. Letos od neplavalcev nista splavala samo dva, medtem ko je kar 211 učencev opravilo izpit za amaterskega reševalca iz vode. Učenci so sami predlagali, da vadijo, četudi so meduze. Program so zavestno izpolnjevali. Poletna šola jim je bila v celoti všeč, razen tistim nediscipliniranim učencem, ki so želeli piti, razgrajati, povsod kaditi in podobno. Zimsko šolo v naravi smo pred leti opustili. Po učnem načrtu tudi ni obvezna.

Da delamo z učenci strokovno, dobro, da obremenitve niso pretirane, dokazujejo tudi rezultati zdravstvenega stanja. Medtem ko so v prvem letniku na slovenskem povprečju, so v tretjem že daleč nad njim. S pomočjo telesne vzgoje bistveno popravijo telesno držo, telesni razvoj, hrbtenico, okostje.

Družba je dolžna, da poskrbi za dobre delovne razmere, ne samo šola. Na hojo in tek, ki se ga zlasti mladi še sramujejo, čeprav ima veliko prednosti, smo se posebej osredotočili prav zato, ker nimamo telovadnice. Obvezne ločitve telesne vzgoje po spolu nimamo. Delamo tako, da bi pouk telesne vzgoje čim bolj približali načelu športnega treniranja, ker se samo tako lahko doseže prisotnost učencev pri delu.

Preteči 2400 metrov v dvanajstih minutah za mlade ni noben vrhunski rezultat. Pri nas je test uspešno opravilo tudi nekaj starejših učiteljev. Učencev ne pošljemo teč nepripravljenih. S predhodnimi različnimi vajami tek lahko opravijo. Problem je samo ta, da so neocenjeni učenci, ki niso prisostvovali pouku telesne vzgoje oziroma so imeli nezadovoljive ocene tudi pri drugih predmetih. Zaradi dopolnilnega izpita iz telesne vzgoje še noben učenec ni ponavljal razreda.

Pri pouku izhajamo iz usmeritev, ki jih daje učni načrt za telesno vzgojo. Učitelji smo dali na učni načrt svoje pripombe. Oblikovali so ga strokovnjaki. Torej je dober. Ne smemo ga po svoje prilagajati, še manj pa lahko učenci odločajo o tem, kaj bodo vadili oziroma kaj bodo v življenju rabili inčesane.«

Vabimo vse strokovnjake in laike, ki imajo v zvezi s to problematiko mnenje in bi ga radi napisali, da se oglasijo.

Začenja se drsalna sezona

Drsalnišče v Savskem logu v Kranju bodo odprli v soboto, 2. novembra

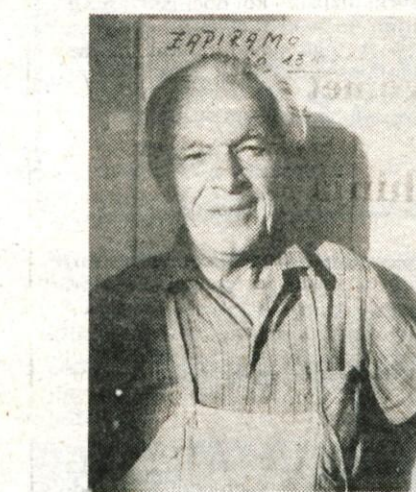
Kranj — Poslovno prireditveni center Gorenjski sejem kot upravljalec in obratovalec samoupravnega sporazuma o obratovanju večnamenske dvorane so se, kot kaže, pravočasno dogovorili o pokritju vzdrževalnih in drugih stroškov za obratovanje drsalnišča. V soboto, 2. novembra, bodo drsalnišče odprli od 10. do 12. ure brezplačno drsanje). Torej se bo v Kranju začela večmesečna najbolj množična zimska rekreacija. Drsalnišče bo odprto za rekreacijo od srede do nedelje. Čeprav bodo obratovalec in vzdrževalni stroški precej večji kot prejšnjo zimo, so vstopnice le malo dražje. Od srede do petka bodo vstopnice za otroke do 7 let po 75 dinarjev, za odrasle pa 150 dinarjev. Ob sobotah in nedeljah pa bodo vstopnice po 100 in 200 dinarjev. Sindikati in šole imajo še posebni popust. Ob sredo in četrtek bo drsalnišče odprto od 16. do 18. ure, ob petkih od 16. do 18. in od 19. do 21. ure, ob sobotah od 10. do 12. in od 14. do 16. ure; ob nedeljah pa od 10. do 12., 15. do 17. in 18. do 20. ure.

Jože Kropar: Ljudi veliko, denarja malo

Niti slutiti ni tistega poletnega dne leta 1930, ko je ves obupan stal na jeseniški železniški postaji, ker spet ni našel dela, da se mu bo sreča tako hitro nasmehnila.

»Fant, kaj si pa tako žalosten?« ga je iz zamišljenosti zdramil gospod. Povedala mu je, da je brez dela, lačen, da ima denarja le še za tole vožnjo.

»Pa mu je ta gospod, ki ni bil nihče drug kot inž. Stanko Bloudek, graditelj naših največjih smučarskih skakalnic, ponudil, da bi ga tisto poletje spremljal po hribih. Bolje bo že kot »kljuke pucat«, si je mislil Jože in rekel da. Kako je živel tista dva meseca! Nahrbtnik je nosil, vedno je imel dovolj jesti in piti pa še obleko mu je inž. Bloudek kupil za povrh. Takrat je hribe vzljudil. Zdravje mu pomenijo. Pravi, da se vse življenje ni bil niti enkrat bolan in tudi nobene tablete še ni pojedel. Ko je šel v pokoj, se je odločil za oskrbnika. Devet let je že oskrbnik, sedem na Kamniškem sedlu v Cojzovi koči in dve leti na Kokrškem sedlu. Ljudje, ki hodijo v Karavanke, ga poznajo. Umirjen, prijazen, za vsakega ima lepo besedo. Prejšnja leta sta bila oskrbnika skupaj z ženo, pa je lani

umrla. Z drugimi je vse drugače, ni več takega veselja. V nedeljo so Cojzovo kočjo na Kokrškem sedlu zaprli. Za najbolj vnete planince, ki se bodo od tod podajali na Kočno, Grintovec, Skuto, Štrucu, Planjavo, Kalški greben in Krvavec, bo odprt le še bivak. »Kakšna sezona pa je bila letos?« »Nekaj srednjega, bi rekel. Ljudi je bilo veliko, denarja pa manj. O, če bi

bilo včasih toliko ljudi, bi se nabralo denarja! Zdaj pa ljudje prinašajo vse s seboj, kakšen čaj popijejo in pivo, jedo pa ne. Avstrijci imajo navado, da naroče liter vroče vode pa si sami pripravijo čaj, zdaj so se pa naši navadili. Plinske kuhalnike prinesejo s sabo, pa mislijo, da bodo kar na mizah kuhali! Ali pa po sobah kurijo skrivaj za posteljami. Če kaj rečeš, si pa grd. Samo pomisli, kako bi se tole vžgalo! Še ljudje bi ne ušli pred ognjem!«

Še vedno je med oskrbniki in planinci živo, kako je bil pred kratkim okraden oskrbnik Karničar na Češki koči.

»Takole je,« pravi Jože, »nimaš, orožja, ne moreš pomagati, razen z zvijačo. Denar moraš v koči hraniti na takih mestih, kjer ga nihče ne pričakuje. Pa nikoli ga ne smeš imeti skupaj.« Velik napis nad vrati v kuhinjo opozarja, naj planinci takoj plačajo naročeno: Slabe izkušnje ima. »Če ne bi takoj zahteval plačila, bi četrtnine prodanega ne dobil plačane. Pa se ljudje zmrdujejo, češ, kaj mi ne zaupaš. Nobenemu več ne zaupam. So me izučili. Še tako se velikokrat zgodi, da kdo ne plača prenočišča, pokradejo jedilni pribor in podobno. Takile nepridipravi hodijo po hribih, pa še dobrega walki-talkija nimam, da bi imel zvezo z dolino. Ko je tu prvo ne-

deljo v juniju nekega Nemca zadela kap, sem moral prav Kamniško Bistrico, da sem javil smrt. Dve uri dol, tri pa nazaj.«

Ko bodo zaprli, bo vsa drva zdeval v kočjo. Drugače bi ne pričakala pomladi. Takile so ti planinci! Vse leto prihajajo sem gor, a se ne spomnijo, da je treba drva pripraviti za zimo. Prav nič jim jih ne bo pustil. Naj se znajdejo kakor hočejo. Tako sobo so naredili s kurjenjem in s čevlji, ko so kar obuti legali spat, da so morali letos vse, kar je bilo v sobi, požgati, z jogiji vred. Prej je bilo deset v zimski sobi ležišč, zdaj jih bo le še pet.

»Nobenega pravega reda ni več,« razmišlja Jože, »ne pravega vodstva. Agregat kar naprej nagaja, da se moram ubadati s plinskimi lučmi in svečami. Pa s prijavljenim tujcem imam take sitnosti. Po štirikrat ga moraš vpisati. Če bi bil obrazec izpisan v tujem jeziku in bi tujec lahko samo izpolnil svoje podatke, bi še šlo. Tako se pa mučiva oba. Oskrbnikov manjka. Le tisti še vztrajamo, ki smo že vsega navajeni, ki smo po kočah že od takrat, ko v njih še ni bilo postelji, ko smo spali kar na mrvi.«

Zdaj je Jožetu Kroparju že 74 let. Še bo šel za oskrbnika, če bo le zdravje. Težko bi bil brez hribov, posebno brez kamniških. Tamlje spodaj, iz Most pri Komendi, je doma. D. Dolenc

Ko se oglasi sirena...

Veliko je odvisno od vozniške etike

Med prvimi znanji, ki jih osvoji vsak novepečeni voznik, so tudi navodila, kako naj ravna, če na cesti uzre vozilo milice, gasilcev, reševalcev ali spremstva, ki oddajajo zvočne in svetlobne signale. Predpisi so nedvoumni, ne pa tudi ravnanje voznikov. Izkušnje kažejo, da je naša vozniška kultura tudi v tem pogledu nedorasla.

Ko smo za volanom, nam tok misli velikokrat prekine zavijajoči zvok sirene, za hip uzremo modro luč in že se oboje z veliko hitrostjo oddaljuje. Bila je prometna nesreča, na poti je vozilo milice. Nekje je zagorelo in gasilci hitijo proti kraju požara. Ali pa gre za življenje in rešilec drvi proti bolnišnici. Za takšna razmišljanja v podobnih primerih običajno ni časa. Treba je le bliskovito reagirati, se umakniti ali ustaviti, da gre vozilo na nujni vožnji lahko mimo. Pa storimo tako?

Tujci so obzirnejši

Izkušnje, o katerih govorijo tisti, ki so pogosto na nujni vožnji, pričajo o naši pomanjkljivi vozniški kulturi, pa tudi človečnosti. Da so tujci na cesti obzirnejši, da brez pomišljanja pustijo mimo rešilca, gasilce, miličnike, ni nič novega. Na tujem je pač strožja kaznovalna politika. Tam je skrbnejša tudi vzgoja voznikov, ki se ne konča tedaj, ko prejmejo vozniško dovoljenje.

Vozila s spremstvom

Vozila s spremstvom so po Zakonu o temljih varnosti cestnega prometa tista, ki jim je dodeljeno spremstvo pripadnikov milice ali vojaških oseb na posebnih motornih vozilih, opremljenih z napravami za dajanje posebnih svetlobnih in zvočnih znakov, in sicer, dokler dajejo te znake.

Voznik, ki sreča na cesti vozilo ali kolono vozil s spremstvom, in voznik, ki ga dohiti vozilo ali kolona, mora ustaviti svoje vozilo, ponoči mora namesto bleščočih prizmatičnih svetlobnih luči za osvetljevanje ceste, ravnati se mora strogo po odredbah, ki mu jih dajejo osebe iz spremstva, ter nadaljevati vožnjo šele, ko so vsa vozila s spremstvom mimo.

Kaj pravijo naši sogovorniki?

Marko Zupan, prometni miličnik: »Sirena je zadosti glasna, da jo sliši vsak, ki pozorno spremlja dogajanje na cesti.«

● **Marko Zupan, prometni miličnik:**

»Poleti, ko naše ceste preplavi pločevinasta reka, se velikokrat zgodi, da moramo na nujno vožnjo, pogosteje pa tudi pozimi. Običajno smo na nujni vožnji zaradi prometne nesreče, neredko pa tudi, če zasledujemo storilca kaznivga dejanja. Ko se oglasi sirena, se nekateri vozniki umaknejo, zaustavijo in nas spustijo mimo, mnogi pa se zmežajo in takih se je na cesti treba varovati. Nazadnje sem bil na nujni vožnji pri hudi prometni nesreči na hitri cesti. Prometni miličniki se tudi na motornih kolesih večkrat odpravimo na nujno vožnjo. Tako je bolj tvegano, saj se motor manj vidi, njegova sirena se manj sliši. Le to prednost imamo, da lahko varneje prehitimo, saj lahko vozimo po sredi cestišča.«

Franc Demšar, voznik reševalnega avtomobila: »Če gre za življenje, poženem tudi do 160 kilometrov na uro.«

● **Franc Demšar, že 22 let voznik reševalnega avtomobila:**

»Lahko rečemo, da smo v povprečju štirikrat dnevno na nujni vožnji. Nesreče, električni udari, utopitve, zastrupitve, težja bolezenska stanja, vse to nas sili, da hitro ukrepamo. Naša sirena se slabo sliši, najslabše jo slišijo vozniki tovornjakov in avtobusov. To je že eden od razlogov, da se ne umikajo vozilom na nujni vožnji. Drugi je ta, da se pravzaprav ni kam umakniti. Naše ceste so ozke, merijo 8 metrov, troje vozil vtrci pa kmalu znese 10 metrov. Reševalno vozilo ima sicer prednost, če je na nujni vožnji, a zakon nas kljub temu precej omejuje. Tako moramo ustaviti ob rdeči luči. Če se ne bi bali zakona in če bi ljudje raje odstopali prednost, bi za volanom najbrž več tvegali. Tako pa tvegamo le pri hitrosti, saj je ta navadno najbolj odločna. Na odprtih cestah poženemo tudi do 160 na uro.«

Mirko Globočnik, šofer gasilca: »Kadar smo na nujni vožnji na kateri od glavnih cest, takoj vemo, v katerih avtomobilih so tujci. Nič nam ni treba gledati registrske številke.«

● **Mirko Globočnik, šofer gasilca:**

»Povprečno trikrat na teden moramo gasilci na nujno vožnjo, ker nas kliče bodisi požar bodisi prometna ali kaka druga nesreča, kjer smo potrebni. Tudi pri nas gre velikokrat za življenje, zato je še kako potrebno, da smo pravi čas na kraju dogodka. Na cesti doživljamo različne stvari. Nekateri se umikajo, da gremo lahko mimo, drugi nas ne upoštevajo. Tujci so obzirnejši. Kadar smo v sezoni na cesti, je že na prvi pogled jasno, kateri avto vozi tujec, nič nam ni treba gledati na registracijo. Naša sirena daleč seže, toda še bolj je bilo, ko bi različna vozila (milica, rešilec in mi) uporabljali različne tone signalov, da bi ljudje lahko ločili. Njega dni smo na nujnih vožnjah doživeli tudi kako nesrečo, danes je tega manj zaradi boljše opremljenosti naših vozil in našega doslednejšega spoštovanja prometnih predpisov.«

D. Z. Ž.

Za večjo prometno varnost

Dražji prometni prekrški

Sedanji zakon o varnosti cestnega prometa je bil sprejet pred tremi leti, zato so postale denarne kazni, ki jih predvideva kot sankcije, zgolj simbolične in seveda tudi neučinkovite. Zato je bil v začetku oktobra po hitrem postopku sprejet tudi zakon o spremembah denarnih kazni za prometne prekrške.

Najnižje kazni so se za prometne prekrške povečale za petkrat, najvišje pa za šestkrat. Kazni, plačljive na kraju prekrška, ki so prej znašale 100, 200, 300 ali 500 din, so se povečale na 500, 1000, 1500 in 2500 din. To pa so že zneski, ki jih za prekršek ne odštejemo s tako lahkim srcem kot pred povečanjem. V to skupino sodijo prekrški pešcev in kolesarjev, ki pogosto po svoje razumejo cestno prometne predpise in zato tudi pogosto povzročajo prometne nezgode. Druge kazni so se prav tako povečale, tako da bo verjetno vsakdo pomislil, ali bo peljal pri rdeči luči v križišču in za to odšel 25.000 din (pa še ob prometno dovoljenje bo). Ne glede na to, da so te kazni v primeru s prejšnjimi zelo visoke, pa so še vedno mile v primerjavi s kaznimi, ki veljajo za enake prometne prekrške v nekaterih evropskih državah.

Mrak

Z goljufijo do denarja

A. Hribar je letos poletel iz govora izjavljal denar na pòsodo, ni pa ga imel namena vrniti — Tri leta in en mesec zapora ter povračilo škode oškodovancem se glasi enotna kazen

Radovljica — Na tri leta in en mesec enotne kazni je bil pred Temeljnimi sodiščem Kranj, enota v Radovljici, obsojen 43-letni Alojz Hribar zaradi goljufije in tatvine.

Hribar je letos julija prišel s prestajanja zaporne kazni, nekaj časa je bival na Golniku pri znanecu, kjer je tudi delal, kasneje pa je hodil po Gorenjski in se preživljal z goljufanjem ljudi. Izmišljal si je različne izgovore, da bi od ljudi izvil denar. Najpogosteje je tvežil, da mu je zmanjkalo bencina, nima denarja, je pa na nujni vožnji, saj pelje mamo v bolnišnico. Taka zgodba je skoraj vedno vžgala, Hribar pa je tudi vedel, komu jo povedati: povečini je izbiral starejše ženske, ki se jim je zasmil in so mu dale 1000, včasih pa tudi 3000 ali 4000 din. Vedno je obljubil, da denar prinese nazaj — še isti ali naslednji dan, pisal je potrdila na svoje ali izmišljeno ime — vse počel pa se je končalo enako — oškodovanci ga niso več videli. Avgusta in septembra je Hribar na tak način oškodoval 21 ljudi v Kranju, Radovljici, na Bledu, in Zg. in Sp. Gorjah. Vedno je zahteval le toliko de-

narja, da je imel za nekaj dni, nato pa je začel znova. Takšno ravnanje je pred sodiščem tudi priznal, povedal pa je, da ni imel druge možnosti za preživljanje. Priznal je tudi tatvino; v kampu Šobec je namreč vzel moško majico.

Njegovo priznanje in sodelovanje pri razjasnitvi vseh dejanj je sodišče upoštevalo kot olajševalno okoliščino, ni pa moglo prezreti, da je Alojz Hribar pravzaprav socialni povratnik. Že kot mladoletnik je prišel navzkriž z zakoni, kasneje pa je nadaljeval, največkrat so bile to goljufije. V zaporu je preživel že vrsto let, saj je skoraj ves čas po letu 1970 preživel za zapahi. Kot olajševalno okoliščino je sodišče štelo tudi to, da je dejanja storil v stiski, da je šlo za manjše zneske in tudi to, da je odraščal v težkih razmerah. Upoštevalo pa je tudi da je izbral v glavnem upokojenke, starejše ženske, ki morajo že tako gledati na vsak dinar, pa tudi to, da si je izbral v bistvu način življenja, ko mu je biti ljubše v zaporu kot pa na prostosti. Sodišče mu je tudi podaljšalo pripor. Sodba še ni pravomočna.

L. M.

NESREČE

PONESREČENA KOLESARJA UMRLA

SELCA — V Selcih se je v četrtek, 24. oktobra, smrtno ponesrečila 66-letna Marija Čufar iz Železnikov. S kolesom se je pripeljala na regionalno cesto, kjer jo je povozil voznik osebnega avtomobila, 27-letni Iztok Reya iz Zalega loga. Čeprav je zaviral in se umikal, nesreče ni mogel preprečiti. Po trčenju je kolesarka padla in se pri tem tako hudo ranila, da je umrla na kraju nesreče.

ZBIL MOTORISTA

Bled — V sredo, 23. oktobra, se je na Bledu zgodila prometna nesreča, ki jo je zakrivilo izsiljevanje prednosti. Voznik osebnega avtomobila Marjan Ovsenik, star 22 let, iz Radovljice, je v križišču zavijal levo in pri tem zaprl pot motoristu Alojzu Bratuši, staremu 52 let, z Bleda. Motorist je pri trčenju padel. Hudo ranjena je pri trčenju odpeljal v blejski zdravstveni dom.

STISNIL GA JE OB AVTO

Škofja Loka — Na bencinski črpalki v Škofji Loki se je v petek, 25. oktobra, pripetila nezgoda, v kateri je bil huje ranjen 34-letni Janko Zontar, doma od Svetega Duha. Zontar se je pripeljal na bencinsko čr-

palko in se ustavil pri kompresorju za merjenje tlaka v pnevmatikah. Tedaj je na črpalko z avtom zavil Ludvik Lovrenčič, star 42 let, iz Burkovic. Zapeljal je proti Zontarju, ki se ni mogel umakniti, in ga z vozilom stisnil ob njegov avto. Ranjenega Zontarja so odpeljali v Klinični center.

PODRL KOLESARJA IN POBEGNIL

Gozd Martuljek — V Gozdu Martuljku je v petek, 25. oktobra, ob 16.45 neznan voznik poltovornjaka povozil kolesarja, nato pa pobegnil. Voznik osebnega avtomobila je 85-letni domačin Karlo Okretič, ki s kolesom peljal čez most. Nasproti mu je pripeljal poltovornjak oranžne barve neznanega razloga in ga zadel. Okretič je padel po cesti, tovoznjak je pa odpeljal. Hudo ranjenega Okretiča so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Za neznanim voznikom poltovornjaka, ki je po nesreči odpeljal proti Jesenicam, še vedno proizvedujejo. Zato miličniki oddelka milice v Kranjski gori pozivajo morebitne očitve nesreče in tiste, ki so morebiti videli oranžni poltovornjak, naj to sporoče njim ali na najbližjo postajo milice.

USODNO TRČENJE V MEGLI

JEPRCA — Včeraj zjutraj se je na Jepri smrtno ponesrečil 20-letni voznik osebnega avtomobila Stanislav Zupin z Visokega. S fičkom se je peljal iz Ljubljane proti Kranju in na Jepri iz neznanega razloga odpeljal na levi vozni pas. Tam je vozil v nasproti vozeči jugo, ki ga je povozila 33-letni Cvetko Rovšek iz Britofa. Razbitine je v megli trčil še tovoznjak, ki je pripeljal iz Ljubljane. Nesreči, ki je terjala življenje Stanislava Zupina, sta bila ranjena tovoznik Rovšek in Zupinov sopotnik 22-letni Darko Florjančič z Visokega. Oba so odpeljali v Klinični center v Ljubljano.

D. Ž.

Vozila s prednostjo

To so vozila prve pomoči, gasilske službe, organov za notranje zadeve in oboroženih sil SFRJ, kadar dajejo s posebnimi napravami svetlobne in zvočne signale.

Da bi omogočili prosto pot tem vozilom, se morajo pešci umakniti z vozišča, druga vozila pa jih pustiti mimo in se po potrebi tudi ustaviti, dokler peljejo ta vozila mimo.

zavaruje
triglav

POŽARA

OTROK ZANETIL OGENJ

Kranjska gora — Otok, ki se je igral s plinskim vžigalnikom, je v četrtek, 24. oktobra, zanetil požar na kozolecu Franca Smoleja iz Kranjske gore. Kljub hitri pomoči domačih gasilcev je kozolec pogorel do tal, v njem pa tono in pol sena in štirje kubiki smrekovih desk. Skupno škodo cenijo na 600 tisoč dinarjev.

MED ODPADKI JE ZAGORELO

Jesenice — Na Jesenicah je v sredo, 23. oktobra, nastal požar na hodniku stavbe na Titovi cesti. Zagorelo je med odpadnim materialom, ki ga nekdo zbira za odkup pri Dinosu. Po-

žar je napravil za 500 tisoč dinarjev škode v njem pa je dobil opekline 37-letni Adam Hlabuk, ki živi na podstrešju. Ranjenca so odpeljali v jeseniško bolnišnico, ogenj pa so gasili gasilci iz Železarne.

D. Ž.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

ČE ME BODEŠ ZAPUSTILA...

Ljubzenska zgodba z Luše se je nesrečno končala. Dekle je zapustilo fanta. Ta bi izgubo sčasoma že prebolel, če mu ne bi dekle za slovo odpeljalo krave, traktorске prikolice in še nekaterih uporabnih stvari.

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge v

DO RTC KRVAVEC

- **STROJNIKA I**
Pogoji: — srednja šola strojne ali elektro smeri,
— 2 leti delovnih izkušenj v žičničarstvu ali na podobnih delih,
— poskusno delo traja dva meseca.

- **STROJNIKA II**
Pogoji: — poklicna šola strojne smeri,
— 2 leti delovnih izkušenj na delih strojnika vlečnic ali na podobnih delih,
— poskusno delo traja dva meseca, delovno razmerje sklenemo za določen čas.

- **ČUVAJA (2 delavca)**
Pogoji: — dokončana osnovna šola,
— 3 leta delovnih izkušenj na samostojnih delih na področju varnosti,
— poskusno delo traja dva meseca, delovno razmerje sklenemo za določen čas.

- **PRODAJALCA VOZOVNIC (4 delavci)**
Pogoji: — končana srednja šola za prodajalce ali ekonomska srednja šola,
— 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih,
— poskusno delo traja dva meseca, delovno razmerje sklenemo za določen čas

- **REDARJA NA SMUČIŠČU (6 delavcev)**
Pogoji: — končana katerakoli srednja šola,
— 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih,
— znanje smučanja,
— poskusno delo traja dva meseca, delovno razmerje sklenemo za določen čas, zaposlitev je možna tudi prek Mladinskega servisa

- **REDARJA NA PARKIRIŠČU (4 delavci)**
Pogoji: — končana osnovna šola, 1 leto delovnih izkušenj na delih redarja ali podobnih delih,
— poskusno delo traja dva meseca, delovno razmerje sklenemo za določen čas, zaposlitev je možna tudi prek Mladinskega servisa

- **VZDRŽEVALCA SMUČIŠČ (2 delavca)**
Pogoji: — končana poklicna šola za voznike,
— 2 leti delovnih izkušenj pri upravljanju teptalnega stroja ali goseničarja,
— poskusno delo traja dva meseca, delovno razmerje sklenemo za določen čas.

DO CREINA DS SKUPNIH SLUŽB KRANJ

- **ČISTILKE**
Pogoji: — NK delavka in 6 mesecev delovnih izkušenj,
— poskusno delo traja tri mesece

TOZD POTNIŠKI PROMET KRANJ

- **REFERENTA ZA PREDPRODAJO VOZOVNIC KRANJ**
Pogoji: — srednja šola ekonomske ali administrativne smeri in 2 leti delovnih izkušenj, od tega 1 leto v blagajniškem poslovanju,
— test s področja dela, delovno razmerje sklenemo za določen čas, za čas nadomeščanja delavca v bolniškem staležu
- **5 VOZNIKOV AVTOBUSOV ZA DE KRANJ**
- **4 VOZNIKE AVTOBUSOV ZA DE ŠKOFJA LOKA**
Pogoji: — šola za voznike motornih vozil, izpit D kategorije,
— eno do dve leti delovnih izkušenj, od tega več kot 1 leto na delih poklicnega voznika,
— poskusno delo traja tri mesece

Zaželeno je, da imajo kandidati stalno bivališče v okolici DE, za katero se prijavljajo, en kandidat pa stanovanje v Ljubljani.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema 8 dni po objavi kadrovska služba Kranj, Koroška 5. Kandidate bomo obvestili v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

ISKRA KIBERNETIKA
Industrija merilno-regulacijske in stikalne tehnike, Kranj, n.solo.

ISKRA KIBERNETIKA je s 5000 zaposlenimi največja delovna organizacija v SOZD ISKRA in ima dolgoletno tradicijo, bogate delovne izkušnje in mednarodno priznanje reference na področju merilno-regulacijske in stikalne tehnike. Čeprav večina naše proizvodnje temelji na lastnem znanju, želimo naše izdelke še bolj oplemeniti z znanjem, zato vabimo k sodelovanju

DINAMIČNE, INVENTIVNE, INICIATIVNE in na SKUPINSKO DELO PRIPRAVLJENE DIPLOMIRANE INŽENIRJE ELEKTROTEHNIKE IN STROJNIŠTVA, DIPLOMIRANE ORGANIZATORJE DELA, INŽENIRJE ELEKTROTEHNIKE IN STROJNIŠTVA, ELEKTROTEHNIKE — ELEKTRONIKE.

Novi sodelavci bodo združevali delo na področjih inženiringa, kjer bi prevzemali zahtevna dela pri projektiranju elektronskih naprav za merjenje in računalniško obdelavo le-teh za krmiljenje elektromehanske opreme v industriji, transportu, energetiki, agroživilstvu, izobraževanju in ekologiji.

Med nami bodo dobrodošli tako strokovnjaki z ustreznimi delovnimi izkušnjami kot tudi strokovnjaki pripravniki, ki jih bomo pod strokovnim vodstvom usposobili za samostojno delo.

- Bodočim sodelavcem nudimo:
- zanimivo strokovno in ustvarjalno delo,
 - strokovno in znanstveno izpopolnjevanje ter možnost sodelovanja z domačimi in tujimi znanstvenimi ustanovami in proizvodnimi delovnimi organizacijami,
 - osebni dohodek odvisen od delovnih rezultatov,
 - pomoč pri reševanju stanovanjskih vprašanj,
 - za bodoče sodelavce iz Ljubljane imamo organiziran pogodbeni avtobusni prevoz.

Podrobnejše informacije o delu in delovnih pogojih kandidati lahko dobijo osebno ali po telefonu v kadrovski službi, kjer se bomo pogovorili o vaših in naših ciljih in pričakovanjih. Vaše pisne prijave s kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj pričakujemo do 8. novembra 1985 na naslov: Iskra Kibernetika, Kadrovska služba, Savka loka 4, Kranj.

LIT ZDRUŽENA LESNA INDUSTRIJA TRŽIČ

Komisija za medsebojna delovna razmerja DSSS objavlja prosta dela in naloge:

- OPRAVILA PRODAJE OBLAZINJENEGA POHIŠTVA**
pod pogoji: — da je ekonomist, komercialist, ekonomski tehnik, lesarski tehnik,
— da ima 2 leti delovnih izkušenj (ekonomist),
— da ima 3 leta delovnih izkušenj (komercialist, ekonomski tehnik, lesarski tehnik),
— čas uvajanja tri mesece.

- TRGOVSKO POTNIŠKA OPRAVILA ZA TAPICIRANO IN MASIVNO POHIŠTVO**
pod pogoji: — da je ekonomski tehnik, lesarski tehnik,
— da ima 2 leti delovnih izkušenj,
— čas uvajanja dva meseca.

Dela bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Interesenti pod točko na 1. in 2. naj dajo pisne vloge z dokazili v 8 dneh po objavi na naslov: Komisija za medsebojna delovna razmerja, DSSS Zlit Tržič, Ste Marie aux Mines 9. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po obravnavi v komisiji za medsebojna delovna razmerja.

ISKRA TOVARNA GOSPODINJSKIH APARATOV, n. sub. o., Škofja Loka, Reteče 4

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

- VODENJE IN ORGANIZIRANJE DELA V RAČUNOVODSKI SLUŽBI**
Pogoji: — VS ali VŠ izobrazba ekonomske smeri, pet let delovnih izkušenj
- VODENJE IN ORGANIZIRANJE DELA V ODDELKU ORODJARNE IN VZDRŽEVANJA**
Pogoji: — VS izobrazba strojne smeri, dve leti delovnih izkušenj
- ORGANIZACIJA VARSTVA PRI DELU**
Pogoji: — VŠ izobrazba varnostne ali druge tehnične smeri, pet let delovnih izkušenj
- STROKOVNO VODENJE AKTIVNOSTI IN NAGRAJEVANJE PO WF SISTEMU**
Pogoji: — VŠ izobrazba strojne smeri, tri leta delovnih izkušenj
- VODENJE DELOVNE SKUPINE V ORODJARNI**
Pogoji: — SS izobrazba strojne smeri, pet let delovnih izkušenj,
— trimesečno poskusno delo
- VZDRŽEVANJE HIDRAVLIKE IN PNEVMATIKE**
Pogoji: — SS izobrazba strojne smeri, štiri leta delovnih izkušenj,
— trimesečno poskusno delo

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi oglasa v kadrovsko službo tovarne, kjer dobite tudi vsa potrebna pojasnila.

Z izbranimi kandidati bomo delovno razmerje sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po sprejemu sklepa.

SLUŽBA PRAVNE POMOČI JESENICE

V skladu z določili samoupravnih splošnih aktov in sklepom sveta DO razpisuje dela in naloge

VODJE DO in nudenje pravne pomoči.

Prijavljeni kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: pogoje o strokovni usposobljenosti, določene z zakonom o pravni pomoči, 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah, sposobnost vodenja in organiziranja ter moralnopolitične vrline.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Služba pravne pomoči, Jesenice, Titova 37, p. p. 54, s pripombo »za razpisno komisijo«.

Izbrani kandidat bo za opravljanje razpisnih del in nalog imenovan za 4 leta.

O rezultatih razpisa bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po končanem postopku.

KRAJEVNA SKUPNOST PRIMSKOVO

Razpisna komisija objavlja prosta dela in naloge

TAJNIKA KS PRIMSKOVO

s polnim delovnim časom. Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- imeti mora: — končano srednjo šolo ekonomske smeri,
— dobro znanje strojepisja,
— 3 leta delovnih izkušenj,
— sposobnost za delo z občani.

Prednost pri izbiri imajo kandidati s področja KS Primskovo. Delavec bo za delovne naloge izbran in imenovan za 4 leta. Kandidati naj pošljejo pisno prijavo z dokazili v 8 dneh po objavi na Krajevno skupnost Primskovo, za razpisno komisijo, Kranj, Jezerska cesta 41.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po končanem razpisu.

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA DO ELEKTRONSKI RAČUNSKI CENTER ŠKOFJA LOKA

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE

- Pogoji: — višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri,
— 3 ali 5 let delovnih izkušenj, od tega 3 leta samostojnega dela v računovodstvu

Poskusno delo traja tri mesece.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba v Škofji Loki, Titov trg 4 b, 8 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

Osnovna šola JOSIPA BROZA TITA, PREDOSLJE

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

PSIHOLOGA za nedoločen čas s polnim delovnim časom, nastop dela takoj ali po dogovoru.

Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Josipa Broza Tita, Predoslje 17 a, Kranj.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po poteku razpisa.

Kemična čistilnica in pralnica

»Bistra« ŠKOFJA LOKA

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge:

- PERICE** v d. e. pralnica — delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas
- POMOŽNEGA DELAVCA** v d. e. pralnica — 2 delavki — delovno razmerje sklenemo za določen čas — 6 mesecev.

Pogoj za sklenitev delovnega razmerja je končana osnovna šola.

Pisne prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Kemična čistilnica in pralnica Bistra, Škofja Loka, Spodnji trg 12, Komisija za delovna razmerja.

OBČINSKI ODBOR ZZB NOV ŠKOFJA LOKA in ZDRUŽENJE BORCEV NOV ŠKOFJA LOKA

organizirata žalno komemoracijo 1. novembra 1985 ob 9. uri v počastitev dneva mrtvih pred Domom Zveze borcev v Škofji Loki.

Vabimo vse svoje padlih, mladino in občane, da se komemoracije udeležijo v čimvečjem številu.

Istega dne bo ob 10. uri komemoracija pri centralnem spomeniku pri Sv. Duhu-Virmaše pred kulturnim domom Ivana Cankarja.

MERCATOR ROŽNIK, n. sub. o. TOZD PRESKRBA, n. sub. o., TRŽIČ, Trg svobode 27

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

- TAJNICE SAMOUPRAVNIH ORGANOV, DPQ in TOZD**
- VEČ PRODAJALCEV mešano-živilske in tehnične stroke za prodajalne na področju Tržiča in Kranja**
- POSLOVODJO za prodajalno št. 5 na Trgu svobode v Tržiču**
- TOČAJKE za bistro na Planini v Kranju**

- Pogoji za sprejem:
- pod 1.: — srednja šola administrativne ali splošne smeri, najmanj dve leti ustreznih delovnih izkušenj, dva meseca poskusnega dela;
 - pod 2.: — šola za prodajalce oziroma z delom pridobljena delovna zmožnost, najmanj dve oziroma pet let ustreznih delovnih izkušenj, en mesec poskusnega dela;
 - pod 3.: — šola za prodajalce, najmanj dve leti delovnih ustreznih izkušenj, tri mesece poskusnega dela;
 - pod 4.: — gostinska šola oziroma z delom pridobljena delovna zmožnost, eno oziroma pet let ustreznih delovnih izkušenj, en mesec poskusnega dela.

Kandidati za delo v prodajalnah z živili in bistromu morajo imeti opravljen tečaj iz higienskega minimuma.

Osební dohodek po pravilniku tozda. Nastop dela takoj oziroma po dogovoru. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajte v kadrovsko splošni službi TOZD osebno ali po pošti v 8 dneh od dneva objave.

RUDNIK URANA ŽIROVSKI VRH
v ustanavljanju
Gorenja vas, Todraž 1

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

1. VZDRŽEVALCA MERILNO REGULACIJSKE TEHNIKE
2. 2 KLJUČAVNICARJEV

Pogoji:

- pod 1. — elektrotehnik — šibki tok,
— S izpit, pasivno znanje angleščine,
— nad 2 leti delovnih izkušenj,
— triizmensko in poskusno delo;
- pod 2. — poklicna izobrazba kovinarske smeri,
— 6 mesecev delovnih izkušenj,
— izmensko in poskusno delo.

Za vsa dela zahtevamo uspešno opravljen zdravniški pregled pred sklenitvijo delovnega razmerja.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili (spričevali) o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na gornji naslov. Kandidate bomo po potrebi pisno vabili na razgovor in ogled delovnih pogojev.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh.

GORENJSKA PREDILNICA ŠKOFJA LOKA
Kidričeva 75, n. sol. o.

Na osnovi sklepov delavskih svetov TOZD razpisne komisije za imenovanje individualnih poslovnih organov razpisujejo dela in naloge:

— VODJE TOZD PREDILNICA

- Pogoji: — visoka ali višja izobrazba tekstilne, kemijske ali organizacijske smeri in 5 let delovnih izkušenj,
— znanje enega svetovnega jezika,
— da za imenovanje na to funkcijo nima zakonske prepovedi,
— da ima potrebne poslovne in organizacijske sposobnosti ter izpolnjuje druge pogoje iz družbenega dogovora o kadrovske politiki.

— VODJE TOZD BARVARNA

- Pogoji: — visoka ali višja izobrazba tekstilne, kemijske ali organizacijske smeri in 5 let delovnih izkušenj,
— znanje enega svetovnega jezika,
— da za imenovanje na to funkcijo nima zakonske prepovedi,
— da ima potrebne poslovne in organizacijske sposobnosti ter izpolnjuje druge pogoje iz družbenega dogovora o kadrovske politiki.

— VODJE TOZD KODRANKA

- Pogoji: — višja ali srednja izobrazba tekstilne, kemijske ali organizacijske smeri in 5 let delovnih izkušenj,
— znanje enega svetovnega jezika,
— da za imenovanje na to funkcijo nima zakonske prepovedi,
— da ima potrebne poslovne in organizacijske sposobnosti ter izpolnjuje druge pogoje iz družbenega dogovora o kadrovske politiki.

Za navedena dela in naloge bodo izbrani kandidati imenovani za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa v zaprti pisemski ovojnici na naslov: Gorenjska predilnica Škofja Loka, Kidričeva 75, kadrovska služba, s pripisom za razpisno komisijo tozd, v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo obvestili o odločitvi samoupravnih organov v 30 dneh po izbiri.

Iskra
ISKRA KIBERNETIKA
Industrija merilno-regulacijske
in stikalne tehnike
KRANJ, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja DELOVNE SKUPNOSTI KOMERCIALA ponovno objavlja naslednja prosta dela oz. naloge:

1. VODJA PREVZEMA
2. VODJA SKLADIŠČA
3. VODJA ODDELKA ZA ELEKTROMATERIAL
4. PRIPRAVNIKA v prodajni službi v LJUBLJANI

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- pod 1. in 2.: — višješolska izobrazba tehnične ali organizacijske smeri,
— 4-letne delovne izkušnje.
- pod 3.: — visokošolska ali višješolska izobrazba elektrotehniške smeri oziroma komercialne ali druge ustrezne družboslovne smeri s srednješolsko predizobrazbo elektrotehniške smeri,
— 3-letne ustrezne delovne izkušnje,
— vsaj pasivno znanje nemškega ali angleškega jezika, ustrezne osebnostne lastnosti za opravljanje komercialnih del.
- pod 4.: — visokošolska izobrazba elektrotehniške ali strojne smeri,
— znanje tujega jezika,
— veselje do marketinškega dela.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in s kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj v 8 dneh po objavi na naslov: ISKRA KIBERNETIKA, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj.

DINOS LJUBLJANA
TOZD Priprava odpadnih surovin
Ljubljana, Titova 118

Odbor za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

SKLADIŠČNEGA DELAVCA — STROJNIKA
— 1 delavec za delovno enoto Kranj, skladišče Škofja Loka

Pogoji: — kvalificiran delavec kovinarske smeri, 1 leto delovnih izkušenj, enomesečno poskusno delo

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Kandidati naj dajo ponudbe z dokazili v 8 dneh po objavi na naslov: DO Dinos TOZD Priprava odpadnih surovin, Ljubljana, Titova 118.

DEŽURNI
VETERINARJI

od 1. 11. do 8. 11. 1985

za občino Kranj in Tržič
od 6. do 22. ure Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske, tel.: 25-779 ali 22-781,
od 22. do 6. ure pa na tel.: 23-518

za občino Škofja Loka
DAVORIN VODOPIVEC,
dipl. vet., Gorenja vas 186,
tel.: 68-310
MIRO KRIŽNAR, dipl. vet., Godešič 134, tel.: 62-130

za občino Radovljica in Jesenice
ANTON GLOBOČNIK,
dipl. vet., Lesce, Poljska pot 3 a, tel.: 74-629.

LIPA
POHIŠTVO
SALON V
KRANJU

V prizidku večnamenske
dvorane PPC Gorenjski
sejem

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA

razpisuje na podlagi določil statuta in sklepa delavskega sveta DO EUROŠPED ŠKOFJA LOKA dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostjo

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DO EUROŠPED

Poleg splošnih pogojev, pogojev iz družbenega dogovora o izvajanju kadrovske politike in pogojev, predpisanih v 511. členu ZZZ, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske, organizacijske ali pravne smeri,
- 3 ali 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
- zunanjetrgovinska registracija (ZTR)

Delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas za štiri-letno mandatno dobo z možnostjo ponovnega kandidiranja.

Pisne prijave z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazili o izpolnjevanju zatevanih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov SOZD ALPETOUR, Škofja Loka, Kadrovska služba, Titov trg 4 b, z oznako »za razpis«.

Delavski sveti bodo o izbiri kandidatov odločili v 60 dneh po končanem zbiranju prijav. Kandidate bomo obvestili v 15 dneh od dneva, ko bosta delavska sveta imenovala izbrane kandidate.

ALMIRA
Alpska modna industrija RADOVLJICA

ponovno objavlja po sklepu odborov za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge:

I — TOZD TRGOVINA
1. VODJE SKLADIŠČA SUROVIN

- Pogoji: — srednja strokovna izobrazba tekstilne, ekonomske ali komercialne usmeritve,
— 2 leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih opravilih ali,
— dokončana šola za prodajalce tekstilne smeri in 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih opravilih.

Kandidate vabimo, da oddajo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: Almira, alpska modna industrija, odbor za delovna razmerja TOZD Trgovina Radovljica, Jalnova 2.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepov v odborih za delovna razmerja.

ALPETOUR
DISCO SORA
Škofja Loka

vabi v četrtek, 31. 10. 1985, od 20. do 24. ure v svoje prostore na Kopališče Sora na atraktivni program z ansamblom AGROPOP.

Tudi naslednje četrtke bomo prirejali podobne prireditve v DISCU SORA, zato že sedaj najlepše vabljeni,

delavci DISCO SORA

V SPOMIN

Minljiva, a kratka je misel življenja,
dolga in neizprosna ta pot,
stopinja tvoja trdna,
a sled neposušena odtod!
Odločen in večen je glas,
ki vpije, kriči, a vendar molči,
da to si ti!

31. oktobra bosta minili dve leti od boleče izgube našega dragega

VLADIMIRJA KOŠNIKA

Živel si kratko, prekratko življenje, a polno in večno za nas. Čas tvoj hiti, toda z nami še vedno živi! Živi duh in živ je lik, le resnica, ki ostaja, je grenka in kruta. Pekoč in boleč je spomin, a tiho in živo spoznanje, da človek le zase, a za druge nikoli ne umre!

Hvala vsem, ki še obiskujete njegov dom in se ga spominjate!

YSI NJEGOVI

Britof, Primskovo, 31. oktobra 1985

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, prababice in tete

ANTONIJE ŠIFRER

Gregorčeve mame iz Žabnice

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in sodelavcem, ki ste z nami sočustvovali, izrazili ustna in pisna sožalja in darovali cvetje. Zahvala tudi vsem, ki ste cenili njeno raziskovalno delo naše preteklosti. Hvala vsem, ki ste jo spremili na poslednji poti, posebno organizaciji ZB in gospodinu Pavletu Lužanu ter kulturnemu društvu in gospodinu Jožetu Šifrerju. Hvala g. župniku za pogrebni obred in govor ter kvintetu bratov Zupan za ganljive žalostinke. Posebna zahvala dr. Križnarjevi za večletno požrtvovalno zdravljenje in osebju oddelka 600 na Golniku. Vsi in z vsem ste lajšali bolečo igubo naše mame.

NJENA VEDRINA IN NJENO DELO BOSTA ŽIVELA Z NAMI!

ŽALUJOČI: sinova in hčerki z družinami

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

FRANČIŠKE COF

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Mariji Zamanovi, ki ji je lajšala bolečine v času njene dolgotrajne bolezni. Zahvaljujemo se tudi Janezu Šifrerju za poslovilne besede ob odprtem grobu, praporščakom, članom ZB, GD Žabnica, sodelavcem Iskre ATC, pevcem s Sv. Duha za petje žalostink in g. župniku iz Žabnice za lepo opravljen pogrebni obred.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

Dorfarje, 19. oktobra 1985

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mame, stare mame

MARIJE PORENTA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in znancem za ustne in pisne izraze sožalja, podarjeno cvetje ter vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravstvenemu in strežnemu osebju Dorfarje za upokoženec v Kranju, ki so ji lajšali hude bolečine. Zahvala velja g. kaplanu iz Šmartna pri Kranju za lep pogrebni obred in pevcem za zapete pesmi slovesa.

HČERKA Z DRUŽINO

MALI OGLASItel.: 27-960
cesta JLA 16**aparati, stroji**

Prodaj PRALNI STROJ castor po delih. Tači, Likozarjeva 25, Kranj 14041

Prodaj črno-belo TV JASNA. Informacije zvečer po tel.: 34-933 14042

Prodaj nov RAČUNALNIK commodore in PRALNI STROJ gorenje, tel.: 21-722 14043

Prodaj skoraj nov zaušesni SLUŠNI APARAT Simmens. Nada Pokcaj, Partizanska cesta 47, Škofja Loka 14044

Poceni prodaj skoraj nov ŠIVALNI STROJ. Žiganja vas 81, Duplje 14045

Prodaj 1 leto star POLJSKI KOMBAJN za krompir. Kalan, Zapogje 11 14046

Prodaj barvni TV Panorama 73 z manjšo okvaro in kombiniran ŠTEDILNIK (4 plin, 2 elektrika) tel.: 79-760 14047

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

Prodaj dobro ohranjen barvni TV gorenje, Polde Mezeg, Cirilova 16 (Oreh) Kranj 14095

Prodaj črno-bel TELEVIZOR gorenje-oniks. Anton Bole, Gradnikova 101, Radovljica, tel.: 74-716 14048

Ugodno prodaj skoraj nov namizni VRTALNI STROJ do 16 mm. Senčur, Pipanova 62, tel.: 41-135 14049

SPAR MARKET RAKUŠEK
iz Sel, 4 km proti
Železni Kapli,
tel.:
9943-4227-7170

**Prijetno s koristnim,
izlet z najugodnejšim
nakupom v
slovenski trgovini.**

Prodaj DYNAMO siemens 220 V, ROVOKOPALEC (Libher) KASON — kiper komplet za MAN ali mercedes, tel.: 70-186 14091

Prodaj več suhih borovih metrskih DRV. Hraše 5, Preddvor 14092

Prodaj 220-litrski AKVARIJ z vso opremo, tel.: 28-448 dopoldne 14093

Prodaj starejšo diatonično HARMONIKO, tel. (064) 62-258 14094

vozila

Prodaj TAM 5000 kasonar, 5,70 m — 2,40 m s cerado. Menard, Dol. Dobrava 25, Gorenja vas 13707

Prodaj WARTBURG caravan, letnik 1980, prevoženih 80.000 km. Stane Kočnik, Pot na Jošta 8, Kranj 14061

LADO 1200 prodaj po delih (karo-serija, vrata, menjalnik itd.) tel.: 45-291 14062

Ugodno prodaj ZASTAVO 750, 1971, Naklo, S. Žagarja 4 — dopoldne 14063

Prodaj ELEKTRONIK 90, letnik 1981, dobro ohranjen. Marko Likar, Gorenjesavska 13 (pri Tekstilindusu) 14064

Prodaj MZ 125 po delih. Slavko Dolinar, Oprešnikova 31, Kranj 14065

Prodaj 125 P, celega za rezervne dele, letnik 1975. Ziheri, Srednje Bitnje 4, popoldne 14066

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1979, in 125 P, tel.: 22-309 14067

Zelo ugodno prodaj ZASTAVO 750, letnik 1979, Voklo 85, Senčur 14068

KRIZANTEME, VELIKO-CVETNE PAJKOVKE, MARJETE IN MAČEHE PRODAM. Sr. Bela 6, tel.: 45-223.

Prodaj DELE za zastavo 101, stroj, menjalnik in drugo. Zoran Japelj, Podljubelj 70, Tržič 14069

Poceni prodaj dobro ohranjen NSU 1000, tel.: 24-960 14070

Prodaj nove prve BLATNIKE in MASKO za škodo 100, Moše 29 14071

Prodaj R-4 TL, letnik november 1983, odlično ohranjen. Tel.: 61-184 14072

Prodaj italijanski FIAT 850, letnik 1972, potreben popravila in DELE za fiat 850. Alojz Avsenik, Letališka 12, Lesce 14073

Ugodno prodaj ŠKODO coupe 110 R, tel.: 81-536 od 20. do 21. ure 14074

Prodaj ZASTAVO 750 SL, letnik 1980. Radovan Švab, Zgoša 31/A, Begunje 14075

Nujno prodaj po zelo ugodni ceni AUSTIN 1300, starejši letnik, obnovljen, registriran do julija 1986. Vinko Habjan, Vošče 9, Radovljica 14076

Ugodno prodaj karambolirano ZASTAVO 101 — december 1978, celo ali po delih z vsemi rezervnimi deli. Ogleđ vsak dan popoldne, Zdenko Kranjc, Ljubno 60, Podnart 14077

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1970, lahko tudi po delih. Begunje 111 14078

Prodaj MASKO za FIAT 128 ali Z 101, zadnje steno in levi kolotek. Sp. Duplje 20a. 14079

živali

Prodaj PRAŠIČKE, stare dva meseca. Sebenje 36, Križe 14034

Prodaj 2 PUJSKA, stara 8 tednov. Mežnarec, Selo 22, Zirovnica 14035

Prodaj TELIČKO simentalke, staro 7 tednov. Breg ob Savi 4, Mavčiče 14036

Prodaj 7 mesecev staro ŽREBICO. Planina pod Golico 8, Jesenice, Pavel Noč 14037

Prodaj zelo dobro KRAVO simentalke, staro 4 leta, Frančiška Pirnat, Podgoršt pri Komendi 21 14038

Prodaj manjše in večje PRAŠIČKE. Stanonik, Log 9, Šk. Loka 14039

Prodaj plemenskega KOZLA in dve KOZLI. Matjašič, Poljane 93, Podpečna 14040

Prodaj dve mladi kravi simentalke. Meh Franc Zg. Duplje 42

Prodaj 6 mesecev staro ŽREBICO. Tupaliče 21, Preddvor, tel.: 45-420 14096

stan.oprema

Prodaj črno-bel TELEVIZOR Iskra ter dvosedežni KAVČ, telefon: 33-725 popoldne 13797

Prodaj ŠTEDILNIK Kuperbusch in 80-litrski BOJLER. Retljeva 11/A, Čirče, Kranj 14050

Prodaj električni ŠTEDILNIK 2+1 in zimske GUME za fička. Alojz Lončariček, Retnje 1/A 14051

Prodaj ŠTEDILNIK kuperbusch za etažno centralno, trajnožarečo PEČ in 80-litrski BOJLER na elektriko — že rabljeno. Gorica 13 pri Radovljici 14052

Prodaj 3,5 kW TERMO-PEČ za 3,5 SM in dva ZVOČNIKA Iskra. Ribnikar, St. Rozmana 11, Kranj 14053

Prodaj ŠTEDILNIK kuperbusch. Vera Škrlec, Struževo 16, Kranj 14054

stanovanja

Dekle in fant — bodoča zakonca — iščeta SOBO ali STANOVANJE, tel.: 24-377 ali šifra: PREDPLAČILO 14079

Mlada uslužbenka nujno išče ENOSOBNO STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju ali bližnji okolici. Ponudbe pod: Lastna oprema 14080

posesti

V Škofji Loki najemam GARAŽO. Dobro plačam vnaprej. Informacije po tel.: 61-184 14081

Kupim GARAŽO v Šorlijevi — nebotičniku — Vodovodni stolp, Ponudbe pod: Za devize 14082

zaposlitve

ZAPOSIM dva KV SLIKOPLE-SKARJA in enega PK s tremi leti delovnih izkušenj. Kličite vsak dan po tel.: 22-391 od 19. ure dalje 13907

Dobro utečena GOSTILNA v Kranju takoj zaposli KV KUHARJA za delo v dobro opremljeni kuhinji. Šifra: Visok OD 13908

Zaposlim pridnega mladega fanta, ki ima veselje za čevljarški poklic, telefon: 37-452 od 19. do 20. ure 13909

Kakršnokoli DELO sprejme delavka za redno delovno razmerje. Ponudbe pod: ZANESLJIVA 14084

Iščem ŠIVILJO za popoldansko delo. Naslov v oglasnem oddelku 14085

Zaposlim UPOKOJENKE, honorarno za dobo 3 mesece. Zupanc Marjan, Gregoričeva 1. 14083

lokali

Društvo upokojencev Tržič daje v najem gostinske prostore za opravljanje gostinskih uslug. Interesenti se lahko javijo vsak ponedeljek, sredo in soboto od 8. do 11. ure v društveni pisarni ali po tel.: 50-166 14083

OSTALO

Iščem žensko, ki bi hotela paziti 9-mesečno hčerko, tel.: 21-907 14086

V bližnji okolici Kranja iščem PEČARJA za polaganje klinke ploščic in keramičnih ploščic. Naslov v oglasnem oddelku 14087

ZAHVALA

Umrl nam je mož in oče

LADO MENCINGER

Ob njegovi smrti se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se v teh težkih trenutkih poslovlili od njega in nam stali ob strani.

Posebno se zahvaljujemo dr. Pogačniku, osebju bolnice Jesenice in dr. Praprotnikovi za dolgoletno zdravljenje.

Hvala za izrečena sožalja, darovano cvetje in namensko nakazana sredstva.

VSI NJEGOVI

Lesce, 23. oktobra 1985

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dobrega moža, očeta, deda, pradedna in strica

PETRA PORENTE

tesarskega mojstra v pokouju iz Sv. Duha pri Škofji Loki

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter članom Gasilskega društva Sv. Duh-Virmaše, Čebelarke družine Škofja Loka, Zveze borcev Sv. Duh-Virmaše, Upokojencem Škofja Loka, Cestnemu podjetju Kranj, tozđ VVC in Gorenjski predilnici, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Lepa hvala tudi g. župniku za opravljen obred, pevcem KUD Ivan Cankar za zapete žalostinke ter govornikom za poslovljene besede.

Iskrena hvala zdravstvenemu osebju bolnišnice Golnik za skrb in nego v zadnjih dneh njegovega življenja.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

MATEVŽA DROLE TA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti ter vsem, ki so tudi ob njegovi smrti kakorkoli pomagali. Zahvaljujemo se ZB NOV Besnica, Vodovod Zg. Besnica, sosedom, Iskra tozđ Orodjarna TPP, Strojovni službi RSS za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Posebno se zahvaljujemo osebju Koronarnega oddelka Bolnišnice na Jesenicah, praporašem in pevcem društva upokojencev Kranj za lepo petje žalostink ter Avguštinu Udirju za izrečene poslovljene besede.

ŽALUJOČI: žena Karla in sinova z družinama

Sp. Besnica, Dragimer, 19. oktobra 1985

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prerani smrti žene, mamice, hčerke in sestre

ERNE BOGATAJ

roj. Komič

se iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje in pomoč vsem svojcem, sostanovalcem Vrečkove 9, prijateljem, delavcem in učencem Tekstilne in obutvene šole Kranj za ganljive poslovljene besede, nekdanjemu 8. č razredu osnovne šole Staneta Žagarja. Iskreno se zahvaljujemo sodelavcem Save Kranj in Tekstilindusa Kranj za izrečena sožalja, darovano cvetje in denarno pomoč. Hvala tudi župniku za obred ter pevcem za petje žalostink. Vsem skupaj, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, še enkrat najlepša hvala.

Žalujoci: mož Marjan, hčerkica Špela, mami, ati in brat Damjan ter drugo sorodstvo.

Kranj, 28. oktobra 1985

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, nona in teta

MARIJA RANČIGAJ

rojena Hvala

Od nje se bomo poslovili v torek, 29. oktobra 1985, ob 15.30 na pokopališču v Kranju.

Žalujoci: sinova Roman in Odon z družinama in drugo sorodstvo.

Kranj, 28. oktobra 1985

ZAHVALA

Ob smrti naše drage sestre in tetke

ALOJZIJE KERŠEVAN-JAKUN

se iskreno zahvaljujemo Viba filmu, GG Bled, sostanovalcem Gornjega trga Ljubljana, pevcem s Kokrice, g. župniku za lep obred, sosedom iz Okornove ulice in vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI: brat Janez, sestre Anica, Milka in Karolina, nečaki in nečakinje

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta in dedka

JANEZA DOLINARJA

upokojenca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom s Tomšičeve 42, prijateljem, znancem, tovarišicam vrta «MOJCA» za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej pa se moramo zahvaliti zdravstvenemu in strežnemu osebju iz Doma upokojencev v Kranju, kjer so lepo skrbeli zanj v času njegove težke bolezni. Hvala tudi pevcem za petje žalostink in g. dekanu za opravljen pogrebni obred in tople besede.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI: žena Barbara, hčerka Ivica z možem Janezom, vnuka Primož in Katja

Kranj, 21. oktobra 1985

V SPOMIN

3. novembra bo minilo leto dni, odkar nas je zapustila naša dobra in skrbna žena, mama in stara mama

MICI NAGLIČ

roj. HODNIK

Teško je spoznanje, da te ni in te nikoli več ne bo med nami. Odsliš si tja, kjer ni trpljenja ne gorja, le večni mir. V našem domu je praznina, ne ogreva ga več tvoja toplota, v naših srcih je ostala velika bolečina, ki ne bo nikoli minila, dokler še nas ne bo črna zemlja zakrila.

Vsem, ki obiskujete njen prerani grob in ji prižigate svečke, iskrena hvala.

VSI NJENI

Radovljica

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega predragega sina, očeta, dedka in prijatelja

MILANA MARKOVIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, balinarskemu klubu ZARICA, sosedom za izrečeno sožalje ter darovano cvetje in vence in za spremstvo na zadnji poti.

VSI NJEGOVI

Mizarstvo in profiliranje

OVSENIK ALOJZ

Kranj, Jezerska cesta 108 c, tel.: 24-034

Obiščite naš razstavni prostor!

Nudimo več vrst ogledal, obešalnikov, sten, razne mize, klopi ter razne letve.

V Bohinj kmalu hitreje

Ce bo vreme zdržalo le še ta teden, bo na odseku Bohinjska Bela—Obrne konec novembra stekel promet — Inž. Andrej Rihtaršič iz Združenega cestnega podjetja Ljubljana: »Zares kvalitetno in hitro opravljeno delo na najtežjem odseku Bohinjske ceste«.

Bohinjska Bela — Pred dnevi smo se sprehodili po gradbišču Bohinjske ceste, na štiri kilometre dolgem odseku Bohinjska Bela—Obrne. Dvakrat 3,5 metra široko cestišče, ki ga je projektiralo Projektivno podjetje Kranj, pomeni že od lanske jeseni naprej za izvajalca — Cestno podjetje Kranj s soizvajalci — najtežje in najzahtevnejše delo na celotni trasi Bohinjske ceste. V najbolj strmih pobočju na trasi se je bilo treba spopasti s 120 metrov dolgim aktivnim zemeljskim plazom.

Jesensko obarvana dolina Save Bohinjke danes ne daje več prave slike o zahtevnosti gradnje. Kot so nam povedali, je 90 odstotkov vseh del že narejenih.

»Ko sem decembra lani prevzel to gradbišče, sem bil po eni strani ponosen zaradi zaupanja, nič manj pa me ni skrbelo, kako bomo delo kvalitetno opravili do roka,« pripoveduje gradbeni tehnik in vodja gradbišča Dušan Vasiljevič, ki je že trinajsto leto pri Cestnem podjetju Kranj. »Vsi smo se ves čas zavedali, kako

zahtevna je gradnja na tem odseku in lahko rečem, da je 50-članska ekipa našega podjetja ves čas delala zares ubrano. Delali smo vse sobote, in po 12 ur na dan. Morda je deloma tudi prestiž, dokazati, da zmoremo, pripomogel skoraj 100-odstotno verjetni napovedi, da bo konec novembra tudi po tem odseku že stekel promet. Če bo le vreme zdržalo še zadnji teden oktobra.«

Zares čuden je ta »vremenski paradoks«, ko vsi pravzaprav bolj želimo dež, kot lepo vreme. Pa vendar bo prav lepo vreme pripomoglo, da bodo ta teden na 120-metrskem odseku, kjer je pilotna stena, končali še z zadnjim izkopom. Potem morajo položiti le še 700 metrov asfalta in postaviti prometno oziroma cestno opremo.

Inž. Jože Juvančič iz Cestnega podjetja Kranj pravi: »To je bil eden najbolj zahtevnih gradbenih odsekov v našem podjetju, čeprav imamo kar zadeva razdalje in kubike pod streho že veliko večja dela. Tukaj smo si pridobili prenekatero izkuš-

Vodja gradbišča Dušan Vasiljevič: »Dokazali smo, da smo lahko do roka kos tudi najzahtevnejšim nalogam.«

njo. Hkrati pa ob sorazmerno kratkem času, tako rekoč do dneva natančno, sledimo načrtanemu planu in roku.«

Na celotni trasi je bilo najzahtevnejše prečkanje 120 metrov dolgega aktivnega zemeljskega plaz. Tu je bilo treba zgraditi pilotno steno. Po 14 metrov dolgi in meter debeli piloti so na spodnji strani vgrajeni na vsakega 1,70 metra in pričvrščeni pod kotom 60 stopinj še s 30 do 40 metrov dolgimi sidri. Podobno pa je zgrajena tudi zgornja pilotna stena nad cesto.

Inž. Andrej Rihtaršič iz Inženiringa za Nizke gradnje pri Združenem cestnem podjetju Ljubljana, ki opravlja nadzor nad deli, pa je povedal: »Cestno podjetje Kranj je zares kvalitetno in hitro opravilo delo na najtežjem odseku Bohinjske ceste. Res je, da je bilo tudi vreme precej naklonjeno, vendar je pomagalo in tudi rešilo predvsem soizvajalce del na pilotni steni.«

Če torej lahko verjamemo vsem napovedim, bomo konec novembra lahko prišli v Bohinj precej hitreje. S tem odsekom se bosta Bohinju še bolj odprli tako turistično kot gospodarsko okno. Prav gospodarstvo radovljiške občine je prispevalo precej denarja, ki ga je za ta odsek namenila Skupnost za ceste Slovenije. Koliko bo veljala gradnja, še ni moč reči. Znan pa je podatek — 230 milijonov dinarjev po cenah iz leta 1983.

A. Žalar

Še premalo čiste odpadne vode

Čistilna naprava v Lepenki zaradi tehnoloških pomanjkljivosti dela s komaj polovično zmogljivostjo

Tržič — Tovarna Lepenka je običajno predstavljena kot najhujša onesnaževalka okolja v tržički občini, ker so pač sledi proizvodnje papirja in lepenke najbolj vidne v Tržički Bistrici. Vendar pa si delavci že vrsto let prizadevajo, da bi kvarni vpliv odpadnih voda na okolje čim bolj omilili oziroma povsem odpravili. Pri tem sodelujejo z največjim jugoslovanskim strokovnjakom za odpadne vode, dr. Barbičem z Inštituta za celulozo in papir v Ljubljani.

Pred dvema letoma, ko so posodabljali in razširjali proizvodnjo, so zgradili tudi čistilno napravo. V pripravah na zahtevno naložbo so predvideli preizkušeno uvoženo napravo, vendar pa je takratna zakonodaja prepovedala uvoz naprave, ker jih je nekdo projektiral v Jugoslaviji. Tako je za Lepenko projektiral čistilno napravo ljubljanski Industrijski biro, izdelal pa jo je mengeški Hidrometal. V Lepenki pravijo, da je slaba kopija uvožene in se kesajo, ker so zanjo odšteli deset milijonov dinarjev (po današnjih cenah bi trikrat toliko).

Čistilna naprava je kar nekajkrat začela poskusno obratovati, saj je bilo treba odpravljati najrazličnejše pomanjkljivosti. Lansko jesen so jo pognali zares, vendar tudi ne za dolgo. Najprej je steklo v vodo olje, nato ji je škodil še mraz. Najbrž jo bodo morali spraviti pod streho. Kljub popraviljem je tehnološko še vedno nepopolna in spusti preveč nečistoč v reko.

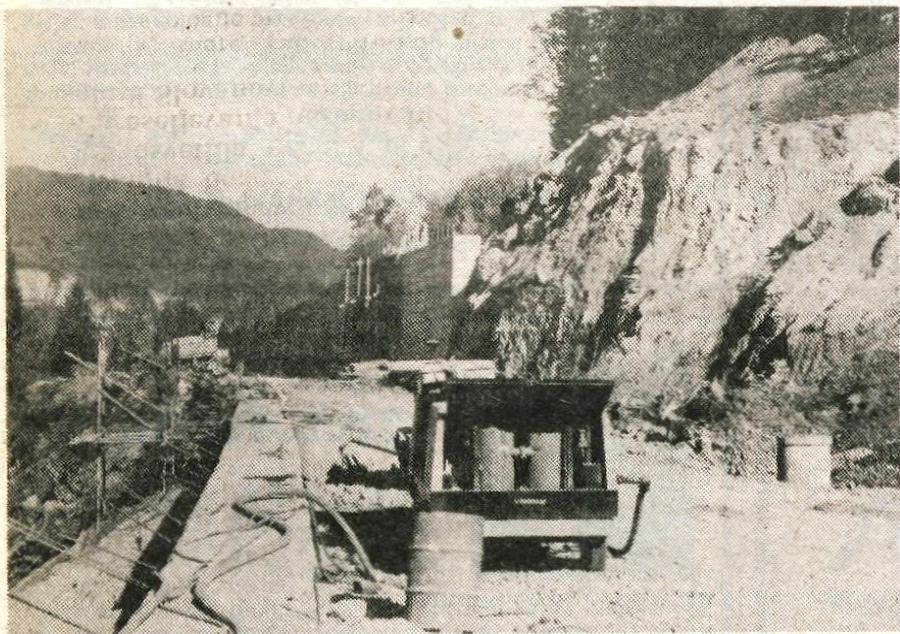
V Lepenki nameravajo med prvim remontom, to je ob dnevu republike, vgraditi naprave, ki bodo zmanjšale obremenjenost odpadnih voda po količini in vsebini.

Da bi čistilna naprava resnično zaslužila to ime, pa bo treba še nekaj dragih dopolnitev, kot povečati število posnemal, dobiti prostor in vgraditi filtrno tračno stiskalnico za blato, ki bi ga potem lahko odvažali v komunalno deponijo. Za stiskalnico bi danes rabili dvajset milijonov dinarjev. Naprava, ki bi pomagala odpravljati grobe nečistoče že v začetku tehnološkega postopka, pa stane deset deviznih in deset naših milijonov. Potrebna bi bila, ker papirni odpadki, ki jih v Lepenki kot surovino predelajo od 40 do 45 ton na dan, odvisno od proizvodnega programa, niso najboljši.

Dograditev čistilne naprave v Lepenki bo draga stvar, h kateri bi lahko nekaj dodala tudi Vodna gospodarska skupnost, ki zbira kar precejšnje prispevke za onesnaževanje. V Lepenki od nje kljub prošnjam še niso dobili niti dinarja, zato so upravičeno ljubosumni na tiste, ki denar dobijo celo nepovratno.

Drug velik problem, s katerim je povezano delovanje čistilne naprave v Lepenki, je kadrovski. Čistilna naprava po zakonu zahteva stalen nadzor. Delavci v štirih izmenah krmilijo napravo ter vsaki dve uri jemljejo vzorce odpadnih voda pred čiščenjem in po njem ter jih analizirajo. V Lepenki pravijo, da je težko dobiti primerne delavce za to in jih racionalno zaposliti.

H. Jelovčan

Na najzahtevnejšem, 120 metrov dolgem odseku, kjer je bilo treba »presekati« aktivni zemeljski plaz in na zgornjem ter spodnjem delu ceste zgraditi pilotni steni, poteka še zadnji izkop. V piloti in steno je bilo vgrajenega 1800 kubičnih metrov betona. Na celotni trasi pa je bilo izkopenega in vgrajenega 140.000 kubičnih metrov materiala.

Praznik za kranjsko atletsko stezo

KRANJ — Po zgraditvi stadiona Stanka Mlakarja v Kranju je bila urejena tudi atletska steza, ki je dajala ton temu res izredno lepemu in v pravem okolju zgrajenemu stadionu. Toda kaj kmalu se je pokazalo, da je atletska steza, pokrita z lešem, slabša od drugih po Jugoslaviji.

Julija se je gradbeni odbor ZTKO Kranj odločil, da je treba atletsko stezo modernizirati po olimpijskih normah. Po načrtih arhitekta Projektivnega podjetja Kranj Petra Gradišarja so delavci Cestnega podjetja Kranj začeli z izkopi in pozneje so položili asfalt, nanj so delavci delovne organizacije Bitas iz Sarajeva v nedeljo položili durotan. Steza ima zdaj osem prog. Vsem iskrena zahvala, da so po štirih mesecih to stezo uredili po normah svetovne atletske organizacije. Na stezi je bilo položenega kar 5.800 kvadratnih metrov durotana.

Največ sredstev je namenila kranjska telesna skupnost in združeno delo občine Kranj. ZTKO pa pričakuje še dodatna sredstva od TKS Slovenije. Vsekakor je ta objekt na stadionu Stanka Mlakarja velika pridobitev za ves šport v občini.

-dh

Vinoteko v Creini je v petek dopoldne odprl Roman Tržan, direktor Alpetour. — Foto: F. Perdan

V hotelu Creina odprli vinoteko Butik s pestro ponudbo vin

Kranj — V petek so v kranjskem hotelu Creina odprli vinoteko, ki za zdaj lahko ponudi 73 vinskih sort, kmalu pa bo ponudba vin še pestrejša. Restavracija, ki meri 180 kvadratnih metrov in ima 80 sedežev, bo gostom nudila okoli 300 različnih vrst vin, postregla pa bo tudi z raznimi

delikatesami, ki sodijo k vinu. Nuditi bodo razne sire, kraški pršut, praški šunko, mortadelo pa specialitete. Creinine vinoteke, marinirano zelje, ščico, postrv, ki jo je moč ujeti le v Bohinjskem in Krnskem jezeru. Na zvez odlične jedi in zlahka kapljice ce pa bo gost vinoteke postrežen tudi s prijetno glasbo. Vsak dan (razen nedelje, ko bo vinoteka zaprta) od 19. ure dalje bo v prijetnem ambientu igrala živa glasba, »one man orchestra«.

»Naložba v vinoteko nas je stala blizu 20 milijonov,« je ob otvoritvi povedal direktor Creine Benjamini Sokolov. »Omogočilo pa jo je šest sovlagateljev: Vipava, Brda, Fructal, Slovin, Ptuj in Radgona ob ugodnih kreditih Veletrgovine Lokalnega pokrovitelja so Žito iz Ljubljane, Roman Tržan, potem pa so gostom uživali ob zvokih kvarteta Spev, harmonikarja Milana Stanteta in opernega peva Ladka Korošca.

Ze otvoritev Creinine vinoteke je bila nekaj posebnega. Udeležili so se je vsi, ki na Gorenjskem kaj pomenijo. Novo pridobitev kranjskega gostinstva je odprl direktor Alpetour Roman Tržan, potem pa so gostom uživali ob zvokih kvarteta Spev, harmonikarja Milana Stanteta in opernega peva Ladka Korošca.

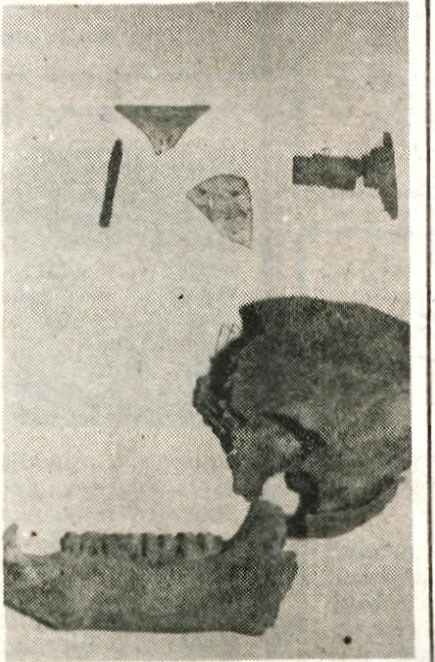
Jakob bo še pojasnjeval

Na Jakobu nad Preddvorom je Andrej Valič odkril gorsko zavetišče, ki ga postavlja v šesto do osmo stoletje — Najdbe pričajo o visoki kulturni stopnji prebivalcev — Nadaljnja iskanja bodo morda nekoliko osvetlila neznanke o dobi preseljevanja narodov in naselitvi Slovanov.

Kranj — Andrej Valič, višji kustos za arheologijo pri Gorenjskem muzeju v Kranju, je bil že nešteto krat na Jakobu nad Preddvorom. Preblisnilo pa ga je šele nedavno. Dolgoletne izkušnje na terenu, posebno znane najdbe na Gradšču nad Bašljem pa Ajdovski gradec v Bohinju in Ajdna nad Potoki, vsa ta nekdanja planinska zavetišča, ki so čuvala vhode v doline, so mu dala misel, da je morda kaj tudi na Jakobu, ki bedi nad vhodom v dolino Kokre, po vsej verjetnosti že davno tesno povezane s Koroško. Četudi ljudsko izročilo o Jakobu molči, so mu misel nekako potrjevale ruševine gradu pod Jakobom, ki mu pravijo Pusti ali Stari grad. Omenjal ga je že Valvasor v Vojvodini Kranjske kot grad v razvalinah, ki ga je porušil Celjan Jan Vitovec. Postavil ga je v 12. stoletje.

Kakšnih osemdeset metrov zahodno od cerkve na Jakobu se po grebenu terasasto spušča nekdanja naselbina. Tipanja s sondami so Andreju Valiču potrdila, da je tod več zidanih hiš. Kar so doslej izkopali in ovrednotili, se tesno povezuje z najdbami v Lajhu, kjer je bilo ogromno grobišče. Glavnik, na primer, je prav tak na Jakobu kot v Kranju. Našli so še železno strelo, ostanke glinaste posodje, finega stekla, okostje neke živali, na podu v ruševinskih stavbah pa povsod oglje. To navaja na misel, da je naselje pogorelo.

Najdišče na Jakobu je vsekakor pomembno za kultiviranje gorenj-

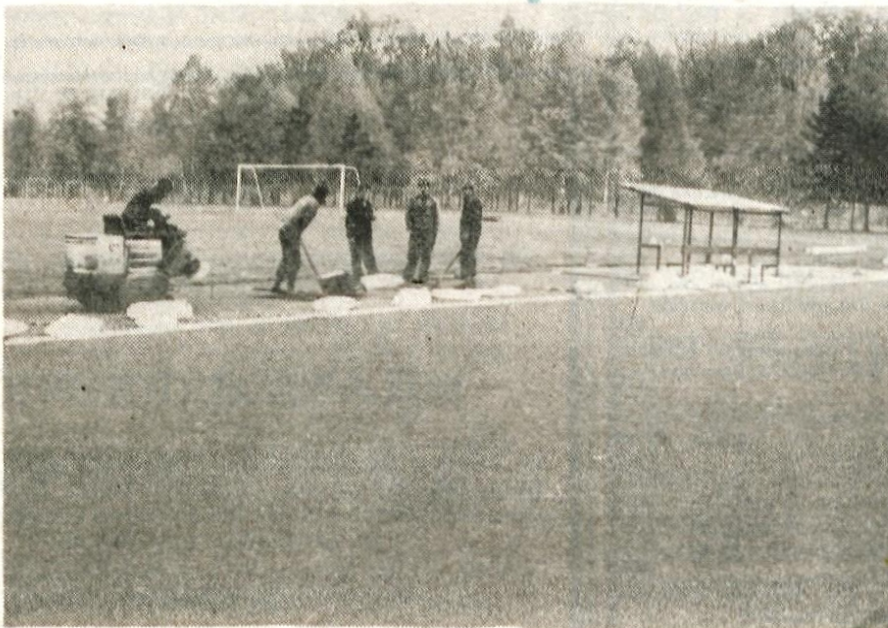

Prve najdbe z Jakoba: železna strelica, kosa finega stekla, del umetelnega koščenega glavnika in živalske kosti.

skega prostora v preteklosti in za preučevanje kulturne usedline tako gorenjskega kot ožjega predvorskega okoliša. Morda bo celo pomagalo odgovoriti na vprašanje o naselitvi Slovanov. S tega zornega kota je Jakob izredno zanimiv za nadaljnja raziskovanja. Ima pa tudi lepe možnosti, da se vključi v kulturno turistično ponudbo v Preddvoru in celotnem gorenjskem turizmu.

Najdbe z Jakoba je brez natančnejših analiz težko ovrednotiti. Sodijo nekako v šesto do osmo stoletje, v čas preseljevanja narodov in naselitve Slovanov. Očitno je, da so prvotni prebivalci ostali, ko so se Slovani že naselili. Morda je bilo na Jakobu njihovo gorsko zavetišče. Najdeni predmeti, bivališča, tip zidave, izbira terena, vse to pričča o visoki kulturni stopnji prebivalcev.

H. Jelovčan

Delavci Bitasa iz Sarajeva so v ponedeljek dokončno uredili atletsko stezo na stadionu Stanka Mlakarja. Nanjo so položili kar 5800 m² durotana. Tako je stadion Stanka Mlakarja bogatejši za nov objekt. — Foto: F. Perdan